

Jaarverslag 2017

Geconsolideerde jaarrekening

 Bank
J.VanBreda&C°

Enkel voor ondernemers en vrije beroepen

Inhoudstafel

Verslag van de raad van bestuur	5
Geconsolideerde balans	15
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	17
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	18
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	19
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	20
Verslag van de commissaris	22
Toelichtingen	28
1. Algemene informatie	28
1.1 Dochterondernemingen	29
1.2 Joint ventures en geassocieerde deelnemingen	29
2. Grondslagen voor financiële verslaggeving	31
2.1. Beoordelingen en schattingen	31
2.2. Wijzigingen in de grondslagen en methodologie	31
2.2.1 Wijzigingen boekjaar 2017	31
2.2.2 Wijzigingen boekjaar 2018	31
2.2.3 Wijzigingen na boekjaar 2018	36
2.3. Waarderingsregels geldig voor boekjaar 2017	36
2.3.1 Voorstellingsbasis	36
2.3.2 Consolidatieprincipes	37
2.3.3 Transactie- en afwikkelingsdatum	37
2.3.4 Geldmiddelen en kasequivalenten	38
2.3.5 Financiële instrumenten	38
2.3.6 Leasing	39
2.3.7 Materiële vaste activa	40
2.3.8 Immateriële vaste activa	40
2.3.9 Goodwill	41
2.3.10 Bijzondere waardeverminderingen van financiële activa	41
2.3.11 Handelsschulden en overige schulden	43
2.3.12 Voorzieningen	43
2.3.13 Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen	44
2.3.14 Belastingen	44
2.3.15 Kapitaalsubsidies	45
2.3.16 Personeelsbeloningen	45
2.3.17 Kapitaal en reserves	46

2.3.18	Erkenning van opbrengsten.....	46
2.3.19	Omrekeningsverschillen vreemde valuta	47
2.3.20	Gebeurtenissen na balansdatum.....	47
3.	Eigen vermogen.....	48
3.1	Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	48
3.2.	Minderheidsbelangen.....	49
3.3.	Eigen vermogen Basel III.....	50
3.4.	Reconciiliatie eigen vermogen IFRS en Basel III	51
4.	Risicobeheer	52
4.1	Strategisch risico.....	54
4.2	Kredietrisico.....	54
4.2.1	Maximale kredietrisico	54
4.2.2	Kredietportefeuille	57
4.2.3	Beleggingsportefeuille.....	60
4.3	Markt-, rente- en wisselkoersrisico.....	61
4.4	Liquiditeitsrisico.....	63
4.5	Operationeel risico	64
4.6	Solvabiliteitsrisico	65
4.6.1	Eigenvermogensvereiste kredietrisico	65
4.6.2	Eigenvermogensvereiste marktrisico	71
4.6.3	Eigenvermogensvereiste operationeel risico	71
4.6.4	Eigenvermogensvereiste wederpartijrisico	72
4.6.5	Solvabiliteitsratio	72
4.7	Hefboomratio	74
5.	Beloningsbeleid	76
5.1	Toelichting besluitvormingsproces.....	76
5.2	Algemene principes van het loonbeleid.....	76
5.2.1	Medewerkers.....	76
5.2.2	Leden van het directiecomité.....	77
5.3	Toelichting 'identified staff'	77
5.3.1	De leden van het directiecomité	77
5.3.2	De hoofden van de onafhankelijke controlefuncties	78
5.3.3	De verantwoordelijken kredietonderzoek en de verantwoordelijke ALM.....	78
5.4	Kwantitatieve gegevens inzake bezoldigingen	79
5.5	Samenstelling van de Raad van Bestuur	80
5.6	Bezoldigingsbeleid van de niet-uitvoerende en onafhankelijke bestuurders.....	80
5.7	Bezoldigingsbeleid van de uitvoerende bestuurders	80
5.8	Externe mandaten bestuurders.....	81

6.	Bezoldiging van de commissaris	82
7.	Transacties met verbonden partijen	83
8.	Toelichtingen bij de geconsolideerde balans	86
8.1	Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	86
8.2	Vorderingen op kredietinstellingen.....	86
8.3	Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	86
8.4	Voor verkoop beschikbare financiële activa	88
8.5	Leningen en vorderingen.....	89
8.6	Derivaten gebruikt ter indekking.....	90
8.7	Investerings in joint ventures verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	91
8.8	Overige activa	91
8.9	Deposito's van kredietinstellingen	92
8.10	Deposito's van klanten	92
8.11	In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	92
8.12	Achtergestelde verplichtingen	93
8.13	Overige verplichtingen	93
8.14	Reële waarde van financiële activa en verplichtingen	94
9.	Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening	97
9.1	Netto interestinkomsten	97
9.2	Dividenden.....	97
9.3	Netto vergoedingen en commissies	98
9.4	Winsten en verliezen op financiële activa beschikbaar voor verkoop	98
9.5	Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	98
9.6	Winsten en verliezen uit derivaten gebruikt ter indekking.....	99
9.7	Winsten en verliezen op de realisatie van andere activa.....	100
9.8	Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten.....	100
9.9	Personeelskosten	100
9.10	Algemene en administratieve kosten en bankheffingen	101
9.11	Materiële vaste activa	101
9.12	Goodwill en immateriële vaste activa	102
9.13	Voorzieningen.....	104
9.14	Bijzondere waardeverminderingen	104
9.15	Winstbelastingen.....	105
10.	Andere toelichtingen	108
10.1	Uitsluiting inactieve vennoten ABK	108
10.2	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	108
10.3	Personeelsbeloningen en -vergoedingen	109

10.3.1	Op aandelen gebaseerde vergoedingen.....	109
10.3.2	Pensioenplannen	111
11.	Gebeurtenissen na balansdatum.....	113

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Kerncijfers

In een oogopslag

	2013	2014	2015	2016	2017
Personeel	466	459	465	471	471
Resultaten (in miljoenen euro)					
Winst over de verslagperiode toe te rekenen aan de aandeelhouders	31,5	35,5	40,5	37,7	39,1
Bankenheffingen (in miljoenen euro)					
	2,0	3,3	4,9	8,2	8,4
Balansgegevens (in miljoenen euro)					
Totaal commercieel volume	12.473	13.657	15.066	16.672	18.272
Totaal belegd door cliënten	9.018	10.018	11.134	12.449	13.743
Cliëntendeposito's	3.683	3.815	3.969	4.246	4.566
Buitenbalansproducten	5.335	6.203	7.165	8.203	9.177
Kredietverlening aan cliënten	3.455	3.639	3.932	4.223	4.529
Eigen vermogen deel groep	448	475	502	518	539
Ratio's					
Efficiëntieratio (cost / income)	59%	60%	56%	59%	59%
Rendement op het gemiddelde eigen vermogen (ROE)	7,2%	7,7%	8,3%	7,4%	7,4%
Rendement op activa (ROA)	0,7%	0,8%	0,9%	0,8%	0,7%
Waardeverminderingen op kredieten	0,04%	0,01%	0,01%	0,01%	0,04%
Solvabiliteit (eigen vermogen op activa) (1)	10,2%	9,5%	9,5%	9,8%	8,9%
Kernkapitaalratio (common equity tier 1) (1)	13,7%	14,9%	14,5%	14,8%	14,2%
Risicogewogen solvabiliteitsratio (RAR) (1)	15,6%	16,8%	15,9%	15,8%	14,9%

Gegevens telkens op 31.12, financiële informatie in miljoen EUR

¹ Vanaf 2014 volgens Basel III-normen.

Verslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering

conform artikel 119 van het Wetboek van Vennootschappen

Sterke commerciële prestaties Bank J.Van Breda & C° leiden tot nettowinst van 39,1 miljoen euro in 2017

In 2017 heeft Bank J.Van Breda & C° opnieuw sterke commerciële prestaties neergezet in elk van haar drie activiteiten: vermogensbegeleiding voor ondernemers en vrije beroepen (Bank J.Van Breda & C°), vermogensbegeleiding voor particulier cliënteel (ABK bank) en financiering & leasing van wagens via vendoren (Van Breda Car Finance). De commerciële volumes (totaal belegd door cliënten + kredietverlening aan cliënten) zijn met 10% gestegen van 16,7 miljard euro eind 2016 naar 18,3 miljard euro eind 2017.

Het toevertrouwd vermogen (totaal belegd door cliënten) groeit met 1,3 miljard euro en bevestigt het vertrouwen van onze cliënten in onze bank.

Het investeringstraject van de afgelopen jaren werd onverminderd voortgezet. Het volledig geïntegreerd eigen IT-platform positioneert ons uitstekend om volop in te spelen op de opportuniteiten die de digitalisering ons biedt. We investeren ook consequent verder in nieuwe kantoren en in commerciële slagkracht.

Het eigen vermogen van de bank groeit aan tot 539 miljoen euro, waarbij een rendement op eigen vermogen (ROE) wordt gerealiseerd van 7,4%.

Nettowinst stijgt tot 39,1 miljoen euro

Nettowinst na belastingen

(Bank J.Van Breda & C° geconsolideerd, in miljoen euro)

* Nettowinst 2011 exclusief de winstbijdrage als gevolg van de overname van ABK bank voor een bedrag van 33,476 miljoen euro.

De geconsolideerde nettowinst bedraagt 39,1 miljoen euro (+4% tgv. 2016). Net als in de voorgaande jaren is de winst gebaseerd op sterke onderliggende commerciële resultaten.

Toevertrouwd vermogen stijgt met 1,3 miljard euro

Het totaal toevertrouwd vermogen stijgt met 1,3 miljard euro of 10% tot ruim 13,7 miljard euro. De totale kredietportefeuille stijgt met 7% tot ruim 4,5 miljard euro.

Tevreden medewerkers, tevreden cliënten

In een verzadigde markt is mond-tot-mondreclame vandaag cruciaal. Daarom hechten we zoveel belang aan de net promotor score (NPS) bij cliënten. Tevredenheidsscores op zich zijn vaag. Waar het op aankomt is wat cliënten anderen vertellen over de bank en haar dienstverlening. Op de vraag “In welke mate zou u Bank Van Breda aanraden bij andere ondernemers of vrije beroepen?” geeft 58% ons op een tienpuntenschaal een score van 9 of 10 (“promotors”), 35% geeft 7 of 8 (“passives”) en 7% een score van 6 of minder (“detractors”). 37% geeft ons een 10 op 10. De strenge berekeningswijze van de NPS resulteert in een zeer mooie score van 51 (promotors minus detractors). Dit is één van de beste cijfers in de Belgische banksector.

Behalve een hoge cliëntentevredenheid geniet Bank J. Van Breda & C° ook van hoge werknemerstevredenheid. We namen in 2017 opnieuw deel aan de enquête “Great Place to Work”. Hieruit blijkt dat 94% van onze medewerkers de bank een heel goede organisatie vindt om voor te werken. Diverse nieuwe initiatieven werden verder uitgebouwd of opgestart in co-creatie en met hoge betrokkenheid van de medewerkers, om de samenwerking, de cohesie en het welzijn van eenieder verder te versterken.

Bankproduct stijgt dankzij de groei in buitenbalansbeleggingen

Het geconsolideerd bankproduct neemt met 6% toe tot 141 miljoen euro. Gerealiseerde meerwaarden, opbrengsten uit dividenden en resultaten uit indekkingsinstrumenten bedragen minder dan 3% van het totale bankproduct dat bijgevolg bijna volledig commercieel gedreven is.

Het renteresultaat daalt met 2% ondanks de groei in deposito's (+8%) en kredieten (+7%). Dit is een gevolg van een vlakke rentecurve, de druk op de rentemarge en de strategie van de bank om in haar beleggingsportefeuille voorrang te geven aan veiligheid boven rendement.

De fee-inkomsten groeien met 17% dankzij 12% groei in de buitenbalansbeleggingen van onze cliënten.

Cost-income ratio 59%

De kosten stijgen met 5% tot 83,6 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van toekomstgerichte investeringen in commerciële slagkracht. Dankzij een hoge efficiëntie daalt de cost / income-ratio verder van 59,4% in 2016 naar 59,1% in 2017.

Voorzichtigheid zorgt voor lage waardeverminderingen op kredieten

De waardeverminderingen op kredieten bedragen 0,04% van de gemiddelde kredietportefeuille of 1,7 miljoen euro. Dit voorzichtige beleid heeft echter geenszins een rem gezet op onze kredietproductie zodat de kredietportefeuille geconsolideerd groeide met 7%.

Sterke liquiditeit en solvabiliteit

Vanuit onze voorzichtige aanpak zorgen we steeds voor een voldoende ruime liquiditeitspositie. De Liquidity Coverage Ratio (LCR) en Net Stable Funding Ratio (NSFR) bedragen resp. 143% en 121%; ruim boven de vereiste ondergrens van 100%. De Common Equity Tier 1 ratio (CET1) bedraagt 14,2%. De

kredietportefeuille wordt volledig gefinancierd met cliëntendeposito's, zodat de bank niet afhankelijk is van externe financiering op de internationale markten.

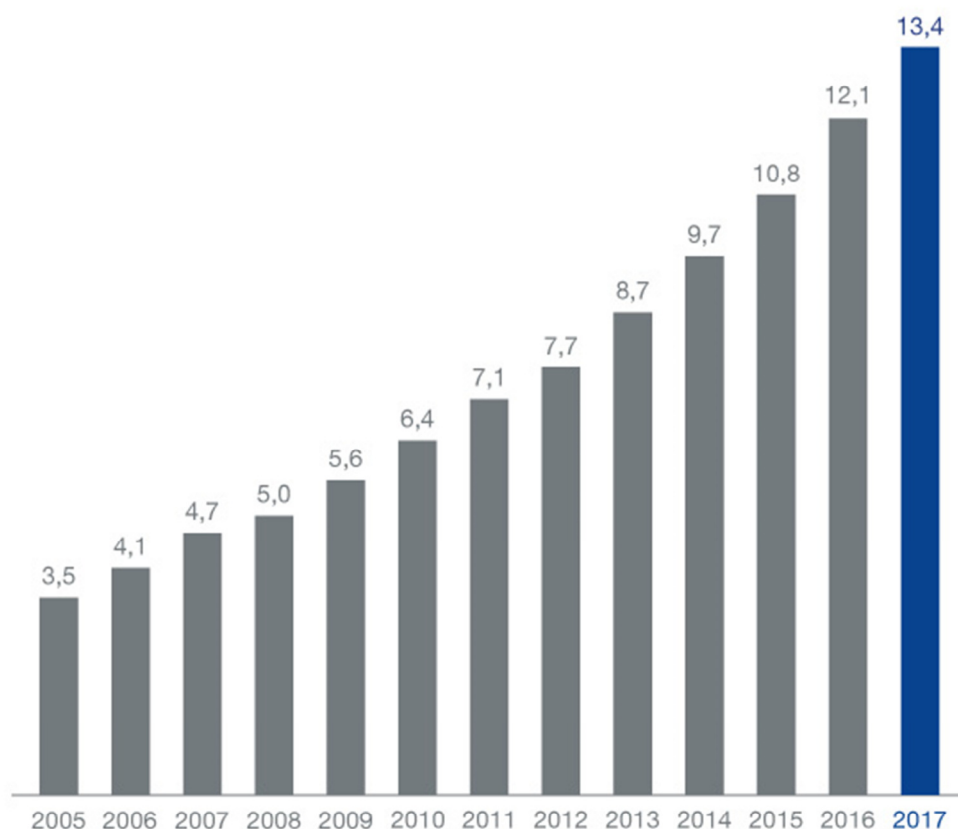
Het eigen vermogen (deel van de groep) stijgt van 518 miljoen naar 539 miljoen euro. De groei van het eigen vermogen maakt het mogelijk het ritme van onze commerciële groei verder te zetten zonder in te boeten op onze gezonde hefboom, de belangrijkste bescherming van de depositohouders. De solvabiliteit uitgedrukt als eigen vermogen op activa (leverage of hefboomratio) bedraagt 8,9%; een veelvoud van de 3% die de toezichthouder invoert onder Basel III.

Bank J.Van Breda & C°

Enkel voor ondernemers en vrije beroepen

Bank J.Van Breda & C° wil dé referentiebanc zijn voor familiale ondernemers en vrije beroepen zowel privé als professioneel, hun leven lang. Wij begeleiden hen bij de systematische opbouw, het beheer en de bescherming van hun vermogen. Dit doen we door een totaalaanpak die start bij de professionele activiteit als motor voor hun privévermogen. Onze cliënten kunnen rekenen op een persoonlijke, proactieve begeleiding, zowel professioneel als privé, hun leven lang.

Toevertrouwd vermogen stijgt met 1,3 miljard euro

Totaal belegd door ondernemers en vrije beroepen
Bank J.Van Breda & C° (in miljard euro)

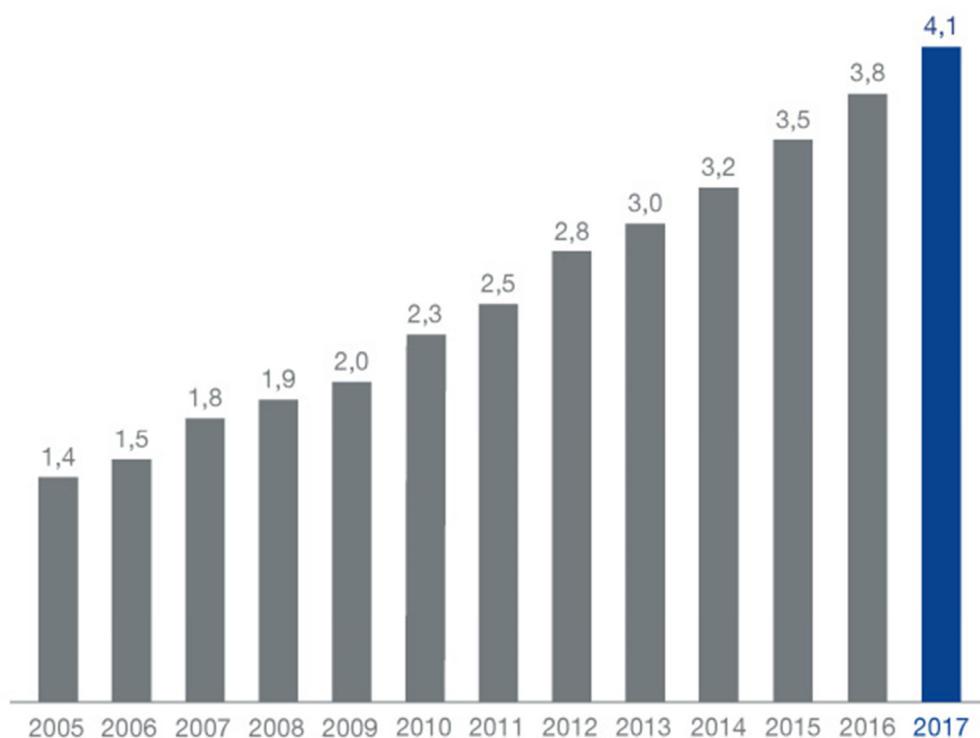
In 2017 werd de lijn van gestage commerciële groei doorgetrokken. Dankzij een totale aangroei van 1,3 miljard euro (+10%) bedraagt het totaal toevertrouwd vermogen van ondernemers en vrije beroepen 13,4 miljard euro.

Ondanks een context van lage rentevergoedingen groeien de cliëntendeposito's met 325 miljoen euro (+8%) tot een totaal volume van 4,3 miljard euro. De groei kan nagenoeg volledig worden toegeschreven aan de zichtrekeningen. Gezien onze strategie van vermogensbegeleiding heeft Bank J.Van Breda & C° ook een belangrijk volume termijnrekeningen op lange termijn. Ondanks de lage rentestand bleef de afvloeï hiervan beperkt.

De buitenbalansbeleggingen groeiden met 1 miljard euro (+12%) tot 9,1 miljard euro. Hiervan is 5,4 miljard euro toevertrouwd aan Delen Private Bank in de vorm van vermogensbeheer.

Kredietportefeuille groeit met 7%

Mede dankzij de betere conjunctuur en ondanks de hevige concurrentie groeide het volume kredieten aan ondernemers en vrije beroepen met 274 miljoen euro (+7%) tot een volume van 4,1 miljard euro.

Kredietvolume aan ondernemers en vrije beroepen
Bank J.Van Breda & C° (in miljard euro)

ABK bank

Een zorgeloze toekomst

Als gevolg van een fusie met Bank J. Van Breda & C° op 17/11/2017 is ABK bank nu een divisie van Bank J. Van Breda & C°. Sinds de overname in 2011 herpositioneerde ABK bank zich als vermogensbegeleider voor particulieren. ABK bank begeleidt haar cliënten met een langetermijnvisie in de opbouw, het beheer en de bescherming van vermogen. Daarbij blijft ABK bank trouw aan de traditie van eenvoudige en transparante producten.

Bevestiging van de strategie als basis voor verdere groei

ABK bank presteerde commercieel sterk in het aantrekken van nieuwe relaties met beleggingen.

De externe profilering van de bank werd versterkt door de sponsoring van de Belgian Bullets, het succesvolle Belgische dames-bobsleeteam. Het contract loopt t.e.m. de Olympische Winterspelen in 2018.

Toevertrouwd vermogen groeit met 4%

Eind 2017 werd door onze cliënten 358 miljoen euro vermogen toevertrouwd (+4%). Binnen de cliëntendeposito's zien we nog een afvloeï van niet-doelgroepcliënten, maar deze wordt meer dan gecompenseerd door de toename van buitenbalansproducten van doelgroepcliënten. Deze toename situeert zich zowel bij het vermogensbeheer en de fondsen van Delen Private Bank als bij de beleggingsverzekeringen.

De kredietportefeuille daalt met 16,6 miljoen euro tot 108 miljoen euro. Deze daling is bijna volledig te wijten aan de daling van de kredieten in de ondernemings sfeer, wat sinds de overname niet langer de strategische focus is.

Van Breda Car Finance

Fast, friendly, flexible

Als divisie van Bank J. Van Breda & C° is Van Breda Car Finance in heel België actief in de sector van de autofinanciering en de financiële autoleasing. Van Breda Car Finance wil de beste kredietpartner zijn voor de cliënten van grote, zelfstandige autodealers.

Heel de organisatie is toegespitst op snelle kredietoplossingen voor personenwagens via een eigen website. Vanuit de kernwaarden fast, friendly & flexible ondersteunt Van Breda Car Finance de lokale autodealer in het volledige verkoopproces: van offertefase, aanvraagverwerking en aanmaak van kredietcontracten t.e.m. de controle op de uitbetaling van het dossier. Op die manier vergemakkelijken we de verkoop van onze partners die hun cliëntenservice uitbreiden met kredietverlening.

Productievolume stijgt met 20%

In een licht groeiende automarkt (+1,3% in aantal inschrijvingen van nieuwe personenvoertuigen) zet Van Breda Car Finance een sterke commerciële prestatie neer. Het nieuwe productievolume steeg in 2017 met 20%. De portefeuille groeide met 15% tot 367 miljoen euro. Door de verdere stijging van het aandeel "financiële leasing" in het totale productievolume nam de rentemarge toe.

De waardeverminderingen op kredieten nemen toe, maar blijven op een laag niveau en bedragen slechts 0,14% van de gemiddelde kredietportefeuille. Dit alles maakt dat Van Breda Car Finance ook in 2017 een sterk resultaat neerzet.

Risicobeheersing: permanente opvolging en controle

Ondernemingsrisico's zijn eigen aan de normale activiteiten van een bank. In vergelijking met sectorgenoten zijn Bank J.Van Breda & C° en haar divisies echter altijd eenvoudige en transparante instellingen gebleven. Bovendien leggen zij al jarenlang een grote voorzichtigheid aan de dag bij het aanvaarden van risico's. Zij verrichten permanente risico-opvolging en controle. Historisch heeft Bank J.Van Breda & C° haar capaciteit om risico's te beheersen ruimschoots bewezen.

Vanuit het risicocomité wordt op gestructureerde wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de instelling en haar dochtervennootschappen. Daartoe laat het risicocomité zich informeren door de diverse afdelingen en activiteiten.

Voor de bespreking van de diverse risico's verwijzen we naar de toelichtingen onder het punt "4. Risicobeheer" van de geconsolideerde jaarrekening.

Deugdelijk bestuur

Bank J.Van Breda & C° streeft naar verantwoordelijkheid en transparantie.

Directiecomité

Het Directiecomité tekent de strategie uit en vertaalt deze in concrete beleidslijnen. Het is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer en de uitwerking van een organisatiestructuur met duidelijke bevoegdheden en rapporteringslijnen.

De leden evalueren de performantie van de bank op basis van tijdige, frequente en accurate managementinformatie. Deze verschaft inzicht in de activiteiten en resultaten van de operationele verantwoordelijken en laat toe om snelle en effectieve actie te ondernemen waar nodig.

Samenstelling op 1/1/2018:

Véronique Léonard, Dirk Wouters (voorzitter), Vic Pourbaix en Marc Wijnants.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bekrachtigt de door het Directiecomité gevoerde strategie en beoordeelt periodiek de belangrijkste beleidslijnen.

De leden staan in voor de bewaking en de promotie van hoge ethische normen en integriteitsstandaarden. Zij begrijpen de risico's die de bank loopt en leggen aanvaardbare niveaus vast door de bepaling van duidelijke tolerantieniveaus en risicolimieten.

Samenstelling op 1/1/2018:

Jan Suykens (voorzitter), Luc Bertrand, Piet Dejonghe, Jacques Delen, Paul De Winter, Willy Lenaers, Véronique Léonard, Vic Pourbaix, Caroline Ven, Marc Wijnants en Dirk Wouters (bestuurders).

Remuneratiecomité

Het remuneratiecomité regelt de financiële vergoedingen met bestuurders en bepaalt het bedrag van hun bezoldigingen.

Samenstelling op 1/1/2018:

Luc Bertrand, Willy Lenaers

Risicocomité

Vanuit het risicocomité wordt op gestructureerde en permanente wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de instelling en haar dochtervennootschappen.

Samenstelling op 1/1/2018:

Piet Dejonghe, Jan Suykens en Caroline Ven

De leden van het risicocomité bezitten individueel de nodige kennis, deskundigheid, ervaring en vaardigheden om de strategie en de risicotolerantie van de instelling te begrijpen en te bevatten.

Het Risicocomité is een intern en autonoom orgaan dat toezicht houdt op risico's en risicoposities van Bank J. Van Breda & C° (waaronder de divisies ABK bank en Van Breda Car Finance). Daartoe laat het zich door de diverse activiteiten en afdelingen, op een volgens haar bepaalde frequentie, informeren omtrent alle risico-aangelegenheden.

Het is een forum van reflectie en toetsing van risicogebonden materies (zeker voor wat de moeilijk kwantificeerbare risico's betreft) aan de risicoappetijt zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Het risicocomité doet aanbevelingen inzake de prioriteitstelling en/of te hanteren procedures in operationele processen of projecten, wanneer dit vanuit risicobeheersing noodzakelijk is.

Auditcomité

Het auditcomité staat in voor het toezicht op het financieel rapporteringsproces, op de naleving van de administratieve, juridische en fiscale regels en op de uitwerking van interne controleprocedures. Hiervoor staat het in rechtstreeks contact met respectievelijk de externe en interne audit.

Samenstelling op 1/1/2018:

Willy Lenaers, Jan Suykens en Caroline Ven

Alle leden van het auditcomité beschikken over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit.

Jan Suykens is voorzitter van het executief comité van Ackermans & van Haaren sinds 2016. Hij is licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen (UFSIA, 1982) en behaalde aansluitend een

MBA aan de Columbia University (1984). Hij werkte een aantal jaren bij Generale Bank in Corporate en Investment Banking vooraleer hij in 1990 Ackermans & van Haaren vervoegde.

Willy Lenaers is licentiaat Rechten (R.U. Gent 1976) en gegradueerde in de Fiscale Wetenschappen (Brussel 1980). Hij bekleedde verscheidene functies in de Kredietbank Groep tussen 1977 en 1999 en diverse bestuurdersmandaten.

Caroline Ven is Licentiaat TEW (UFSIA 1993) en behaalde een Master in e-Business aan de Antwerp Management School (Antwerpen 2003). Zij begon haar carrière bij Kredietbank op de Economische Studiedienst. Ze was Directeur van het Economisch Departement van het VBO en Directeur van VKW Metena. Zij was verantwoordelijk voor de beleidscoördinatie in de kabinetten van Eerste Minister Yves Leterme en Eerste Minister Herman Van Rompuy. Zij was van 2011 tot 2016 Gedelegeerd Bestuurder van Etion. Zij bekleedt vandaag diverse bestuurdersmandaten.

Specifieke functies

Interne audit is een onafhankelijke, objectieve beoordelingsfunctie, gericht op het onderzoek en de beoordeling van de goede werking van de operationele afdelingen en het kantorennet. Ze evalueert de doeltreffendheid en de efficiëntie van de interne controle en geeft advies om de werking te verbeteren.

Verantwoordelijke Interne audit:

Kristin.VandenEynden@bankvanbreda.be

De **adviseur voor cliënttevredenheid** (vroeger: ombudsvrouw) is een neutraal en onafhankelijk bemiddelaar die een oplossing tracht uit te werken voor elk geschil met een cliënt waarvoor binnen een redelijke termijn geen bevredigend antwoord is gegeven door een afdeling of een kantoor.

cliententevredenheid@bankvanbreda.be

Tel. 0800 93004

Risk management is een onafhankelijke functie met als doel de interne risicobeheersing verder in te bedden in de cultuur en de dagelijkse praktijk van onze bank. Centraal in haar werkzaamheden staan adviesverlening en opvolging van en rapportering over operationele activiteiten. De kerntaken hebben betrekking op alle risico's waaraan onze bank onderworpen kan zijn.

Het kredietrisico, het operationele risico, rente- en liquiditeitsrisico zijn risico's die van dichtbij worden gevolgd. Risicometing en -rapportering zorgen er mee voor dat de operationele afdelingen goed gewapend zijn om hun risico's op gepaste wijze onder controle te houden.

Verantwoordelijke Risk Management:

Ann.DeWit@bankvanbreda.be

Compliance is een onafhankelijke functie die de naleving van de regels die verband houden met de integriteit van het bankieren controleert en bevordert. Het integriteitsbeleid richt zich prioritair tot volgende domeinen: witwaspreventie, voorkomingsbeleid fiscale mechanismen, transacties in financiële instrumenten, handel met voorkennis, koersmanipulatie, wetgeving op de privacy, discretieplicht, deontologische codes en dergelijke.

Verantwoordelijke Compliance:

Frieda.Seghers@bankvanbreda.be

Sterk voor de toekomst

Bank J.Van Breda & C° heeft in 2017 sterke financiële resultaten neergezet.

- De nettowinst bedraagt 39,1 miljoen euro. Het eigen vermogen (deel van de groep) groeit aan tot 539 miljoen euro.
- De liquiditeits- en solvabiliteitsratio's blijven op een zeer solide niveau.

De resultaten werden ondersteund door het goede beursklimaat en een heropleving van het optimisme onder Europese consumenten en ondernemers. De Europese economie geniet momenteel van een breed gedragen positief momentum waardoor, in navolging van de Federal Reserve (Amerikaanse centrale bank), ook de Europese Centrale Bank (ECB) wil starten met het verstrakken van haar beleid. Deze ommekeer kan echter met de nodige nervositeit gepaard gaan. Bovendien mogen we niet vergeten dat de huidige groeicyclus intussen de op één na langste van het moderne economische tijdperk is.

De blijvende druk op de rentemarges, de hoge bankenheffingen en de noodzakelijke investeringen in de toekomst drukken op de winstgroei. Maar Bank J.Van Breda & C° blijft goed gewapend voor de toekomst in elk van de 3 activiteitsdomeinen.

- Onze hoge cliëntentevredenheid zorgt voor trouwe cliënten en enthousiaste ambassadeurs om nieuwe cliënten aan te trekken.
- Onze commerciële slagkracht en onze positionering moeten het mogelijk maken het toevertrouwd vermogen verder te doen groeien. De impact van deze groei op het operationeel resultaat zal mee afhangen van de evolutie van de rentemarge en de concurrentiële omgeving.
- We blijven verder investeren in onze toekomst zowel wat betreft commerciële slagkracht als efficiëntie. Digitalisering zal hierin een cruciale rol blijven spelen. Met een modern en geïntegreerd IT-platform hebben we een sterke uitgangspositie.
- We blijven kostenbewust en streven naar een hoge efficiëntie.
- Onze eigen beleggingsportefeuille wordt conservatief belegd. Dit drukt op het rendement maar vermindert de volatiliteit van het resultaat.
- De afgelopen jaren waren de afschrijvingen op de kredietportefeuille beperkt. Onze conservatieve politiek zou ook in de toekomst moeten bijdragen tot het beperken van de kredietverliezen.
- De concurrentie in de markt van autofinancieringen en leasing zal wellicht aanhouden en de evolutie van de autoverkoop is onzeker. Van Breda Car Finance heeft echter een goede reputatie en een solide band met haar partners om de marktpositie te handhaven.

Het handelsfonds, de reputatie, de positionering, de voortdurende investeringen en de gezonde financiële structuur van de bank vormen een solide basis voor een financieel performante groei op lange termijn.

De Raad van Bestuur dankt alle medewerkers voor de geleverde inspanningen en de resultaten van 2017.

Antwerpen, 21 februari 2018.

Dirk Wouters
Voorzitter van het Directiecomité
Bank J.Van Breda & C°

Jan Suykens
Voorzitter van de Raad van Bestuur
Bank J.Van Breda & C°

Geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2017 (periode vanaf 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017) van Bank J.Van Breda & C° nv opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) en volgens een going concern basis.

Doordat de consolidatiekring dezelfde is bevat dit rapport ook de pijler III toelichtingen volgens deel VIII van de Capital Requirement Regulation (CRR) in de mate dat deze van toepassing zijn voor Bank J. Van Breda & C°.

De IFRS jaarrekening met toelichtingen is opgesteld in duizenden euro. Bij afwijking hiervan wordt dit expliciet vermeld bij de betrokken tabellen.

GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA	Toelichting	2017	2016
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	8.1	311.756	40.812
II. Vorderingen op kredietinstellingen	8.2	88.863	74.156
III. Financiële activa			
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	8.3	410	1.287
2. Financiële activa beschikbaar voor verkoop	8.4	427.712	582.039
3. Leningen en vorderingen (inclusief financiële leasing)	8.5	4.528.679	4.223.318
4. Wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities bij indekking van het renterisico van een portefeuille	9.6	3.952	11.469
5. Derivaten gebruikt ter indekking	8.6	3.650	1.421
IV. Materiële vaste activa			
1. Terreinen, gebouwen en uitrusting	9.11	41.578	40.054
V. Goodwill en andere immateriële activa	9.12	2.930	5.179
VI. Investeringen in geassocieerde ondernemingen administratief verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	1.2/8.7	1.220	1.070
VII. Belastingvorderingen			
1. Actuele belastingen		4.757	1.455
2. Uitgestelde belastingen	9.15	735	2.624
VIII. Overige activa	8.8	8.396	7.356
TOTAAL ACTIVA		5.424.639	4.992.240

VERPLICHTINGEN	Toelichting	2017	2016	
I. Financiële verplichtingen				
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	8.3	127	1.293	
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs				
2.1. Deposito's van kredietinstellingen	8.9	27.458	24.422	
2.2. Deposito's van klanten	8.10	4.505.512	4.180.089	
2.3. In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	8.11	253.114	161.693	
2.4. Achtergestelde verplichtingen	8.12	60.265	65.748	
3. Derivaten gebruikt ter indekking	8.6	9.245	14.487	
II. Voorzieningen				
III. Belastingverplichtingen				
1. Actuele belastingen		2.286	9	
2. Uitgestelde belastingen	9.15	0	283	
IV. Overige verplichtingen				
		8.13	19.920	19.418
TOTAAL VERPLICHTINGEN		4.885.801	4.473.845	
V. Geplaatst kapitaal				
		3.1	17.500	17.500
VI. Geconsolideerde reserves				
		3.1	519.393	496.449
VII. Herwaarderingsreserves				
		3.1	1.824	4.307
VIII. Minderheidsbelangen				
		3.2	120	138
TOTAAL EIGEN VERMOGEN		538.838	518.395	
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		5.424.639	4.992.240	

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

WINST- EN VERLIESREKENING	Toelichting	2017	2016
I. Financiële en bedrijfsinkomsten			
1. Interestresultaat, waarvan	9.1	79.100	81.027
<i>Interestbaten</i>		104.970	113.571
<i>Interestlasten</i>		-25.869	-32.543
2. Ontvangen dividenden	9.2	2.637	1.940
3. Vergoedingen en commissies, waarvan	9.3	55.637	48.011
<i>Ontvangen vergoedingen en commissies</i>		57.813	49.285
<i>Betaalde vergoedingen en commissies</i>		-2.176	-1.274
4. Gerealiseerde winst (+)/verlies (-) op financiële activa beschikbaar voor verkoop	9.4	1.441	835
5. Winst (+)/verlies (-) op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	9.5	-218	-517
6. Winst (+)/verlies (-) op kasstroomindekkingen, waarvan	9.6	-318	-515
<i>Uit het eigen vermogen overgeboekte winst (+)/verlies (-) op indekkingsinstrumenten</i>		-318	-515
<i>Niet-effectief deel van de wijziging in reële waarde van indekkingsinstrumenten</i>		0	0
7. Winst (+)/verlies (-) op reële waarde indekkingen	9.6	451	382
8. Winst (+)/verlies (-) uit het wisselbedrijf		1.142	1.302
9. Gerealiseerde winst (+)/verlies (-) op andere activa	9.7	1	0
10. Overige bedrijfsopbrengsten en -kosten, waarvan	9.8	1.507	1.497
<i>Overige bedrijfsopbrengsten</i>		1.535	1.560
<i>Overige bedrijfskosten</i>		-27	-63
Bankproduct		141.380	133.964
II. Administratieve kosten			
1. Personeelskosten	9.9	-43.473	-39.077
2. Algemene en administratieve kosten	9.10	-24.973	-23.906
III. Bankheffingen			
	9.10	-8.407	-8.152
IV. Afschrijvingen			
1. Op materiële vaste activa (terreinen, gebouwen en uitrusting)	9.11	-2.763	-3.005
2. Op immateriële activa	9.12	-2.486	-2.581
V. Voorzieningen			
	9.13	-1.491	-2.854
Totaal van administratieve kosten, afschrijvingen en voorzieningen		-83.592	-79.576
VI. Bijzondere waardeverminderingen			
1. Op voor verkoop beschikbare financiële activa	9.14	0	-207
2. Op leningen en vorderingen	9.14	-1.660	-588
3. Op goodwill	9.14	0	0
VII. Aandeel in de winst of verlies van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode			
	8.7	358	210

VIII. Afboeking schuld uitgesloten vennoten ABK	10.1	1.154	1.429
---	------	-------	-------

Winst voor belastingen		57.640	55.232
Winstbelastingen	9.15	-18.486	-17.417
Winst over de verslagperiode		39.154	37.815
Winst over de verslagperiode toe te rekenen aan minderheidsbelangen		73	79
Winst over de verslagperiode toe te rekenen aan de aandeelhouders		39.081	37.736

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT

GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	Toelichting	2017	2016
Winst over de verslagperiode		39.154	37.815

Niet-gerealiseerde resultaten die later kunnen worden overgeboekt naar de winst- en verliesrekening

Activa beschikbaar voor verkoop

Wijzigingen in de reële waarde	8.4	-2.629	-1.317
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (desinvesteringen)	9.4	-1.441	-835
Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (waardeverminderingen)	9.14	0	207
Belastingen		1.393	499
Niet-gerealiseerde resultaten op activa beschikbaar voor verkoop, na belastingen		-2.678	-1.446

Kasstroomindexkingen

Effectief deel van wijzigingen in de reële waarde

Overboekingen naar de winst- en verliesrekening (stopzettingen)	9.6	318	515
Belastingen		-123	-175
Niet-gerealiseerde resultaten op kasstroomindexkingen, na belastingen		195	340

Niet-gerealiseerde resultaten die nooit overgeboekt worden naar de winst- en verliesrekening

Toegezegdpensioenregelingen

Actuariële winsten en verliezen	10.3.2	-42	184
Belastingen		42	-63
Actuariële winsten en verliezen op toegezegdpensioenregelingen, na belastingen		0	122

Totaal niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode na belastingen		-2.484	-985
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode		36.671	36.830
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode toe te rekenen aan minderheidsbelangen		73	79
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap		36.597	36.751

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN WIJZIGINGEN IN HET EIGEN VERMOGEN

EIGEN VERMOGEN	Geplaatst kapitaal	Geconsolideerde reserves				Herwaarderingsreserves			Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap	Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
		Ingehouden winsten	Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doelpensioenplannen	Op aandelen gebaseerde vergoedingen	Subtotaal	Activa beschikbaar voor verkoop	Kasstroom-indekkingen	Subtotaal			
Toelichting	3.1	3.1	3.1/10.3.2	3.1/10.3.1		3.1/9.4	3.1/9.6		3.2		
BEGINSALDO, 1 JANUARI 2016	17.500	471.735	319	6.665	478.720	6.182	-768	5.414	501.634	125	501.758
Uitkering dividend vorig boekjaar		-20.215			-20.215				-20.215	-65	-20.280
Uitkering tussentijds dividend					0				0		0
Resultaat van het boekjaar		37.736			37.736				37.736	79	37.815
Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar			121		121	-1.446	340	-1.107	-985	0	-985
Op aandelen gebaseerde vergoedingen (bijdrage van de moedermaatschappij)				86	86				86		86
Andere		2.653	0	-2.653	0	0		0	0	0	0
EINDSALDO, 31 DECEMBER 2016	17.500	491.910	440	4.099	496.449	4.736	-428	4.307	518.256	138	518.395
BEGINSALDO, 1 JANUARI 2017	17.500	491.910	440	4.099	496.449	4.736	-428	4.307	518.256	138	518.395
Uitkering dividend vorig boekjaar					0				0	-78	-78
Uitkering tussentijds dividend		-17.550			-17.550				-17.550		-17.550
Resultaat van het boekjaar		39.081			39.081				39.081	73	39.154
Niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar			0		0	-2.678	195	-2.483	-2.484	0	-2.484
Op aandelen gebaseerde vergoedingen (bijdrage van de moedermaatschappij)				1.420	1.420				1.420		1.420
Andere		280	0	-286	-6	0		0	-6	-14	-20
EINDSALDO, 31 DECEMBER 2017	17.500	513.720	440	5.233	519.393	2.058	-233	1.824	538.718	120	538.838

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

KASSTROOMOVERZICHT	Toelichting	2017	2016
Bedrijfsactiviteiten			
Nettowinst (+)/-verlies (-) over de verslagperiode		39.081	37.736
Aanpassingen om nettowinst te doen aansluiten bij de nettokasstromen met betrekking tot de bedrijfsactiviteiten			
Actuele en uitgestelde belastinguitgaven, opgenomen in de winst- en verliesrekening	9.15	18.486	17.417
Minderheidsbelangen		73	79
Aandeel in resultaat van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8.7	-358	-210
Dividend ontvangen van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8.7	209	157
Investerings- en financieringsactiviteiten			
Afschrijvingen	9.11/9.12	5.248	5.586
Resultaat op verkoop van financiële vaste activa	9.7	-1	0
Afboeking schuld uitgesloten vennoten ABK Bank		-1.154	-1.429
Bedrijfsactiviteiten			
Bijzondere waardeverminderingen	9.14	1.751	902
Toename (+)/afname (-) voorzieningen	9.13	1.615	2.955
Resultaten uit kasstroomindexeringen	9.6	318	515
Resultaten uit reële waarde indexeringen	9.6	-451	-382
Resultaten op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	9.5	218	517
Resultaten op financiële activa beschikbaar voor verkoop	9.4	5.105	4.343
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	9.9	1.420	86
Overige aanpassingen		-173	-119
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen		71.388	68.153
Toename (-)/afname (+) van bedrijfsactiva (exclusief geldmiddelen & kasequivalenten)			
toename (-)/afname (+) in tegoeden bij centrale banken	8.1	-273.045	-5.623
toename (-)/afname (+) vorderingen op kredietinstellingen	8.2	5.095	294
toename (-)/afname (+) van leningen en vorderingen	8.5	-307.180	-291.866
toename (-)/afname (+) van voor verkoop beschikbare financiële activa	8.4	142.836	4.492
toename (-)/afname (+) van de te ontvangen interesten van financiële activa		2.411	1.936
toename (-)/afname (+) van overige activa	8.8	-844	-1.300
Toename (+)/afname (-) van verplichtingen (exclusief geldmiddelen & kasequivalenten)			
toename (+)/afname (-) van deposito's van kredietinstellingen	8.9	2.261	-16.963
toename (+)/afname (-) van deposito's van klanten	8.10	330.210	284.818
toename (+)/afname (-) van in schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	8.11	91.421	-4.489
toename (+)/afname (-) van achtergestelde verplichtingen (excl. verlopen intrest)	8.12	409	1.398
toename (+)/afname (-) van te betalen interesten op financiële verplichtingen		-4.696	-7.102
toename (+)/afname (-) van overige verplichtingen	8.13	1.126	-2.207
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		61.390	31.542
Ontvangen (+)/betaalde (-) belasting op het resultaat		-16.230	-15.166
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		45.160	16.376

Investeringsactiviteiten

Betalingen om materiële vaste activa te verwerven	9.11	-4.287	-4.635
Betalingen om immateriële activa te verwerven	9.12	-238	-679
Andere betalingen met betrekking tot investeringsactiviteiten		-195	-262
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-4.720	-5.575

Financieringsactiviteiten

Uitgekeerde dividenden		-17.628	-20.280
Terugbetaling van achtergestelde verplichtingen		-5.794	-2.171
Andere betalingen met betrekking tot financieringsactiviteiten		-20	0
Andere ontvangsten met betrekking tot financieringsactiviteiten		1	0
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-23.441	-22.451

Toename van geldmiddelen en kasequivalenten via bedrijfscombinaties

Netto toename in geldmiddelen en kasequivalenten	16.999	-11.651
Geldmiddelen en kasequivalenten op de begindatum (*)	24.976	36.627
Geldmiddelen en kasequivalenten op de einddatum (*)	41.975	24.976

(*) Geldmiddelen en kasequivalenten zijn gedefinieerd als: kas, beleggingen bij centrale banken, postcheque- en girodiensten en vorderingen op kredietinstellingen (daggeldleningen en zichtrekeningen) verminderd met de deposito's van centrale banken en schulden tegenover kredietinstellingen (daggeldontleningen en zichtrekeningen).

Aansluiting Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken (balansrubriek) met geldmiddelen en kasequivalenten (cashflowstatement)	2017	2016
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken (actief)	311.756	40.812
- Tegoeden bij centrale banken (monetaire reserve)	-308.038	-34.993
+ Vorderingen op kredietinstellingen (daggeldleningen en zichtrekeningen)	48.123	28.272
- Deposito's van kredietinstellingen (daggeldleningen en zichtrekeningen)	-9.866	-9.115
Geldmiddelen en kasequivalenten	41.975	24.976

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Bank J. Van Breda & C° NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Bank J. Van Breda & C° NV (de "Vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen de "Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017, alsook het verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 26 maart 2015 overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2017. Wij zijn niet in staat geweest de datum van onze initiële benoeming te bepalen. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Bank J. Van Breda & C° NV uitgevoerd gedurende 24 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017 opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2017 alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt EUR 5.424.639 (000) en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van de verslagperiode toe te rekenen aan de aandeelhouders van EUR 39.081 (000).

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van het geconsolideerd geheel van de Groep op 31 december 2017 alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Bijzondere waardeverminderingen voor leningen en vorderingen op cliënten

We verwijzen naar secties 4.2.2, 8.5 en 9.14 van de geconsolideerde jaarrekening.

— Omschrijving

De netto portefeuille van leningen en vorderingen aan cliënten bedroeg EUR 4.529 miljoen op 31 december 2017. Leningen en vorderingen op cliënten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs verminderd met de bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen (EUR 27,5 miljoen).

Het bepalen van bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen vereist een significante beoordeling vanwege het management, zoals het identificeren van leningen en vorderingen op cliënten die verslechteren, de beoordeling van het objectief bewijs voor bijzondere waardevermindering, de waarde van het onderpand en de inschatting van de realiseerbare waarde.

Vanwege de significantie van leningen en vorderingen op cliënten en de gerelateerde onzekerheid bij de inschatting van de kredietverliezen, beschouwen we de waardering van de leningen en vorderingen op cliënten als een kernpunt voor onze controle.

— Onze controlewerkzaamheden

Onze controlewerkzaamheden omvatten onder meer volgende elementen:

- We hebben de opzet en de effectiviteit van controles geëvalueerd met betrekking tot de waardering van leningen, vorderingen op cliënten en onderpandgegevens, de bepaling van risico ratings en het proces voor de identificatie en beheer van betalingsachterstanden.
- We hebben controleprocedures uitgevoerd om portefeuilles met een hoog risico te identificeren. Deze procedures omvatten, onder meer, een evaluatie van de stresstesten zoals uitgevoerd door het management.
- We hebben op steekproefbasis kredietdossiers nagekeken om de invorderbaarheid van de leningen en vorderingen op cliënten te beoordelen. Hierdoor hebben we de waarschijnlijkheid van de realisatie, de waardering van het onderpand en andere mogelijke bronnen van terugbetaling beoordeeld.
- We hebben de belangrijkste veronderstellingen die door het management zijn gehanteerd, vergeleken met onze kennis van de relevante industrieën en bedrijfsomgevingen.
- We hebben geëvalueerd of de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening op een adequate manier de kredietrisicopositie reflecteerden, inclusief de controles over identificatie en toelichting van leningen met respijt (“forbearance”), de waardering van het onderpand en de sensitiviteitsanalyse van belangrijke veronderstellingen.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze

conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- Het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden. Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermelding

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Antwerpen, 21 maart 2018

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Peter Coox
Bedrijfsrevisor

TOELICHTINGEN

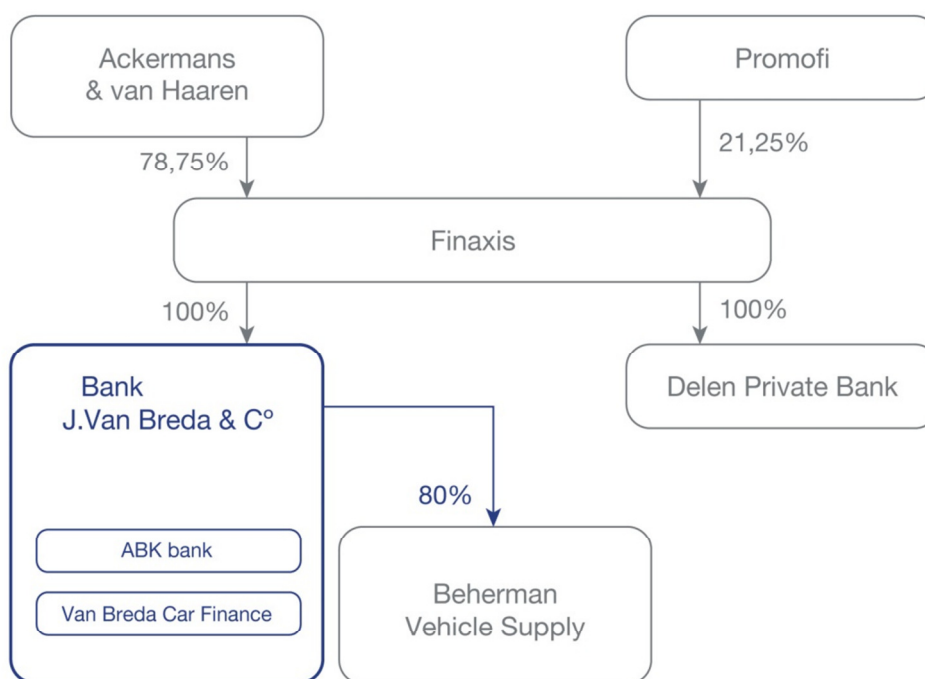
1. ALGEMENE INFORMATIE

Sinds 1998 zijn de aandelen van de bank verankerd in de holding Finaxis, net zoals deze van Delen Private Bank.

Vandaag is Ackermans & van Haaren NV met 78,75% van de aandelen (min één aandeel) de referentie-aandeelhouder van Finaxis. Het beursgenoteerde Ackermans & van Haaren is rechtstreeks eigenaar van 40% van de aandelen (min één aandeel); haar 100%-dochtervennootschap naar Luxemburgs recht, Profimolux is eigenaar van 38,75% van de aandelen Finaxis.

De overige 21,25% van de aandelen is in handen van Promofi NV. Promofi wordt uitiem gecontroleerd door de familie Delen.

Door Ackermans & van Haaren NV wordt eveneens een geconsolideerde jaarrekening opgesteld en gepubliceerd.

Als gevolg van de geruisloze fusie met Bank J. Van Breda & C° op 17/11/2017 is ABK bank nu een divisie van Bank J. Van Breda & C°. ABK Bank profileert zich als vermogensbegeleider voor particulieren en begeleidt haar particuliere cliënten met een langetermijnvisie in de opbouw, beheer en bescherming van hun vermogen. Daarbij blijft ABK bank trouw aan de traditie van eenvoudige en transparante producten. Sinds 1 april 2014 waren ABK bank en Van Breda Car Finance gefuseerd. Door de fusie van ABK bank met Bank J. Van Breda & C° is Van Breda Car Finance nu ook een divisie van Bank J. Van Breda & C°. Van Breda Car Finance is in heel België actief in de sector van de autofinanciering en de financiële autoleasing.

1.1 DOCHTERONDERNEMINGEN

De dochterondernemingen worden **integraal geconsolideerd**:

Naam van de onderneming	Ondernemingsnummer	Land van oprichting	Belangen% 31/12/2017	Belangen% 31/12/2016	Wijziging 2017 t.o.v. 2016
ABK bank CVBA	BE 0404.456.841	BE	NVT	99,99%	Ja
Beherman Vehicle Supply NV	BE 0473.162.535	BE	80%	80%	Neen

De activiteit van Beherman Vehicle Supply NV bestaat in het ter beschikking stellen van voertuigen aan autodealers (stockfinanciering).

Er zijn geen bestaande of verwachte materiële, praktische of juridische belemmeringen die een overdracht van eigen vermogen of terugbetaling van verplichtingen tussen de bank en haar dochterondernemingen in de weg staan.

1.2 JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

De joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden opgenomen volgens de **vermogensmutatiemethode**:

- De activiteit van Finauto NV, Antwerpse Financiële Handelsmaatschappij NV en Financieringsmaatschappij Definco NV bestaat uit het verstrekken van autofinancieringen. Op de RvB van Definco van 27/11/2017 werd beslist over te gaan tot vereffening van de vennootschap in het eerste kwartaal van 2018.
- Informatica Van Breda NV levert diensten inzake het beheer van het informaticapark en de telecommunicatie-infrastructuur en adviesverlening hieromtrent aan een aantal vennootschappen waaronder Bank J. Van Breda & C°.

Naam van de joint venture	Ondernemingsnummer	Land van oprichting	Belangen% 31/12/2017	Belangen% 31/12/2016	Wijziging 2017 t.o.v. 2016
Finauto NV	BE 0464.646.232	BE	50%	50%	Neen
Antwerpse Financiële Handelsmaatschappij NV	BE 0418.759.886	BE	50%	50%	Neen
Financieringsmaatschappij Definco NV	BE 0415.155.644	BE	50%	50%	Neen
Informatica Van Breda NV	BE 0427.908.174	BE	40%	40%	Neen

Kerncijfers	2017				
	Activa (100%)	Verplichtingen (100%)	Omzet (100%)	Nettoresultaat (100%)	Boekwaarde (volgens belangen%)
Finauto NV	1.637	1.375	1.280	1	131
Antwerpse Financiële Handelsmaatschappij NV	1.348	411	1.437	687	469
Financieringsmaatschappij Definco NV	274	0	45	24	137
Informatica Van Breda NV	5.871	4.664	11.064	5	483
Totaal	9.130	6.449	13.825	717	1.220

Kerncijfers	2016				
	Activa (100%)	Verplichtingen (100%)	Omzet (100%)	Netto- resultaat (100%)	Boekwaarde (volgens belangen%)
Finauto NV	1.711	1.450	1.304	1	131
Antwerpse Financiële Handelsmaatschappij NV	863	252	899	360	305
Financieringsmaatschappij Definco NV	310	3	98	57	153
Informatica Van Breda NV	7.604	6.402	9.985	5	481
Totaal	10.487	8.106	12.286	422	1.070

Er zijn in deze ondernemingen zowel in 2017 als in 2016 **geen** niet-gerealiseerde resultaten (verwerkt via het eigen vermogen).

2. GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgemaakt conform de **International Financial Reporting Standards (IFRS) en IFRIC interpretaties van kracht per 31 december 2017**, zoals goedgekeurd door de Europese Commissie. Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek vermeld worden in deze jaarrekening, stemmen overeen met de IFRS zoals aanvaard door de Europese Unie.

2.1. BEOORDELINGEN EN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekeningen volgens de IFRS-normen verplicht tot het gebruik van **beoordelingen en schattingen**. Alhoewel de Raad van Bestuur meent dat ze met alle beschikbare informatie heeft rekening gehouden om deze beoordelingen en schattingen te bepalen, kan de werkelijkheid verschillen en kunnen die verschillen de jaarrekening beïnvloeden.

De schattingen en beoordelingen betreffen hoofdzakelijk de volgende onderwerpen:

- Veronderstellingen over parameters gebruikt bij de waardering van de verplichtingen verbonden aan sommige vergoedingen na uitdiensttreding (zie toelichting 10.3.2).
- Bepaling van de verwachte gebruiksduur en restwaarde van de immateriële en materiële vaste activa (zie verder onder punt 2.3.7 en 2.3.8 van de grondslagen voor financiële verslaggeving).
- Schatting van de realiseerbare waarde bij het erkennen van bijzondere waardeverminderingen (zie verder onder punt 2.3.10 van de grondslagen voor financiële verslaggeving).
- Bepaling van de teruggenomen verplichting inzake het scheidingsaandeel van ABK. De terugname van de verplichting werd bepaald op basis van de statistieken omtrent de levensverwachting in België (zie ook toelichtingen 8.13 en 10.1).

2.2. WIJZIGINGEN IN DE GRONDSLAGEN EN METHODOLOGIE

2.2.1 Wijzigingen boekjaar 2017

De toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving zijn **consistent** met die van het vorige boekjaar. De **nieuwe en gewijzigde IFRS-standaarden en interpretaties die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2017 hebben** geen materiële impact op de geconsolideerde jaarrekening van de groep.

2.2.2 Wijzigingen boekjaar 2018

Volgende voor de groep relevante standaarden, aanpassingen aan standaarden en interpretaties, door de IASB (*International Accounting Standards Board*) tot en met 31/12/2017 gepubliceerd, zijn nog niet van toepassing maar worden **van kracht vanaf het boekjaar 2018**:

- IFRS 9 Financiële instrumenten
- IFRS 15 Opbrengsten van contracten met klanten

Hieronder worden de resultaten van de impactanalyse van deze nieuwe standaarden op de geconsolideerde financiële staten van de groep weergegeven.

2.2.1.1 IFRS 9

IFRS 9 vervangt IAS 39 en definieert een **nieuwe classificatie en waardering van financiële activa en verplichtingen**, het introduceert een **model voor verwachte verliezen voor kredietrisico's (hierna ook ECL – expected credit losses)** en regelt nieuwe hedge accounting vereisten. Macro hedging wordt apart van IFRS 9 behandeld en de nieuwe standaard daarover is nog niet finaal. In afwachting kiest de groep ervoor om de hedge accounting vereisten van IAS 39 te blijven toepassen.

De groep zal gebruik maken van de mogelijkheid om de vergelijkende gegevens niet te herwerken. Hierdoor zal de impact bij aanvang voor zowel de classificatie en waardering van financiële instrumenten als de bepaling van verwachte verliezen voor kredietrisico's worden toegepast in de openingsbalans per 1/1/2018, zonder aanpassing van de vorige periodes. Gezien de groep enkel macro hedging toepast, is er geen impact voor hedge accounting per 1/1/2018.

De organisatie, processen en governance werden aangepast opdat de hieronder beschreven beoordelingen, berekeningen en periodieke review in een going concern kunnen worden uitgevoerd volgens de IFRS 9 richtlijnen.

De nieuwe vereisten vragen ook bijkomende toelichtingen in de periodieke financiële staten van de groep. Aan de hand van een GAP-analyse worden de nodige voorbereidingen getroffen opdat de vereiste gegevens kunnen worden verstrekt.

2.2.1.1.1 Impact van de nieuwe classificatie en waardering van financiële instrumenten

IFRS 9 voorziet 3 categorieën voor de classificatie van financiële activa, die verwijzen naar de manier waarop de activa gewaardeerd worden: amortised cost, FVOCI (fair value through other comprehensive income) en FVTPL (fair value through profit & loss). De IAS 39-categorieën held to maturity, loans & receivables en available for sale houden op te bestaan. Inzake de classificatie en waardering van financiële verplichtingen loopt IFRS 9 in grote mate gelijk met IAS 39.

De nieuwe classificatie onder IFRS 9 is het resultaat van een aantal beoordelingen die de groep heeft uitgevoerd voor de verschillende groepen financiële instrumenten.

De **beoordeling van het business model (BM)** gebeurt voor elke groep van rentedragende financiële activa die op dezelfde manier beheerd worden voor wat betreft het genereren van kasstromen:

- held-to-collect (HTC): door de contractuele kasstromen te ontvangen over de looptijd van de activa;
- held-to-collect & sell (HTC&S): door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als door de financiële activa zelf regelmatig te verkopen;
- andere: bijvoorbeeld trading.

De **beoordeling van de eigenschappen van de contractuele kasstromen of SPPI-test** gebeurt per productgroep (rentedragende financiële activa met gelijkaardige kasstroomeigenschappen) of waar nodig op individuele basis. Er wordt beoordeeld of het instrument op gespecificeerde data kasstromen genereert die enkel betalingen zijn van kapitaal en intrest op het uitstaand kapitaal (SPPI: solely payments of principal and interest).

Deze test kan bijvoorbeeld falen wanneer de gehanteerde referentierente sterk afwijkt van de renteherzieningsperiode (zoals bij een maandelijkse herprijzing aan een 1-jaars rentevoet), wanneer een buitensporige wederbeleggingsvergoeding voorzien is of wanneer het bedrag of tijdstip van de kasstromen eenzijdig kan gewijzigd worden door een tegenpartij.

De huidige **aandelen en fondsen** in de beleggingsportefeuille worden niet aangehouden voor handelsdoeleinden. De groep kiest er bij de eerste toepassing van IFRS 9 voor om deze instrumenten op te nemen in de categorie **FVOCI**. Bij verkopen worden eventuele gerealiseerde meer-/minwaarden echter niet overgeboekt naar de winst- en verliesrekening (no recycling).

Derivaten worden steeds opgenomen in de categorie **FVTPL**. Een klein deel daarvan betreft termijnwisselverrichtingen aangaan met klanten en de eventuele indekkingen daarvan bij kredietinstellingen. Het grootste deel betreft renteswaps die aangehouden worden ter indekking van het renterisico van de kredietportefeuille: zij blijven administratief verwerkt worden als reëlewaardeindekkingen onder IAS 39 tot een nieuwe macro hedging standaard wordt ingevoerd.

Onderstaande tabel toont aan dat de nieuwe classificatie van financiële activa en verplichtingen geen impact heeft op de openingsbalans per 1/1/2018, op basis van de uitgevoerde beoordelingen (dit is weliswaar zonder de impact van ECL's, zie verder).

	Oude IAS 39 - categorie	Nieuwe IFRS 9 - categorie	Boekwaarde IAS 39	Boekwaarde IFRS 9 (zonder ECL)
Financiële activa				
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	Loans and receivables	Amortised cost (BM: HTC; SPPI: ok)	311.756	311.756
Vorderingen op kredietinstellingen	Loans and receivables	Amortised cost (BM: HTC; SPPI: ok)	88.863	88.863
Kredieten verstrekt aan klanten (incl FV hedge effecten voor ingedekte portefeuille)	Loans and receivables	Amortised cost (BM: HTC; SPPI: ok)	4.532.631 (*)	4.532.631 (*)
Beleggingsportefeuille – commercial paper	Available for sale	Amortised cost (BM: HTC; SPPI: ok)	0	0
Beleggingsportefeuille – rentedragende effecten	Available for sale	FVOCI (BM: HTC&S; SPPI: ok)	427.139	427.139
Beleggingsportefeuille – aandelen en fondsen	Available for sale	FVOCI (no recycling)	573	573
Derivaten gebruikt ter afdekking onder IAS 39	FVTPL (IAS 39 FV Hedging)	FVTPL (IAS 39 FV Hedging)	3.650	3.650
Derivaten in trading (niet aangemerkt als afdekking onder IAS 39)	FVTPL	FVTPL (verplicht)	410	410
Totaal financiële activa			5.365.022	5.365.022

Financiële verplichtingen				
Deposito's van kredietinstellingen	Amortised cost	Amortised cost	27.458	27.458
Deposito's van klanten	Amortised cost	Amortised cost	4.505.512	4.505.512
In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	Amortised cost	Amortised cost	253.114	253.114
Achtergestelde verplichtingen	Amortised cost	Amortised cost	60.265	60.265
Derivaten gebruikt ter afdekking onder IAS 39	FVTPL (IAS 39 FV Hedging)	FVTPL (IAS 39 FV Hedging)	9.245	9.245
Derivaten in trading (niet aangemerkt als afdekking onder IAS 39)	FVTPL	FVTPL (verplicht)	127	127
Totaal financiële verplichtingen			4.855.722	4.855.722

(*) bedrag inclusief leasingcontracten, die niet in scope zijn voor IFRS 9 classificatie en measurement, maar wel voor IFRS 9 ECL-vereisten.

2.2.1.1.2 Impact van de invoering van een model voor verwachte verliezen voor kredietrisico's

Met de invoering van IFRS 9 wordt overgestapt van een 'incurred loss' model naar een 'expected loss' model. De kritiek op IAS 39 voor wat betreft het erkennen van kredietverliezen is: "too little & too late". Onder IFRS 9 dient een voorziening te worden aangelegd voor verwachte verliezen bij aanvang van het contract. In het algemeen zullen alle financiële activa een voorziening voor kredietverliezen dragen (mits enkele uitzonderingen).

Modellering

De verschillende portefeuilles financiële activa worden onderverdeeld in 3 niveaus (stages):

- Stage 1-contracten, waarvoor een '1-year expected credit loss' wordt berekend: bij aanvang van het contract wordt een voorziening voor verwachte kredietverliezen aangelegd op basis van de waarschijnlijkheid dat zich binnen de 12 maanden gebeurtenissen zullen voordoen die aanleiding geven tot het staken van betaling.
- Stage 2-contracten, waarvoor een 'lifetime expected credit loss' wordt berekend: zodra een significante stijging in kredietrisico wordt vastgesteld sinds de aanvang van het contract wordt een voorziening voor kredietverliezen aangelegd over de verwachte levensduur van het contract.
- Stage 3-contracten, dit zijn niet-performante contracten waarvoor waardeverminderingen individueel berekend blijven.

Een waarderingsmodel berekent de kredietverliezen voor stage 1 en 2 in regel met de literatuur over IFRS9 ECL-modellering. Voor de niet-performante kredieten in stage 3 (incurred credit loss) wijzigt er niets.

De '1-year expected credit loss' en 'lifetime expected credit loss' worden voor ieder individueel contract berekend op basis van het aflossingsplan en volgende modelparameters:

- PD staat voor 'Probability of Default' of de kans op default in een bepaalde periode. De PD-modellering is opgezet door middel van migratiematrices op basis van bestaande interne kredietratings.
- Loss given default (LGD) stelt verwacht verlies voor in geval van default. Het LGD-bedrag wordt bekomen uit de 'exposure at default' en de in pand genomen waarborgen.
- 'Survival Probability' is de kans dat een contract nog in aanmerking komt voor kredietverliezen. De 'Survival Probability' wordt berekend aan de hand van:
 - de kans dat een contract niet van de balans is verdwenen na een eerdere default, en
 - de kans dat een contract nog niet verdwenen is van de balans ten gevolge van volledig vervroegde terugbetaling.
- De 'Effective Interest Rate' (EIR) is de effectieve interestvoet waarmee de verliezen worden verdisconteerd. Voor vastrentende contracten is dit de contractuele effectieve rentevoet; voor contracten met variabele rentevoet wordt de meest recente 'fixing' gebruikt.

De staging bij een significante stijging (of daling) in kredietrisico gebeurt op niveau van individuele contracten ('bottom-up' staging) op basis van een aantal criteria zoals betaalachterstand, hernegotiaties en rating categorie. Voor de individuele staging wordt de interne kredietrating gebruikt. Aangezien dit een criterium is dat gebaseerd is op het verleden, wordt hiernaast nog een aparte 'collective staging' logica gehanteerd om de macro-economische verwachtingen mee in rekening te nemen.

IFRS 9 voorziet de mogelijkheid een portefeuille met een laag risicoprofiel (bv. obligaties in een liquiditeitsportefeuille) een vrijstelling (low credit risk exemption) toe te kennen. Voor zo een portefeuille is een vereenvoudigde manier om een verhoogd risico te bepalen toegelaten. Dit is echter een uitzonderlijke situatie waarbij op basis van het lage kredietrisico op rapporteringsdatum kan worden geconcludeerd dat een significante stijging in kredietrisico zich niet heeft voorgedaan.

De modellering van de obligatieportefeuille gebeurt volgens dezelfde principes als deze gehanteerd voor de kredietportefeuille (zoals hierboven beschreven). De PD-modellering is gebaseerd op

migratiematrices aangeleverd door ratingbureau DBRS. Voorts passen we voor obligaties de 'low credit risk exemption' toe: zo lang deze obligaties hun investment grade rating categorie behouden, blijven ze in stage 1. Indien een obligatie toch naar een 'non-investment grade' rating categorie zou migreren, zal Bank J. Van Breda & Co één van volgende zaken doen:

- ofwel wordt de obligatie verkocht
- ofwel wordt de obligatie in stage 2 geplaatst met bijhorende 'lifetime ECL' boeking.

Kwantitatieve impact op de balans en het eigen vermogen

Onderstaande tabellen tonen de totale exposure (binnen- en buitenbalans) en verwachte kredietverliezen voor de 'performing loans' in de krediet-, Van Breda Car Finance- en obligatieportefeuille (exclusief interbancaire exposures, die volgens onze modellering geen aanleiding geven tot verwachte kredietverliezen).

	Totale exposure (binnen- en buitenbalans)	Geschat kredietverlies
Kredietportefeuille	4.542.325	3.124
Van Breda Car Finance portefeuille	390.457	1.194
Obligatieportefeuille	417.620	32
Totaal	5.350.403	4.350

Onderstaande tabel deelt de drie bovenstaande portefeuilles in op basis van het aantal dagen achterstal.

	Totale exposure (binnen- en buitenbalans)	Geschat kredietverlies
Zonder achterstal	5.165.683	3.743
1-30 dagen achterstal	167.936	345
31-60 dagen achterstal	15.381	242
61-90 dagen achterstal	1.370	20
Meer dan 90 dagen achterstal	34	1
Totaal	5.350.403	4.350

Op basis van bovenstaande berekeningen bedraagt de geschatte netto-impact op het eigen vermogen van de openingsbalans per 1/1/2018 -3.263 k eur als gevolg van verwachte kredietverliezen op financiële activa (stage 1 & stage 2). Dit bedrag kan nog worden aangepast omdat niet alle controles en testen zijn afgerond.

Activa		Eigen vermogen	
Verwachte kredietverliezen	- 4.350	Reserves	-3.263
Uitgestelde belastingvordering	+1.087		

Eigen vermogen gerapporteerd per 31/12/2017	538.838
Impact IFRS 9 ECL	- 3.263
Geschat aangepast eigen vermogen in openingsbalans per 1/1/2018	535.575

De daling van de common equity tier I ratio en leverage ratio wordt op 10 basispunten geschat. Hierbij wordt **geen gebruik gemaakt van de voorgestelde overgangsmatregelen** die een gefaseerde impact mogelijk maken, en dit omwille van de complexiteit en beperkte impact.

2.2.1.2 IFRS 15

IFRS 15 voorziet in een kader voor bepaling of, hoeveel en wanneer opbrengsten worden erkend. Deze standaard vervangt de bestaande standaarden waaronder IAS 18 Opbrengsten.

De standaard heeft betrekking op contracten met cliënten waarbij goederen of diensten worden geleverd, behalve als deze door een andere standaard worden geregeld. Dat is het geval voor:

- financiële instrumenten en andere contractuele rechten of verplichtingen binnen het toepassingsgebied van IFRS 9, IFRS 10, IFRS 11, IAS 27 en IAS 28;
- leasecontracten binnen het toepassingsgebied van IAS 17.

Net deze contracten maken het grootste deel van de activiteiten van de groep uit, waardoor de scope van IFRS 15 eerder beperkt is.

Voor de contracten die wel in het toepassingsgebied van IFRS 15 liggen, werd een 5-stappenmodel doorlopen om te bepalen of, hoeveel en wanneer opbrengsten moeten worden erkend:

- identificatie van het contract met de cliënt
- bepalen van de prestatieverplichtingen in het contract
- bepalen van de transactieprijs
- toewijzen van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen
- erkennen van de opbrengst als aan de prestatieverplichting is voldaan.

Alle prestatieverplichtingen in scope zijn voldaan bij ontvangst van de vergoeding, waardoor er geen impact is op de erkenning van opbrengsten als gevolg van IFRS 15.

2.2.3 Wijzigingen na boekjaar 2018

Volgende voor de groep relevante standaarden, aanpassingen aan standaarden en interpretaties worden van kracht **na het boekjaar 2018**:

- IFRS 16: deze nieuwe standaard vervangt IAS 17 Leasing vanaf 1/1/2019 en regelt de opname, waardering en informatieverstrekking met betrekking tot leasingcontracten. Als gevolg hiervan komen alle lease- en huurverplichtingen (zoals huurcontracten met betrekking tot vastgoed) op de balans. De impact op de financiële staten van de groep moet nog worden bepaald.

De groep verwacht verder geen materiële impact van enkele op til zijnde aanpassingen aan bestaande standaarden.

2.3 WAARDERINGSREGELS GELDIG VOOR BOEKJAAR 2017

2.3.1 Voorstellingsbasis

De geconsolideerde jaarrekening wordt gepresenteerd in duizenden euro. De jaarrekening is opgesteld op basis van de historische kosten, met uitzondering van de volgende activa en verplichtingen die zijn gewaardeerd aan reële waarde (*fair value*):

- Derivaten (afgeleide financiële instrumenten)
- Financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden
- Andere financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via resultaat
- Financiële instrumenten geklasseerd als beschikbaar voor verkoop.

2.3.2 Consolidatieprincipes

De geconsolideerde jaarrekening van de groep Bank J. Van Breda & C° (hierna “de groep”) omvat de financiële gegevens van Bank J. Van Breda & C° nv, haar dochterondernemingen alsook het aandeel van de groep in de resultaten van de joint ventures en geassocieerde deelnemingen.

Onder punt 1. Algemene informatie worden de dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen weergegeven.

2.3.2.1 Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn entiteiten die door de groep worden gecontroleerd. Er bestaat controle wanneer Bank J. Van Breda & C° de macht heeft om het financieel en operationeel beleid van een onderneming te sturen teneinde voordelen uit haar activiteiten te verwerven. De deelnemingen in dochterondernemingen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle.

De financiële staten van de dochterondernemingen worden opgemaakt voor dezelfde rapporteringsperiode als Bank J. Van Breda & C°, waarbij uniforme IFRS waarderingsregels worden gehanteerd. Alle intragroepsverrichtingen en niet-gerealiseerde intragroepswinsten en -verliezen op transacties tussen groepsondernemingen worden geëlimineerd tenzij het om een bijzondere waardevermindering gaat.

2.3.2.2 Joint ventures en geassocieerde deelnemingen

- **Joint ventures** zijn ondernemingen die gezamenlijk worden gecontroleerd (gedefinieerd als die entiteiten waarin de groep de gezamenlijke controle heeft, onder meer via het aandeelhouderspercentage of contractuele overeenkomst met één of meerdere medeaandeelhouders) en zijn opgenomen op basis van de vermogensmutatiemethode vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle.
- **Geassocieerde deelnemingen** zijn deelnemingen waarop de groep een aanzienlijke invloed van betekenis heeft, meer bepaald ondernemingen waarin Bank J. Van Breda & C° de macht heeft om deel te nemen (geen controle) aan de financiële en operationele beleidsbeslissingen van de deelneming en worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, vanaf de datum van verwerving tot het einde van de controle.

Volgens de **vermogensmutatiemethode** worden de deelnemingen oorspronkelijk geboekt tegen kostprijs en wordt de boekwaarde vervolgens aangepast om het aandeel van de groep in de winst of het verlies van de deelneming op te nemen, en dit vanaf de aanschaffingsdatum.

De financiële staten van deze ondernemingen worden opgemaakt voor dezelfde rapporteringsperiode als Bank J. Van Breda & C°, waarbij uniforme IFRS waarderingsregels worden gehanteerd.

Wanneer het aandeel van de groep in de verliezen van de geassocieerde onderneming groter is dan de boekwaarde, wordt de boekwaarde op nul gezet en worden geen verdere verliezen meer geboekt, tenzij de groep verplichtingen of gewaarborgde verplichtingen op zich genomen heeft.

Niet-gerealiseerde intragroepswinsten worden geëlimineerd ten belope van het belangenpercentage. Niet-gerealiseerde intragroepsverliezen worden eveneens geëlimineerd tenzij het om een permanente waardevermindering gaat.

2.3.3 Transactie- en afwikkelingsdatum

Alle verrichtingen volgens standaardmarktconventies van financiële instrumenten worden opgenomen (aankoopverrichtingen) of niet langer opgenomen (verkoopverrichtingen) op de afwikkelingsdatum, d.i. de datum van de levering aan of door de groep. Financiële instrumenten die worden verhandeld, worden evenwel op de transactiedatum geboekt en afgeboekt.

2.3.4 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit kas- en banksaldi en andere direct opvraagbare deposito's en interbancaire activa en passiva die direct opeisbaar zijn en die een integraal deel uitmaken van het geldmiddelenbeheer van de groep. Geldmiddelen en kasequivalenten worden in de balans opgenomen tegen nominale waarde.

2.3.5 Financiële instrumenten

2.3.5.1 Categorieën

- Effecten die behoren tot de handelsportefeuille (*trading*)
- Financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde via resultaat andere dan *trading*
- Voor verkoop beschikbare financiële activa (*available for sale = AFS*)
- Leningen en vorderingen
- Tot einde looptijd aangehouden beleggingen (*held-to-maturity = HTM*)

2.3.5.2 Waardering

- Financiële instrumenten die behoren tot de **handelsportefeuille** (*trading*) worden gewaardeerd aan reële waarde. De schommelingen in deze reële waarde worden opgenomen in het resultaat.
- Financiële instrumenten **gewaardeerd aan reële waarde via resultaat** (andere dan *trading*) worden gewaardeerd aan reële waarde. De schommelingen in deze reële waarde worden opgenomen in het resultaat.
- Voor **verkoop beschikbare financiële activa** worden gewaardeerd aan reële waarde. De schommelingen in reële waarde worden in het eigen vermogen gerapporteerd, tot verkoop of bijzondere waardevermindering, waarbij de gecumuleerde herwaardering in de resultatenrekening wordt opgenomen (zie punt 2.3.10.2 waardeverminderingen).
- **Leningen en vorderingen:**
 - Rentedragende leningen en ontleningen

De rentedragende leningen/ontleningen worden initieel gewaardeerd aan aanschaffingswaarde rekening houdend met de direct toewijsbare transactiekosten. Na de initiële waardering worden de rentedragende leningen/ontleningen opgenomen aan de geamortiseerde kostprijs, waarbij het verschil tussen de aanschaffingsprijs en de terugbetalingswaarde *pro rata temporis* in de resultatenrekening worden geboekt op basis van de effectieve interestvoet.
 - Handelsvorderingen en overige vorderingen

Handelsvorderingen en overige vorderingen worden gewaardeerd aan nominale waarde, verminderd met eventuele waardeverminderingen voor oninbare vorderingen.
- **Tot einde looptijd aangehouden beleggingen** worden gewaardeerd met behulp van de effectieve-rentemethode gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

2.3.5.3 Hedging

Er wordt gebruik gemaakt van derivaten voor het beheer van het renterisico dat voortvloeit uit de operationele, financiële en investeringsactiviteiten.

Derivaten worden initieel gewaardeerd tegen kostprijs. Na de initiële erkenning worden deze instrumenten opgenomen in de balans aan hun reële waarde.

Wanneer deze financiële instrumenten niet voldoen aan de strikte vereisten voor erkenning als reële waarde of kasstroomindekking, worden de waardeschommelingen onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

- **Kasstroomindekkingen**

De waardeschommelingen van een afgeleid financieel instrument dat voldoet aan de strikte voorwaarden voor erkenning als kasstroomindekking worden opgenomen in het eigen vermogen voor het effectieve deel.

Het ineffektieve deel van het derivaten, alsook de waardewijzigingen die uitgesloten zijn van de hedge relatie (bv. tijdswaarde van de optie) worden rechtstreeks in de resultatenrekening geboekt.

De dekkingsresultaten worden van het eigen vermogen naar de resultatenrekening overgeboekt op het moment dat de gedekte transactie zelf het resultaat beïnvloedt.

- **Reële waarde indekkingen**

Waardeschommelingen van een afgeleid instrument dat formeel toegewezen werd voor de indekking van de veranderingen in de reële waarde van geboekte activa en passiva, worden uitgedrukt in de resultatenrekening samen met de winsten en de verliezen die voortvloeien uit de herwaardering aan reële waarde van het ingedekte bestanddeel met betrekking tot de ingedekte risico's.

2.3.5.4 Offsetting van financiële instrumenten

Financiële activa en passiva worden tegen elkaar afgezet (*offset*) en als een netto saldo in de jaarrekening opgenomen wanneer er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat dat de betreffende bedragen tegen elkaar mogen worden afgezet en dat er een intentie is om te verrekenen op een netto-basis of om de betreffende activa en passiva terzelfdertijd te realiseren.

2.3.6 Leasing

2.3.6.1 De groepsvennootschap is leasingnemer

Operationele leasing (voordelen en risico's blijven substantieel bij de leasinggever):

de leasebetalingen worden opgenomen als lasten op lineaire basis over de leaseperiode, tenzij een andere systematische basis beter het tijds patroon van de voordelen voor de gebruiker weergeeft.

2.3.6.2 De groepsvennootschap treedt op als leasinggever

Financiële leasing (groepsvennootschap draagt substantieel alle eigendomsrisico's en -baten): deze contracten worden opgenomen in de balans aan de huidige waarde van de toekomstige verschuldigde huurbedragen, inclusief de residuele waarde van het verhuurde goed, waarvoor een optie tot aankoop ten gunste van de huurder verleend werd en/of waarvoor een eventuele verplichting tot aankoop bestaat in hoofde van een derde. De gelopen rente wordt in het resultaat genomen berekend aan de impliciete rentevoet.

Acquisitiekosten met betrekking tot leasingcontracten toewijsbaar aan het contract worden gespreid over de looptijd van het contract opgenomen in het renteresultaat.

Acquisitiekosten die niet toewijsbaar zijn aan het contract (supercommissies, bepaalde campagnes) worden onmiddellijk in resultaat genomen.

2.3.7 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geboekt tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen.

Materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode over de voorziene gebruiksduur. Het af te schrijven bedrag wordt bepaald na aftrek van de restwaarde van het actief. De voorziene gebruiksduur wordt op jaarlijkse basis geëvalueerd, evenals de eventuele restwaarde.

- Gebouwen:
 - Administratieve zetel 50 jaar
 - Commerciële nieuwbouw 33 jaar
 - Commerciële bestaande gebouwen en verbouwingen 20 jaar
- Installaties, machines & kantoomateriaal 5 jaar
- Computermateriaal 3-5 jaar
- Inrichting gebouwen en meubilair 10 jaar
- Inrichting in commerciële gebouwen 7 jaar
- Rollend materieel 4-5 jaar

Voor belangrijke investeringen wordt de methode van de "samenstellende delen" toegepast: de afschrijvingsperiode wordt per onderdeel van de belangrijke investering bepaald indien deze een verschillende gebruiksduur hebben of indien ze de onderneming volgens een ander patroon voordelen verschaffen.

Herstellingsuitgaven voor materiële vaste activa worden ten laste van het resultaat van het boekjaar genomen, tenzij ze resulteren in een verhoging van het toekomstig economisch nut van de respectievelijke materiële vaste activa, wat hun activering rechtvaardigt.

Gronden worden niet afgeschreven.

Activa in aanbouw worden afgeschreven vanaf het moment dat de activa beschikbaar zijn voor gebruik.

2.3.8 Immateriële vaste activa

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm. Het wordt enkel opgenomen als er geoordeeld wordt dat er toekomstige economische voordelen uit voortvloeien en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Kosten voor intern gegenereerde software worden als immaterieel actief met eindige levensduur geactiveerd indien aan alle criteria voor activering conform IAS 38 wordt voldaan.

Immateriële vaste activa met een bepaalde levensduur worden gewaardeerd aan kostprijs, verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Immateriële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode vanaf het moment dat ze beschikbaar zijn voor gebruik en dit over de voorziene gebruiksduur. De belangrijkste categorie, verworven en intern gegenereerde software, wordt afgeschreven over 5 jaar. De voorziene gebruiksduur wordt op jaarlijkse basis geëvalueerd, evenals de eventuele restwaarde. De restwaarde wordt verondersteld nul te zijn.

Immateriële vaste activa met een onbepaalde levensduur, tevens aan kostprijs gewaardeerd, worden niet afgeschreven maar ondergaan jaarlijks een impairment test en telkens wanneer zich indicaties van een eventuele waardevermindering voordoen.

Kosten voor het opstarten van nieuwe activiteiten worden in resultaat genomen op het moment dat ze zich voordoen.

2.3.9 Goodwill

Goodwill is het positieve verschil tussen de kostprijs van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de groep in de reële waarde van de verworven activa, de overgenomen verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen van de dochteronderneming, joint ventures of geassocieerde deelneming op het moment van de overname.

Goodwill wordt niet afgeschreven maar ondergaat een test op bijzondere waardeverminderingen bij iedere jaarafsluiting en telkens wanneer zich indicaties van een eventuele waardevermindering voordoen.

Negatieve consolidatieverschillen worden in resultaat genomen.

2.3.10 Bijzondere waardeverminderingen van financiële activa

2.3.10.1 Leningen en vorderingen

Op elke afsluitdatum gaat de groep na of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Op een financieel actief of een groep van financiële activa worden bijzondere waardeverminderingen geboekt indien, en enkel indien, er een objectieve reden is ten gevolge van één of méér gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan na de initiële totstandkoming van het financieel actief (de zogenaamde verliesgebeurtenis of *loss event*) en deze verliesgebeurtenis heeft een impact op de toekomstige kasstromen. Hierbij hanteert de groep steeds de hoogst mogelijke voorzichtigheid.

Objectieve redenen dat voor een financieel actief een bijzonder waardevermindering geboekt moet worden, veronderstellen meetbare gegevens waarover de groep beschikt op basis van de volgende gebeurtenissen:

- Belangrijke financiële moeilijkheden bij de ontleners
- Een contractbreuk waaronder het niet respecteren van vervaldagen voor interest- en/of kapitaalaflossingen
- Het toestaan door de groep van bepaalde voorwaarden, voor economische of wettelijke redenen, die de groep in normale omstandigheden niet aan de ontleners zou toestaan
- Het waarschijnlijk worden dat de ontleners failliet zal gaan of in herstructurering zal gaan
- Objectieve criteria die aantonen dat er een meetbare verslechtering is van de verwachte toekomstige kasstromen van een collectieve groep van financiële activa, ook al kan deze verslechtering niet op individuele basis voor de samenstellende delen van het collectief financiële actief bepaald worden en die wijzen op
 - een achteruitgang in de kredietwaardigheid of de financiële draagkracht van de ontleners van de groep of
 - nationale of economische omstandigheden die specifiek zijn aan deze groep van ontleners

Indien indicaties van bijzondere waardeverminderingen aanwezig zijn, wordt een inschatting gemaakt van de realiseerbare waarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare

waarde wordt een bijzondere waardevermindering geboekt om de boekwaarde van het actief terug te brengen tot de realiseerbare waarde.

De netto-realiseerbare waarde wordt gedefinieerd als de hoogste waarde van:

- de netto-verkoopprijs (uitgaande van een niet gedwongen verkoop) en
- de gebruikswaarde (op basis van de actuele waarde van de geschatte toekomstige kasstromen).

Bij de krediet- en debiteurenopvolging en het aanleggen van waardeverminderingen wordt rekening gehouden met het gedekt (gewaarbord) en ongedekt gedeelte van het krediet. Voor dubieuze vorderingen wordt de verwachte recuperatie bepaald op basis van het gedekt gedeelte. Voor dubieuze vorderingen is de waardevermindering gelijk aan 100% van het ongedekt gedeelte. Voor kredieten in de hoogste risicocategorie is de waardevermindering gelijk aan een percentage van het ongedekt risico. Het gedekt gedeelte wordt bepaald volgens onderstaande waarderingsregels voor waarborgen.

Waarborg	Bedrag verwachte recuperatie
1. Hypothecaire inschrijving in nuttige rang, binnen de waarde gedwongen verkoop	Laagste bedrag van: * Bedrag van de inschrijving * Bedrag van de geschatte waarde gedwongen verkoop
2. Bankgarantie	Het gegarandeerde bedrag
3. Pand handelsfonds	* 0 EUR * of meer indien externe informatie aantoont dat handelsfonds waarde heeft
4. Roerend pand	Een percentage van de waarde in functie van het risicoprofiel van de roerende waarden (eventueel min het muntrisico)
5. Eigendomsvoorbehoud/voorrecht van de onbetaalde verkoper	Na bepaling of de aankoopprijs marktconform een percentage van de aankoopfactuur is in functie van de leeftijd van de factuur (eventueel te verminderen met de schade indien gekend)
6. Vergoeding van een verzekeringsmaatschappij	De te ontvangen vergoeding, indien 100% zekerheid
7. Gekantonneerd bedrag	Gekantonneerd bedrag
8. Te recupereren en/of te verkopen geleased	Na bepaling of de aankoopprijs marktconform een percentage van de aankoopfactuur is in functie van de leeftijd van de factuur (eventueel te verminderen met de schade indien gekend)

De uit deze vergelijking resulterende bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de resultatenrekening geboekt.

Eerder geboekte waardeverminderingen, behoudens op consolidatiegoodwill, worden via de resultatenrekening teruggenomen wanneer die niet meer geldig zijn.

2.3.10.2 Voor verkoop beschikbare activa

Op elke afsluitdatum gaat de groep na of er objectieve aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Onder een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering verstaan we waarneembare financiële problemen bij de tegenpartij, het wegvallen van een markt vanwege financiële moeilijkheden of andere aanwijzingen die de recupereerbaarheid ten opzichte van de aanschaffingswaarde in gevaar brengen (*loss event*).

Voor genoteerde aandelen en andere niet-vastrentende effecten wordt een aanzienlijke of langdurige daling van de reële waarde beschouwd als een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering.

Indien een daling van de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar financieel actief rechtstreeks in het eigen vermogen is opgenomen en er objectieve aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt het cumulatieve verlies dat rechtstreeks in het eigen vermogen was verwerkt, opgenomen in de resultatenrekening. Het cumulatieve verlies dat in de resultatenrekening wordt opgenomen, is het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de huidige reële waarde, verminderd met een eventueel bijzondere waardevermindering op dat financieel actief, dat eerder reeds in resultaat is genomen.

Ingeval van een bijzondere waardevermindering op voor verkoop beschikbare activa met een cumulatieve nettowinst in het eigen vermogen, wordt de bijzondere waardevermindering eerst aangerekend op deze cumulatieve nettowinst; het eventuele excedent van de bijzondere waardevermindering wordt ten laste genomen van de resultatenrekening.

Aandelen en andere niet-vastrentende effecten:

- Als in een volgende periode de reële waarde verder afneemt, zal deze bijkomende waardevermindering via de resultatenrekening worden verwerkt.
- Een toename van de reële waarde wordt steeds via het eigen vermogen verwerkt.

Vastrentende effecten:

- Als in een volgende periode de reële waarde verder afneemt en er objectieve aanwijzingen zijn dat het actief een bijkomende bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt het cumulatieve verlies opgenomen in de resultatenrekening. Het cumulatieve verlies dat in de resultatenrekening wordt opgenomen, is het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de huidige reële waarde, verminderd met de bijzondere waardevermindering op dat financieel actief, die eerder reeds in resultaat is genomen. Indien de verdere afname van de reële waarde geen gevolg is van een (bijkomende) bijzondere waardevermindering wordt de waardewijziging via het eigen vermogen verwerkt.
- Als in een volgende periode de reële waarde opnieuw toeneemt en de toename kan objectief worden toegewezen aan een gebeurtenis (*reversal event*) die zich heeft voorgedaan na opname van het bijzondere waardevermindingsverlies in de resultatenrekening en welke een positieve impact heeft op de geschatte toekomstige kasstromen uit het financiële actief, zal de latere stijging van de reële waarde, weliswaar beperkt tot de initiële waardevermindering, via de resultatenrekening worden tegengeboekt. Indien de toename niet te wijten is aan een *reversal event* zal de waardewijziging via het eigen vermogen worden verwerkt.

2.3.11 Handelsschulden en overige schulden

Handelsschulden en overige schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

2.3.12 Voorzieningen

Indien een onderneming van de groep een (wettelijke of feitelijke afdwingbare) verplichting heeft ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden en het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van deze verplichting zal gepaard gaan met een uitgave en het bedrag van deze verplichting tevens op betrouwbare wijze kan bepaald worden, wordt op balansdatum een voorziening aangelegd.

Ingeval het verschil tussen de nominale en verdisconteerde waarde materieel is, wordt een voorziening geboekt ten belope van de verdisconteerde waarde van de geschatte uitgaven. De eruit resulterende toename van voorziening à rato van de tijd, wordt als intrestlast geboekt.

Herstructureringsvoorzieningen worden enkel geboekt als de groep formeel een gedetailleerd herstructureringsplan heeft goedgekeurd en als de geplande herstructurering reeds is aangevangen of de personeelsleden getroffen door de herstructurering ervan werden geïnformeerd. Voor kosten die betrekking hebben op de normale groepsactiviteiten worden geen voorzieningen aangelegd.

2.3.13 Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen

Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen worden vermeld in de toelichtingen, indien er een mogelijke impact van materieel belang op te tekenen valt.

2.3.14 Belastingen

De belastingen omvatten zowel belastingen op het resultaat als de latente belastingen. Beide belastingen worden in de resultatenrekening geboekt behalve wanneer het bestanddelen betreft die deel uitmaken van het eigen vermogen en bijgevolg toegewezen worden aan het eigen vermogen.

Latente belastingen worden berekend volgens de balansmethode toegepast op tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de in de balans opgenomen activa en passiva en hun fiscale waarde.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden erkend voor alle belastbare tijdelijke verschillen:

- Behalve wanneer de uitgestelde belastingverplichting voortvloeit uit de oorspronkelijke erkenning van goodwill of de initiële boeking van activa en passiva in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en die op het moment van de transactie geen invloed heeft op de belastbare winst;
- Behalve met betrekking tot investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, waar de groep bij machte is de datum waarop het tijdelijke verschil zal weggewerkt worden te controleren en niet verwacht wordt dat het tijdelijk verschil in de voorzienbare toekomst zal weggewerkt worden.

Uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt voor de aftrekbare tijdelijke verschillen en op overgedragen recupereerbare belastingkredieten en fiscale verliezen, in de mate dat het waarschijnlijk is dat er belastbare winsten zijn in de nabije toekomst om het belastingvoordeel te kunnen genieten. De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke balansdatum nagezien en verminderd in de mate dat het niet langer waarschijnlijk is dat voldoende belastbare winst beschikbaar zal zijn om alle of een gedeelte van de uitgestelde belastingen te kunnen verrekenen.

Waarderingsverschillen van activa en passiva die geen invloed hebben op het fiscale resultaat alsook niet aftrekbare goodwill geven geen aanleiding tot een belastinglatentie.

Uitgestelde belastingen worden bepaald met behulp van aanslagvoeten die verwacht worden van toepassing te zullen zijn op belastbare inkomsten in de jaren dat deze tijdelijke verschillen zullen gerealiseerd of afgerekend worden, gebaseerd op belastingpercentages die bekrachtigd of zo goed als bekrachtigd zijn op de balansdatum.

2.3.15 Kapitaalsubsidies

Kapitaalsubsidies worden in de balans gepresenteerd als uitgestelde baten en worden op systematische basis opgenomen in de resultatenrekening als baten over de gebruiksduur van het actief.

2.3.16 Personeelsbeloningen

De personeelsbeloningen omvatten kortetermijnpersoneelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding, andere langetermijnpersoneelsbeloningen, ontslagvergoedingen en beloningen in de vorm van eigenvermogensinstrumenten.

De personeelsvergoedingen na uitdiensttreding omvatten pensioenplannen, levensverzekeringen en verzekeringen voor medische bijstand. Pensioenplannen onder vaste bijdrage plannen of te bereiken doel plannen worden verstrekt via afzonderlijke fondsen of verzekeringsplannen. Verder bestaan er nog personeelsbeloningen in de vorm van eigenvermogensinstrumenten.

2.3.16.1 Pensioenplannen

- **Plannen met vaste bijdrage:** De vaste bijdrage wordt ten laste van de resultatenrekening geboekt van het jaar waarop ze betrekking hebben.
- **Te bereiken doel plannen:** De provisie op balansdatum wordt berekend op basis van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen na aftrek van de reële waarde van de pensioenplan-activa, alsook de nog niet geboekte kosten voor gepresteerde diensten uit het verleden. Ingeval deze berekening in een positief saldo resulteert, wordt de activering begrensd tot het netto totaal van alle niet in rekening genomen kosten van gepresteerde diensten en contante waarde van om het even welke terugbetaling van het plan of verminderingen van toekomstige bijdragen tot het plan.

Bij de introductie van een nieuw plan of bij de verbetering van een bestaand plan, worden de kosten betreffende gepresteerde diensten uit het verleden (servicekosten uit het verleden) gespreid ten laste genomen tot de voordelen 'verworven' zijn. In de mate dat de pensioenvoordelen reeds onmiddellijk verworven zijn, worden deze kosten onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen. Het bedrag dat in de resultatenrekening wordt opgenomen, bestaat uit de huidige servicekost, de eventueel erkende servicekost van vroegere dienstjaren, de financieringslast en de verwachte opbrengst van de activa van het plan. Actuariële winsten en verliezen worden erkend als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen.

2.3.16.2 Personeelsbeloningen in de vorm van eigenvermogensinstrumenten

Binnen de groep bestaan er aandelenoptieplannen, uitgegeven door de moedermaatschappij Finaxis, ten voordele van de werknemers van de groep. De optieplannen zijn *cash settled* op het niveau van de moedermaatschappij. De kost van het optieplan wordt verwerkt via de resultatenrekening van de groep ten opzichte van de post in het eigen vermogen 'bijdrage van de moedermaatschappij'. De kost van het optieplan wordt gespreid geboekt over de periode waarin de prestaties door de werknemers worden geleverd. Overeenkomstig IFRS 2 worden de optieplannen jaarlijks geherwaardeerd. Ter bepaling van de reële waarde van de opties werd bij gebrek aan een marktwaardering een eigen model ontwikkeld waarvan de parameters jaarlijks aan de economische realiteit worden getoetst.

2.3.17 Kapitaal en reserves

2.3.17.1 Kosten van kapitaalverhoging

Kosten direct toewijsbaar aan de uitgifte van nieuwe aandelen of opties of kosten verbonden aan de verwerving van een nieuwe bedrijfsactiviteit worden in het eigen vermogen opgenomen als een vermindering (netto van belastingen) van de binnenkomende middelen.

2.3.17.2 Dividenden

Dividenden worden in het eigen vermogen verwerkt op het moment dat ze goedgekeurd worden door de aandeelhouders van de groep.

2.3.17.3 Inkoop eigen aandelen

Ingekochte eigen aandelen worden aan aanschaffingsprijs in mindering van het eigen vermogen geboekt. Een latere verkoop of vernietiging geeft geen aanleiding tot resultaatimpact.

2.3.18 Erkenning van opbrengsten

2.3.18.1 Interestinkomsten en -lasten

Interestinkomsten en interestlasten worden in de resultatenrekening opgenomen voor alle financiële instrumenten op basis van een geamortiseerde kost gebruik makend van de effectieve interest methode.

De effectieve interest methode is een methode om de geamortiseerde opbrengst of kost van een financieel actief of passief te berekenen en om deze renteopbrengst of kost toe te wijzen over de relevante periode.

De effectieve interest is de interestvoet die ervoor zorgt dat de geactualiseerde toekomstige verwachte cashflow ontvangsten of betalingen over de verwachte levensduur van het financieel instrument gelijk gesteld worden met de nettowaarde (*net carrying amount*) van het financieel actief of passief.

Bij de bepaling van de effectieve interestvoet houdt de groep rekening met alle cashflows zoals ze contractueel bepaald zijn voor het financieel instrument, zonder evenwel rekening te houden met mogelijke toekomstige waardeverminderingen op kredieten. De bepaling houdt verder rekening met alle vergoedingen en commissies betaald of ontvangen tussen de partijen van het contract die integraal deel uitmaken van de effectieve interestvoet, de direct toewijsbare transactiekosten en alle premies of discounts.

2.3.18.2 Ontvangen en betaalde commissies

Fees en commissies worden in het algemeen erkend op *accrual* basis wanneer de prestatie geleverd wordt.

2.3.19 Omrekeningsverschillen vreemde valuta

2.3.19.1 Enkelvoudige jaarrekeningen

Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers die geldt op datum van de transactie. Positieve en negatieve niet-gerealiseerde omrekeningsverschillen, resulterend uit de omrekening van monetaire activa en passiva aan de slotkoers op balansdatum, worden als opbrengst respectievelijk kost in resultaat genomen.

2.3.19.2 Geconsolideerde rekeningen

Op basis van de slotkoersmethode worden de activa en passiva van de geconsolideerde dochteronderneming aan slotkoers geconverteerd terwijl de resultatenrekening aan gemiddelde koers wordt verwerkt, wat resulteert in omrekeningsverschillen rechtstreeks vervat in het geconsolideerd eigen vermogen.

2.3.20 Gebeurtenissen na balansdatum

Er kunnen zich na balansdatum gebeurtenissen voordoen die bijkomende informatie geven over de financiële situatie van de onderneming op balansdatum (*adjusting events*). Deze informatie laat toeschattingen te verbeteren en een betere weerspiegeling te geven van de werkelijke toestand op balansdatum. Deze gebeurtenissen vereisen een aanpassing van de balans en het resultaat. Andere gebeurtenissen na balansdatum worden vermeld in de toelichting indien ze een belangrijke impact kunnen hebben.

3. EIGEN VERMOGEN

3.1 EIGEN VERMOGEN TOEWIJSBAAR AAN AANDEELHOUDERS

De bank is een consoliderende vennootschap en 100% van haar aandelen zijn in het bezit van Finaxis (holding). Zie ook punt 1. Algemene informatie.

Het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders per 31/12/2017 bedraagt 538.718 k eur tegenover 518.256 k eur per 31/12/2016.

OVERZICHT SAMENSTELLING IFRS EIGEN VERMOGEN	2017	2016
Geplaatst kapitaal	17.500	17.500
Ingehouden winsten	513.720	491.910
Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doelpensioenplannen	440	440
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	5.233	4.099
Totaal geconsolideerde reserves	519.393	496.449
Herwaarderingsreserves activa beschikbaar voor verkoop	2.058	4.736
Herwaarderingsreserves kasstroomindexeringen	-233	-428
Totaal herwaarderingsreserves	1.824	4.307
EIGEN VERMOGEN TOEWIJSBAAR AAN DE AANDEELHOUDERS	538.718	518.256

De stijging van het eigen vermogen is voornamelijk een gevolg van de toevoeging van de winst van het boekjaar van 39.081 k eur, verminderd met een tussentijds dividend uitgekeerd in de zomer van 17.550 k eur.

De elementen van het IFRS eigen vermogen worden hieronder toegelicht.

Geplaatst kapitaal

Het kapitaal van Bank J.Van Breda & C° wordt vertegenwoordigd door 65.000.000 gewone aandelen zonder nominale waarde (650.000 aandelen in 2016). De toename van het aantal aandelen is een gevolg van een aandelensplit. Alle aandelen zijn volledig geplaatst en volgestort.

Ingehouden winsten

De stijging van de ingehouden winsten is een gevolg van de toevoeging van het geconsolideerd resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar (39.081 k eur per 31/12/2017 ten opzichte van 37.736 k eur per 31/12/2016) verminderd met het tussentijds dividend van 17.550 k eur uit de beschikbare reserves.

Dividendvoorstel voor het boekjaar

In 2017 ontvingen de aandeelhouders geen dividend over de winst van het voorgaande boekjaar, wel werd overgegaan tot de uitkering van een tussentijds dividend van 17.550 k eur of 0,27 eur per aandeel (bij 65.000.000 aandelen – na de aandelensplit). In 2016 werd aan de aandeelhouders een dividend over de winst van het voorgaande boekjaar van 20.215 k eur uitgekeerd (of 31,1 eur per aandeel bij 650.000 aandelen – voor de aandelensplit).

De Raad van Bestuur van Bank J.Van Breda & C° zal aan de algemene vergadering van de aandeelhouders voorstellen om een dividend uit te keren van 27.365 k eur over het boekjaar 2017 (dit is afgerond 0,42 eur per aandeel).

Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doel plannen

Actuariële winsten en verliezen worden verwerkt als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen. Voor meer informatie zie ook toelichting 10.3.2.

Op aandelen gebaseerde vergoedingen

Als gevolg van een besluit van de Raad van Bestuur van Finaxis NV lopen er momenteel vier aandelenoptieplannen, voorbehouden aan bepaalde medewerkers en bestuurders van de groep Bank J.Van Breda & C°.

Voor de verplichting van moedermaatschappij Finaxis aan de optiehouders wordt binnen de groep een provisie aangelegd via het eigen vermogen:

- Conform IFRS 2 wordt de verplichting jaarlijks geherwaardeerd. De aanpassing van de provisie betekent voor de groep een kost, die wordt opgenomen in de personeelskosten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de groep Bank J.Van Breda & C° (zie toelichting 9.9). De kostprijs van het optieplan wordt zo gespreid over de periode waarin de prestaties van de optiehouders worden geleverd.
- Afnahme van de provisie ten gevolge van de uitoefening van optieplannen geeft aanleiding tot een overboeking naar ingehouden winsten.

Voor meer informatie zie ook toelichting 10.3.1.

Herwaarderingsreserves activa beschikbaar voor verkoop

De financiële activa beschikbaar voor verkoop (*Available For Sale* of AFS portefeuille) worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeschommelingen worden verwerkt via het eigen vermogen (= herwaarderingsreserve) tot op het moment van realisatie van de activa of dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet.

Voor meer informatie zie ook toelichtingen 8.4 en 9.4.

Herwaarderingsreserves kasstroomindekkingen

Er wordt gebruik gemaakt van derivaten voor het beheer van het renterisico dat voortvloeit uit de operationele, financiële en investeringsactiviteiten.

Tot en met 2012 werden een deel van deze indekkingen verwerkt als kasstroomindekkingen waarbij de waardeschommelingen van het afgeleid financieel instrument werden opgenomen in het eigen vermogen.

De groep heeft in 2013 beslist om alle actieve indekkingsrelaties te verbreken nadat in 2012 ook al enkele relaties verbroken moesten worden door een daling van de ingedekte portefeuille kortetermijndeposito's. De betrokken derivaten werden deels ondergebracht in de portefeuille reële waarde indekkingen en deels in de portefeuille financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden. De opgebouwde negatieve herwaarderingsreserve (*frozen reserve*) in het eigen vermogen valt over de resterende looptijd van de indekkingsinstrumenten vrij in resultaat. In 2017 nam de *frozen reserve* af met 195 k eur (340 k eur in 2016).

Voor meer informatie zie ook toelichtingen 8.6 en 9.6.

3.2. MINDERHEIDSBELANGEN

De minderheidsbelangen bij de groep (2017: 120 k eur, 2016: 138 k eur) hebben betrekking op aandelen van de dochtervennootschap BVS die niet in het bezit van de groep zijn (zie ook punt 1.1 Dochterondernemingen).

3.3. EIGEN VERMOGEN BASEL III

Als gevolg van de financieel-economische crisis, voorziet de Basel III regelgeving in strengere kapitaalsvereisten. De Europese regelgever voorziet een gefaseerde implementatie van de verschillende elementen (overgangsmaatregelen of *phase in arrangements*). Dit geeft de banken de mogelijkheid om de komende jaren een sterkere kapitaalsbasis op te bouwen zonder dat de kredietverlening hieronder moet lijden. De overgangperiode loopt tot en met 2017. In de periode van 2014 tot 2017 worden deze *phase in arrangements* geleidelijk aan afgebouwd. Vanaf 2018 dient *fully loaded* te worden gerapporteerd. In de volgende toelichtingen wordt uitgegaan van een toepassing van de *phase in arrangements*.

Vertrekkende van de in punt 3.1 toegelichte bestanddelen van het eigen vermogen en met inbegrip van de hiernavolgende elementen wordt het prudentieel eigen vermogen bepaald dat als buffer dient voor het krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico.

Het prudentieel eigen vermogen bestaat uit drie bestanddelen:

- **Tier 1 kernkapitaal** bestaat hoofdzakelijk uit geplaatst kapitaal en ingehouden winsten en wordt als sterkst gekwalificeerd. Hierop worden voor de groep prudentiële filters en aftrekposten toegepast, die verderop worden toegelicht.
- **Aanvullend tier 1 kapitaal** bestaat ondermeer uit preferente aandelen, doch dit is niet van toepassing voor de groep.
- **Tier 2 kapitaal** is kapitaal van de minste kwaliteit. Voor de groep bestaat het tier 2 kapitaal volledig uit achtergestelde certificaten waarop een correctiefactor is toegepast in functie van de resterende looptijd.

In 2017 impacteerde onderstaande overgangsmaatregel (phase in arrangements) het tier 1 kernkapitaal:

- Niet-opname herwaarderingsreserve op de 'available for sale portefeuille' ten belope van 20% van het bedrag

PRUDENTIEEL EIGEN VERMOGEN	
TOTAAL KAPITAAL (1) = (2) + (5)	533.926
TIER 1 KAPITAAL (2) = (3) + (4)	507.892
TIER 1 KERNKAPITAAL (3)	507.892
Kapitaalinstrumenten die in aanmerking komen als tier 1 kernkapitaal	17.500
<i>Volgestorte kapitaalinstrumenten</i>	17.500
Ingehouden winsten	486.355
<i>Ingehouden winsten van voorgaande jaren</i>	474.640
<i>In aanmerking komende winsten en verliezen</i>	11.716
<i>Aan de eigenaars van de moedermaatschappij toe te rekenen winsten of verliezen</i>	39.081
<i>(-) Niet in aanmerking komend deel van het tussentijdse of eindejaarsresultaat</i>	-27.365
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten	7.497
Aanpassingen aan tier 1 kernkapitaal als gevolg van prudentiële filters	-119
<i>Reserve voor kasstroomindekkingen</i>	233
<i>(-) Waardeaanpassingen als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering</i>	-352
(-) Andere immateriële activa	-2.930
<i>(-) Andere immateriële activa - brutobedrag</i>	-2.930
Andere overgangsaanpassingen aan het tier 1 kernkapitaal	-412
AANVULLEND TIER 1 KAPITAAL (4)	0
TIER 2 KAPITAAL (5)	26.034
Kapitaalinstrumenten en achtergestelde leningen die in aanmerking komen als tier 2 kapitaal	26.034

<i>Volgestorte kapitaalinstrumenten en achtergestelde leningen</i>	26.034
<i>Pro-memoriepost: Niet in aanmerking komende kapitaalinstrumenten en achtergestelde leningen</i>	33.081

OVERGANGSBEPALINGEN	
Niet-opname van herwaarderingsreserves op de AFS-portefeuille (20%)	-412
Totaal	-412

De kapitaalinstrumenten die in aanmerking komen als tier 1 kernkapitaal betreffen voor de groep het geplaatst kapitaal (17.500 k eur).

De ingehouden winsten betreffen de ingehouden winsten van voorgaande boekjaren (474.640 k eur) plus de winst van het huidige boekjaar (39.081 k eur), verminderd met het dividendvoorstel van het huidige boekjaar (27.365 k eur).

De gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten bestaan uit:

- Actuariële winsten en verliezen op te bereiken doel plannen (440 k eur)
- Op aandelen gebaseerde vergoedingen (5.233 k eur)
- Herwaarderingsreserves activa beschikbaar voor verkoop (2.058 k eur)
- Herwaarderingsreserves kasstroomindekkingen (-233 k eur)

De aanpassingen aan tier 1 kernkapitaal als gevolg van prudentiële filters betreffen enerzijds de niet-opname van de herwaarderingsreserves op kasstroomindekkingen (233 k eur) en anderzijds de waardeaanpassing als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering (de zogenaamde *Additional Valuation Adjustments*) dewelke 0,1% bedraagt van alle activa, verplichtingen en derivaten die aan reële waarde worden gewaardeerd op de balans (-352 k eur).

Ook de andere immateriële activa worden afgetrokken van het kernkapitaal (-2.930 k eur).

Voor de groep is er volgende overgangsbepaling van belang:

- De positieve herwaarderingsreserves op de activa beschikbaar voor verkoop mogen in 2017 voor 20% niet opgenomen worden in het kernkapitaal (-2.058 k eur * 20% = -412 k eur).

3.4. RECONCILIATIE EIGEN VERMOGEN IFRS EN BASEL III

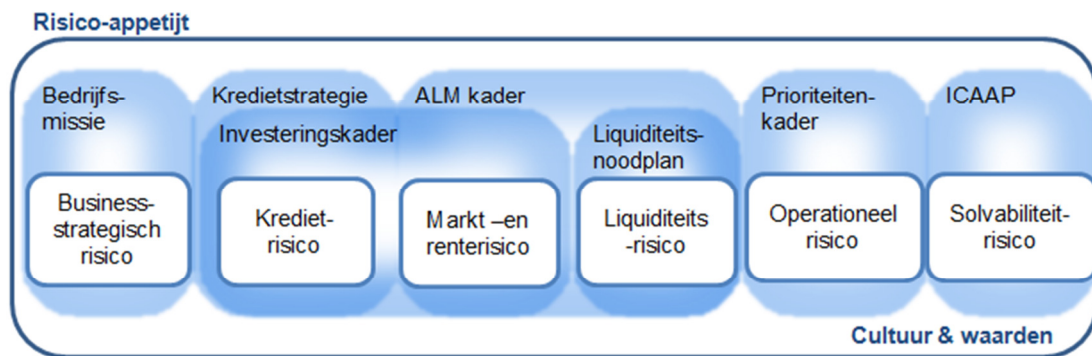
Hieronder is de reconciliatie tussen het IFRS eigen vermogen en het prudentieel tier 1 en tier 2 eigen vermogen (Basel III) weergegeven.

RECONCILIATIE EIGEN VERMOGEN IFRS - PRUDENTIEEL EIGEN VERMOGEN BASEL III	
EIGEN VERMOGEN IFRS (inclusief minderheidsbelangen)	538.838
Uitkering dividend	-27.365
Herwaarderingsmeerwaarden op de AFS-portefeuille die niet worden opgenomen in het prudentieel eigen vermogen	-412
Herwaarderingsreserves op Cash Flow Hedging die niet worden opgenomen in het prudentieel eigen vermogen	233
Waardeaanpassingen als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering	-352
Goodwill en Immateriële Vast Activa	-2.930
Aftrek uitgestelde belastingvorderingen (overgedragen verliezen + notionele interestaf trek)	0
Niet-opname van de minderheidsbelangen	-120
TIER I EIGEN VERMOGEN	507.892
Achtereestelde leningen (met haircut indien resterende looptijd <= 5 jaar)	26.034
TIER II EIGEN VERMOGEN	26.034
TOTAAL EIGEN VERMOGEN BASEL III	533.926

4. RISICOBEEHER

Ondernemingsrisico's zijn eigen aan de normale activiteiten van een bank. In vergelijking met sectorgenoten is Bank J. Van Breda & C° altijd een eenvoudige en transparante instelling gebleven. Bovendien legt zij al jarenlang een grote voorzichtigheid aan de dag bij het aanvaarden van risico's. Zij verricht permanente risico-opvolging en controle.

De ondernemingsstrategie en algemene beleidskeuzes worden door het Directiecomité en de Raad van Bestuur vertaald in een risico-appetijt: een geheel van kwalitatieve en kwantitatieve kaders en normen die voor alle materiële risico's de risicotolerantie van de bank bepalen. Jaarlijks wordt de risico-appetijt geëvalueerd en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur, in overeenstemming met de bepalingen van de Bankenwet (Art. 57).

De groep is ervan overtuigd dat duidelijke kaders belangrijk zijn om de risico's van de onderneming te beheersen. Zij hecht eveneens veel belang aan de bedrijfscultuur die in belangrijke mate mee bepaalt hoe efficiënt dit kader werkt. Een sterke bedrijfscultuur versterkt ethisch gedrag en is een sleutel tot effectief risicobeheer. Dit geldt nog meer voor de bancaire sector, waar de dienstverlening berust op vertrouwen.

De risico-indicatoren verzekeren de kwantitatieve opvolging van dit kader. Met de betrokken afdelingen werden voor de indicatoren verschillende drempelwaarden en limieten gedefinieerd, evenals een actie- en communicatieplan in geval deze drempelwaarden worden overschreden. Deze risico-indicatoren worden opgevolgd door Risk management en trimestrieel gerapporteerd aan het Risicocomité. Zij omvatten indicatoren voor alle materiële risico's: business en strategisch risico, kredietrisico, markt –en renterisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico en solvabiliteitsrisico. Ook de hefboomratio maakt deel uit van deze indicatoren, en is eveneens een herstelplanindicator.

Governance

Met het oog op een strikte beheersing van alle bedrijfsrisico's wordt grote waarde gehecht aan de autonome werking van Interne Audit, Compliance en Risk management.

- Risico's worden in de eerste plaats gemeten, beheerd en gerapporteerd op eerstelijnsniveau. Dit zijn de operationele afdelingen zelf, zowel de productafdelingen als de ondersteunende afdelingen.
- Risk management is een onafhankelijke tweedelijnsfunctie met een adviserende, coördinerende en controlerende rol. Via het Risicocomité – in de schoot van de Raad van Bestuur – wordt op gestructureerde wijze toezicht gehouden op risico's en risicoposities van de groep.
- Compliance is een onafhankelijke functie die de naleving van de regels die verband houden met de integriteit van het bankieren controleert en bevordert. Het integriteitsbeleid richt zich prioritair tot volgende domeinen: witwaspreventie, voorkomingsbeleid fiscale mechanismen, transacties in financiële instrumenten, handel met voorkennis, koersmanipulatie, wetgeving op de privacy, discretieplicht, deontologische codes en dergelijke.

- Interne Audit verschaft zekerheid (*assurance*) omtrent de doelstellingen en efficiëntie van het interne controlesysteem en de aangepastheid ervan aan de aard en de omvang van onze bank. Daarmee vormt zij de zogenaamde *third line of defence* in het interne controlesysteem.

Kapitaalbeheer

Het **Basel III** raamwerk werd op 20 juni 2013 omgezet in de Europese richtlijnen '*Capital Requirements Regulation (CRR) No 575/2013* en de '*Capital Requirements Directive (CRD) 2013/36/EU*' en trad in werking op 1 januari 2014. Aanvullend werd op nationaal niveau de bankenwet (*Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen*) in het leven geroepen. De Europese regelgeving regelt o.a. de kapitaalsvereisten voor financiële instellingen en is onderverdeeld in 3 pijlers.

- De eerste pijler ('*Minimum Capital Requirements*') bepaalt de minimum kapitaalsvereisten voor het krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico. Bij de berekening kunnen banken kiezen tussen een standaardbenadering en meer geavanceerde benaderingen waarbij gebruik wordt gemaakt van interne risicomodellen. Hierover wordt gerapporteerd aan de toezichthouder. Bank J.Van Breda & C° maakt gebruik van de standaardbenadering. Er worden eveneens minimumniveaus voor de liquiditeits- en hefboomratio opgelegd.
- De tweede pijler ('*Supervisory Review Process*') schrijft voor dat banken zelf een alomvattend raamwerk moeten hebben dat de kapitaaltoereikendheid garandeert. Aan de hand van een intern proces dienen banken te bepalen hoeveel kapitaal zij dienen aan te houden ter indekking van alle risico's die de organisatie loopt als gevolg van haar verschillende activiteiten en blootstelling aan diverse risicofactoren. De invulling hiervan is, in vergelijking tot de andere pijlers, in hoge mate vrij.

De groep heeft een kapitaaltoereikendheidsproces ingericht, ook bekend als ICAAP (*Internal Capital Adequacy Assessment Proces*). Doel hiervan is periodiek vast te stellen of de risico's die door de groep gelopen worden eigen aan de normale bedrijfsvoering in balans zijn met het beschikbare eigen vermogen.

- De derde pijler ('*Market Discipline*') vereist de publicatie van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens met betrekking tot de adequaatheid van het kapitaal, de risicoposities en het risicobeoordelingsproces. Deze informatie werd geïntegreerd in de jaarrekening daar de consolidatiekring voor Basel III overeenstemt met deze in de jaarrekening en bevat de nodige gegevens om het risicoprofiel en de kapitaaltoereikendheid van de groep te kunnen beoordelen.

Het doel van het kapitaaltoereikendheidsproces van de groep is periodiek vast te stellen of de risico's die gelopen kunnen worden in balans zijn met het beschikbare eigen vermogen. In lijn met haar risico-appetijt streeft de groep ernaar geen risico's te nemen waarbij haar reputatie wordt aangetast.

Het kapitaalbeheer van de groep wil er zich bovendien op elk moment van verzekeren dat de groep en de groepsvennootschappen aan de reglementaire vereisten beantwoorden en een kapitalisatieniveau aanhouden dat ruim tegemoet komt aan het niveau van de activiteit en de genomen risico's. Hierbij geldt dat er voldoende eigen vermogen moet zijn om eventuele schokken op te vangen, zodat de spaardeposito's van het cliënteel op geen enkel moment in gevaar komen.

Het intern kapitaaltoereikendheidsproces wordt geïntegreerd in de dagelijkse activiteiten en het besluitvormingsproces van de groep. We vinden deze integratie onder meer terug in:

- De evolutie van de kredietopvolging in functie van de ratings
- De controle op de naleving van de kredietstrategie (individuele- en concentratielimieten, naleven kredietbevoegdheden, ...)
- De ontwikkeling en uitvoering van diverse stresstesten

- De periodieke opvolging van de risico-indicatoren, met inbegrip van drempelwaarden en een actieplan bij overschrijding van deze drempels.

Door het verkrijgen van robuuste risico-informatie is het management in staat effectief de kapitaalbehoefte in te schatten.

Om een goed evenwicht te behouden tussen voldoende kapitaal voor de bescherming tegen onverwachte gebeurtenissen en het kunnen inspelen op opportuniteiten enerzijds en een gepast rendement voor de aandeelhouders anderzijds, wenst de groep dat haar kapitaal minimaal uit 75% tier 1 kernkapitaal is samengesteld.

De kapitaalvereisten in functie van gelopen risico's worden trimestrieel berekend en gerapporteerd aan het Directiecomité en de Raad van Bestuur.

Conform de Belgische bankenwet beschikt de bank ook over een herstelplan, om een faillissement te voorkomen bij ernstige stress. Hierin werden herstelopties geïdentificeerd die beschikbaar en voldoende effectief zijn om het hoofd te bieden in geval van een crisis.

4.1 STRATEGISCH RISICO

De risico-appetijt voor het strategisch risico wordt bepaald in de bedrijfsmissie. De activiteiten van de groep worden consistent gestuurd en uitgevoerd volgens de bedrijfsmissie. Deze bedrijfsmissie ligt al jaren aan de basis van de performante resultaten van de groep. Het Directiecomité toetst consequent alle strategische beslissingen en marktopportunities aan de bedrijfsmissie. Ook de Raad van Bestuur beoordeelt deze missie permanent op haar verdiensten en toetst regelmatig de toekomstige kansen en bedreigingen voor de groep in een snel wijzigende marktomgeving.

Bank J.Van Breda & C° nv beperkt haar strategisch risico door zich uitsluitend te richten tot een doelgroep die zij zeer goed kent en waarbinnen zij een uitstekende reputatie heeft opgebouwd: ondernemers en vrije beroepen. Op groepsniveau wordt het strategisch risico verder vermindert door te diversifiëren, met enerzijds de uitrol van haar succesvolle strategie naar de doelgroep van particulieren via ABK en anderzijds autofinancieringen en financiële autoleasing via de divisie Van Breda Car Finance.

4.2 KREDIETRISICO

Het kredietrisico is het risico op insolventie van een debiteur of het risico dat een tegenpartij (of de bank van de tegenpartij) niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen. Het kredietrisico is het belangrijkste risico van Bank J.Van Breda & C°. De kwalitatieve en kwantitatieve normen en limieten voor kredietrisico werden vastgelegd in de kredietstrategie voor de kredietportefeuille en in het investeringskader voor de beleggingsportefeuille.

4.2.1 Maximale kredietrisico

Overeenkomstig IFRS 7 wordt in onderstaande tabel het maximale kredietrisico weergegeven voor de verschillende financiële activa per sector. Hierbij worden de boekwaarden en het toegekende niet-opgenomen deel van de kredietlijnen in aanmerking genomen, zoals gedefinieerd onder de standaardbenadering van Basel III voor de berekening van de eigenvermogensvereiste voor het kredietrisico.

Voor derivaten wordt de vervangingskost gebruikt zoals beschreven onder toelichting 4.6.1.2 en weergegeven onder toelichting 4.6.1.3.

Waarborgen in het voordeel van de bank zijn niet in rekening gebracht (zie ook toelichting 4.6.1.3 voor de waarborgen die voldoen aan de Basel III vereisten en 10.3 voor de niet in de balans opgenomen rechten).

Ook met de mogelijkheid tot *netting* van financiële activa en verplichtingen, die echter niet in aanmerking komen voor saldering in overeenstemming met IAS 32, wordt geen rekening gehouden (specifiek voor derivaten wordt de impact van *netting* verderop behandeld).

Financiële activa per economische sector	2017	2016
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	311.756	40.812
<i>Geldmiddelen</i>	3.718	5.819
<i>Centrale overheden</i>	308.038	34.993
II. Vorderingen op kredietinstellingen	88.863	74.156
III. 1. Derivaten	12.113	8.379
<i>Kredietinstellingen</i>	11.324	7.855
<i>Ondernemingen</i>	428	524
<i>Particulieren</i>	360	0
III. 2. Voor verkoop beschikbare financiële activa	427.712	584.539
<i>Centrale overheden</i>	312.842	417.947
<i>Kredietinstellingen</i>	20.872	16.529
<i>Ondernemingen</i>	93.998	150.063
III. 3. Leningen en vorderingen (inclusief financiële leasing)	5.027.244	4.664.355
<i>Vrije beroepen en zelfstandigen</i>	1.955.302	1.797.792
<i>Groot- en detailhandel</i>	758.826	727.479
<i>Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen</i>	771.785	661.902
<i>Transport, opslag en logistiek</i>	253.133	212.295
<i>Overige sectoren</i>	956.671	955.448
<i>Particulieren</i>	331.527	309.439
III. 4. Overige activa	54.606	51.794
Totaal	5.922.294	5.424.035

Compensatie (*netting*) van derivaten

De derivaten op de balans betreffen:

- Rentevoetinstrumenten afgesloten met andere kredietinstellingen in het kader van het renterisicobeheer.
- Valuta-instrumenten (termijnwisselverrichtingen) afgesloten door onze klanten en de indekkingen van deze posities bij andere kredietinstellingen.

Met de (uitsluitend solvabele) kredietinstellingen waarmee derivaten worden afgesloten, zijn raamovereenkomsten afgesloten:

- De transacties zijn onderworpen aan een afdwingbare raamovereenkomst (ISDA). Volgens deze overeenkomst kan compensatie slechts worden toegepast in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van de tegenpartij.

- Bovendien werd een *Credit Support Annex* (CSA) toegevoegd, waarbij de tegenpartij deposito's verstrekt als waarborg voor haar verplichtingen die voortvloeien uit het financiële instrument (zie toelichting 8.2).
- Sinds 30 juni 2014 worden rentederivaten transacties centraal gecleared bij een *central clearing counterparty* (CCP), wat in lijn is met de EMIR verplichtingen.

De transacties zijn van die aard dat geen enkel bedrag op de balans kan worden gecompenseerd op basis van de in IAS 32 gedefinieerde criteria.

De onderstaande tabel toont de bedragen van de financiële activa en verplichtingen voor en na compensatie:

2017	Niet-gecompenseerde bedragen in de balans (1)	Verschuiving door compensatie van financiële instrumenten bij éénzelfde tegenpartij (2)	Nettopositie voor verrekening waarborgen (3) = (1) + (2)	Verleende waarborgen in de vorm van deposito's (collateral) (4)	Verschuiving na verrekening verleende waarborgen (5)	Nettobedragen (som van alle compenseerbare posities bij éénzelfde tegenpartij) (6) = (3) + (4) + (5)
Financiële activa						
Derivaten	4.061	-2.896	1.165	21.741	-6.381	16.524
Financiële verplichtingen						
Derivaten	-9.372	2.896	-6.476	0	6.381	-95

2016	Niet-gecompenseerde bedragen in de balans (1)	Verschuiving door compensatie van financiële instrumenten bij éénzelfde tegenpartij (2)	Nettopositie voor verrekening waarborgen (3) = (1) + (2)	Verleende waarborgen in de vorm van deposito's (collateral) (4)	Verschuiving na verrekening verleende waarborgen (5)	Nettobedragen (som van alle compenseerbare posities bij éénzelfde tegenpartij) (6) = (3) + (4) + (5)
Financiële activa						
Derivaten	2.708	-2.464	244	21.039	-12.275	9.008
Financiële verplichtingen						
Derivaten	-15.780	2.464	-13.316	0	12.275	-1.042

- Kolom (1) 'Niet-gecompenseerde bedragen in de balans' geeft de boekwaarde van de derivaten weer zoals opgenomen op de balans.
- Kolom (2) 'Verschuiving door compensatie van financiële instrumenten bij éénzelfde tegenpartij' geeft de bedragen weer die daadwerkelijk kunnen worden gecompenseerd met de bedragen in kolom (1) in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van de tegenpartij doordat ze afgesloten zijn bij éénzelfde tegenpartij.
- De raamovereenkomsten voorzien eveneens in het uitwisselen van waarborgen voor de nettoverplichtingen die voortvloeien uit financiële instrumenten (zie toelichting 8.2). Kolom (3) 'Nettopositie voor verrekening waarborgen' geeft de openstaande posities weer voordat waarborgen in rekening zijn gebracht.
- Na de verrekening van de verleende waarborgen(4), wordt per tegenpartij bekeken of de bank tegenover deze tegenpartij hetzij een vordering, hetzij een verplichting heeft. Hierdoor verschuiven nog enkele posities tussen activa en verplichtingen (kolom (5)).
- De kolom (6) 'Nettobedragen' geeft de netto-activa en -verplichtingen na verrekening van alle compenseerbare posities bij éénzelfde tegenpartij.

4.2.2 Kredietportefeuille

De kredietportefeuille van Bank J. Van Breda & C° is zeer gespreid binnen het lokale economische weefsel van familiale ondernemingen en vrije beroepen. Verdere diversificatie is er via de divisie ABK dat zich positioneert als vermogensbegeleider voor particulieren en via de divisie Van Breda Car Finance die actief is in de sector van de autofinancieringen en financiële autoleasing voor cliënten van grote zelfstandige autodealers. De bank hanteert concentratielimieten per sector en maximale kredietbedragen per relatie. Een kredietrelatie bestaat uit een combinatie van kredietnemers (natuurlijke en/of rechtspersonen) die met elkaar verbonden zijn. Het maximale kredietbedrag per kredietrelatie wordt bepaald als een percentage van ons eigen vermogen om de solvabiliteit niet in gevaar te brengen.

De kredietportefeuille is onderverdeeld in risicocategorieën (interne rating) die elk hun specifieke opvolging krijgen. Over de kredieten uit de hoogste risicocategorieën “onzeker verloop” en dubieuze debiteuren wordt periodiek gerapporteerd aan de Raad van Bestuur. Voor de berekening van de risicogewogen activa onder Basel III maakt de groep gebruik van de standaardbenadering en niet van deze interne ratings (zie ook toelichting 4.6.1).

Bijzondere waardeverminderingen op leningen en vorderingen

Vorderingen die dubieus worden, worden overgedragen naar de afdeling betwiste zaken. Er gelden criteria voor verplichte overdracht wanneer bepaalde gebeurtenissen zich voordoen bij onze cliënten, kredietnemers of waarborgen.

Bij de kredieten in de hoogste risicocategorie “onzeker verloop” en de vorderingen die dubieus geworden zijn, wordt beoordeeld of een waardevermindering geboekt moet worden.

Bij de krediet- en debiteurenopvolging en het aanleggen van waardeverminderingen wordt rekening gehouden met het gedekt (gewaarborgd) en ongedekt gedeelte van het krediet.

Het gedekt gedeelte wordt bepaald in functie van de waarderingsregels van de waarborgen die worden uiteengezet in punt 2.3.10.1 van de samenvatting van boekhoudkundige grondslagen en methodologie. Het ongedekt kredietsaldo wordt dan berekend als het toegestaan krediet verminderd met de reële zekerheden. Inzake de bepaling van het maximaal ongedekt kredietsaldo gelden vastgelegde principes.

Onderstaande tabel geeft een overzicht, per product en per economische sector, van de leningen en vorderingen in onzeker verloop en degene die dubieus geworden zijn en waarvoor, na beoordeling op individuele basis, al dan niet een bijzondere waardevermindering werd geboekt.

De boekwaarde van de leningen en vorderingen die na individuele beoordeling daadwerkelijk een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, bedraagt 51.859 k eur (60.253 k eur in 2016).

Toelichting 9.14 geeft meer informatie over de resultaatsimpact van de financiële activa die het voorbije boekjaar een bijzondere waardevermindering ondergaan hebben.

De groep heeft geen provisie voor ‘bestaande maar niet gerapporteerde waardeverminderingen’ (IBNR of *incurred but not reported*) aangelegd. De volgehouden, behoedzame kredietpolitiek en de samenwerking met succesvolle, voorzichtige cliënten blijft zijn vruchten afwerpen. Dit wordt gestaafd door de track record inzake waardeverminderingen ten opzichte van de kredietportefeuille die over de laatste 5 jaar gemiddeld 0,02% bedraagt.

Uitsplitsing per product	2017		2016	
	Boekwaarde	Waardevermindering	Boekwaarde	Waardevermindering
Financiële leasing	4.331	3.641	4.469	3.760
Investeringskredieten	45.528	17.113	52.638	20.286
Hypothecaire leningen	9.661	2.259	7.442	1.085
Werkingskredieten	9.997	4.483	9.596	3.339
Totaal	69.517	27.496	74.146	28.470
<i>Waarvan: gehernegocieerde leningen en vorderingen</i>	<i>21.322</i>	<i>5.816</i>	<i>25.361</i>	<i>7.036</i>

Uitsplitsing per economische sector	2017		2016	
	Boekwaarde	Waardevermindering	Boekwaarde	Waardevermindering
Vrije beroepen en zelfstandigen	12.251	5.435	12.280	3.819
Groot- en detailhandel	9.314	3.277	7.575	1.968
Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen	8.410	3.091	8.744	3.601
Transport, opslag en logistiek	18.137	6.390	23.588	8.422
Overige sectoren	15.486	4.338	15.733	5.174
Particulieren	5.919	4.965	6.226	5.486
Totaal	69.517	27.496	74.146	28.470
<i>Waarvan: gehernegocieerde leningen en vorderingen</i>	<i>21.322</i>	<i>5.816</i>	<i>25.361</i>	<i>7.036</i>

Gehernegocieerde kredieten

Behalve de dubieuze vorderingen waarvoor op een voorzichtige manier waardeverminderingen worden aangelegd, zijn er ook een aantal kredietdossiers van ondernemers die als gevolg van de economische omgeving of een wijziging in hun individuele situatie een aanpassing aan de degressiviteit van hun aflossingskredieten gevraagd hebben.

De boekwaarde van de gehernegocieerde kredieten op 31/12/2017 bedroeg in totaal 47,7 miljoen euro, dit is 1,05 % van de totale kredietportefeuille. Hiervan is 15,5 miljoen euro (na waardeverminderingen) reeds overgebracht naar de categorie "onzeker verloop" of dubieuze vorderingen; 1,2 miljoen ervan heeft een betaalachterstand.

Gehernegocieerde kredieten	2017	2016
Boekwaarde gehernegocieerde kredieten	47.650	44.828
Totaal leningen en vorderingen (Activa rubriek III.3)	4.528.679	4.223.318
Percentage gehernegocieerd/totaal leningen en vorderingen	1,05%	1,06%

Gehernegocieerde kredieten worden apart opgevolgd:

- Gehernegocieerde vorderingen in de categorie *non-performing* die al meer dan 1 jaar gehernegocieerd zijn, geen betaalachterstand hebben en waarvoor er zekerheid omtrent terugbetaling aangenomen wordt, worden overgebracht naar de categorie 'gehernegocieerd in proeftijd'. Zodra deze kredieten een betaalachterstand van meer dan 30 dagen vertonen of opnieuw gehernegocieerd worden, worden de kredieten terug ondergebracht bij de gehernegocieerde vorderingen in de categorie *non-performing*.
- Gehernegocieerde kredieten, al dan niet in de proeftijd, worden terug als normaal lopend (*performing*) beschouwd, indien er gedurende meer dan 2 jaar vlot terugbetaald wordt, de kredieten niet dubieus zijn en indien de betaalachterstand maximaal 30 dagen bedraagt.

Achterstallige leningen en vorderingen

Achterstallige leningen en vorderingen zijn financiële activa waarvoor de tegenpartij niet betaalt op het contractueel afgesproken tijdstip. Dit geldt op contractniveau, dus een ander contract van dezelfde tegenpartij wordt niet automatisch ook als achterstallig beschouwd.

- Technische achterstanden – door vertraging bij de verwerking van betalingen – worden niet gerapporteerd.
- Achterstanden van meer dan 90 dagen die niet in onzeker verloop zitten of dubieus geworden zijn, betreffen niet materiële debetstanden (< 1.000 eur) op zichtrekeningen.
- Wanneer een tegenpartij een achterstand vertoont op rapporteringsdatum, wordt bij deze leningen behalve het achterstallige deel, ook de volledig resterende boekwaarde als achterstallig gerapporteerd.

In onderstaande tabellen worden de leningen en vorderingen getoond die achterstallig zijn, maar niet naar onzeker verloop of dubieuze vorderingen zijn overgedragen.

Uitsplitsing per product	2017					Totaal
	<= 30 dagen	> 30 dagen <= 90 dagen	> 90 dagen <= 180 dagen	> 180 dagen <= 1 jaar	> 1 jaar	
Financiële leasing	4.764	1.865	0	0	0	6.629
Investeringskredieten en financieringen	19.199	5.876	0	0	0	25.075
Hypothecaire leningen	8.343	6.619	0	0	0	14.961
Werkingskredieten	5.939	2.484	0	0	0	8.423
Totaal	38.245	16.843	0	0	0	55.088
<i>Waarvan: gehernegocieerde leningen en vorderingen</i>	<i>667</i>	<i>581</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.247</i>

Uitsplitsing per product	2016					Totaal
	<= 30 dagen	> 30 dagen <= 90 dagen	> 90 dagen <= 180 dagen	> 180 dagen <= 1 jaar	> 1 jaar	
Financiële leasing	18.011	1.066	0	0	0	19.076
Investeringskredieten en financieringen	32.571	4.271	0	0	0	36.842
Hypothecaire leningen	11.621	3.637	0	0	0	15.258
Werkingskredieten	3.758	219	0	0	0	3.977
Totaal	65.961	9.192	0	0	0	75.153
<i>Waarvan: gehernegocieerde leningen en vorderingen</i>	<i>488</i>	<i>404</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>892</i>

Uitsplitsing per economische sector	2017					Totaal
	<= 30 dagen	> 30 dagen <= 90 dagen	> 90 dagen <= 180 dagen	> 180 dagen <= 1 jaar	> 1 jaar	
Vrije beroepen en zelfstandigen	10.826	3.859	0	0	0	14.685
Groot- en detailhandel	3.324	2.267	0	0	0	5.591
Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen	9.201	3.133	0	0	0	12.334
Transport, opslag en logistiek	1.129	241	0	0	0	1.370
Overige sectoren	7.584	4.542	0	0	0	12.126
Particulieren	6.180	2.802	0	0	0	8.982
Totaal	38.245	16.843	0	0	0	55.088
<i>Waarvan: gehernegocieerde leningen en vorderingen</i>	<i>667</i>	<i>581</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.247</i>

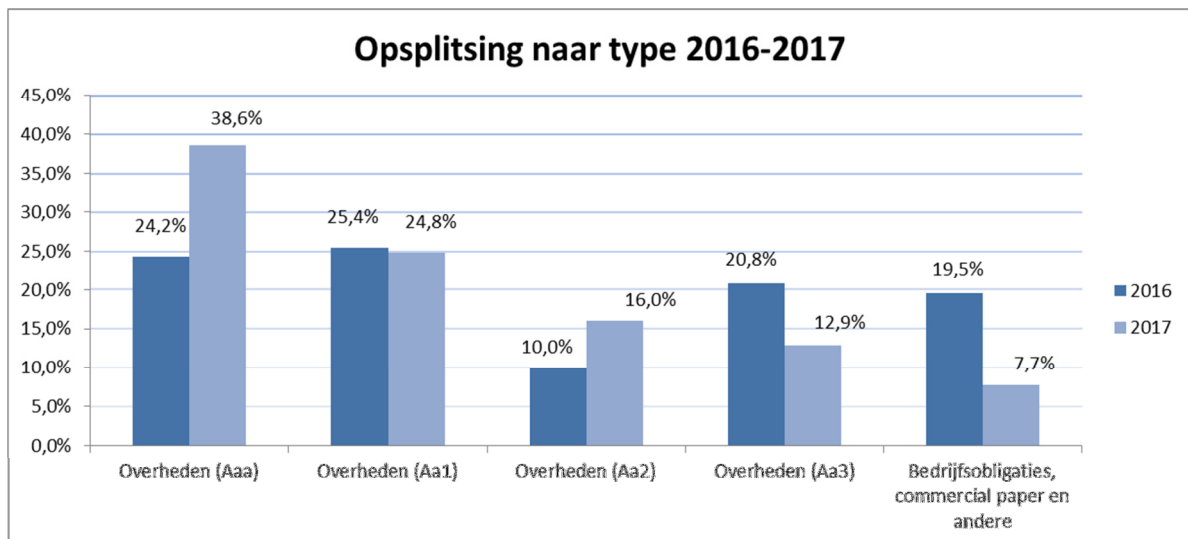
Uitsplitsing per economische sector	2016					Totaal
	<= 30 dagen	> 30 dagen <= 90 dagen	> 90 dagen <= 180 dagen	> 180 dagen <= 1 jaar	> 1 jaar	
	Vrije beroepen en zelfstandigen	16.178	2.562	0	0	
Groot- en detailhandel	7.168	1.353	0	0	0	8.522
Bouwnijverheid, verhuur en handel in onroerende goederen	9.467	1.346	0	0	0	10.813
Transport, opslag en logistiek	1.875	95	0	0	0	1.970
Overige sectoren	14.022	1.615	0	0	0	15.637
Particulieren	17.250	2.221	0	0	0	19.471
Totaal	65.961	9.192	0	0	0	75.153
<i>Waarvan: gehernegocieerde leningen en vorderingen</i>	<i>488</i>	<i>404</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>892</i>

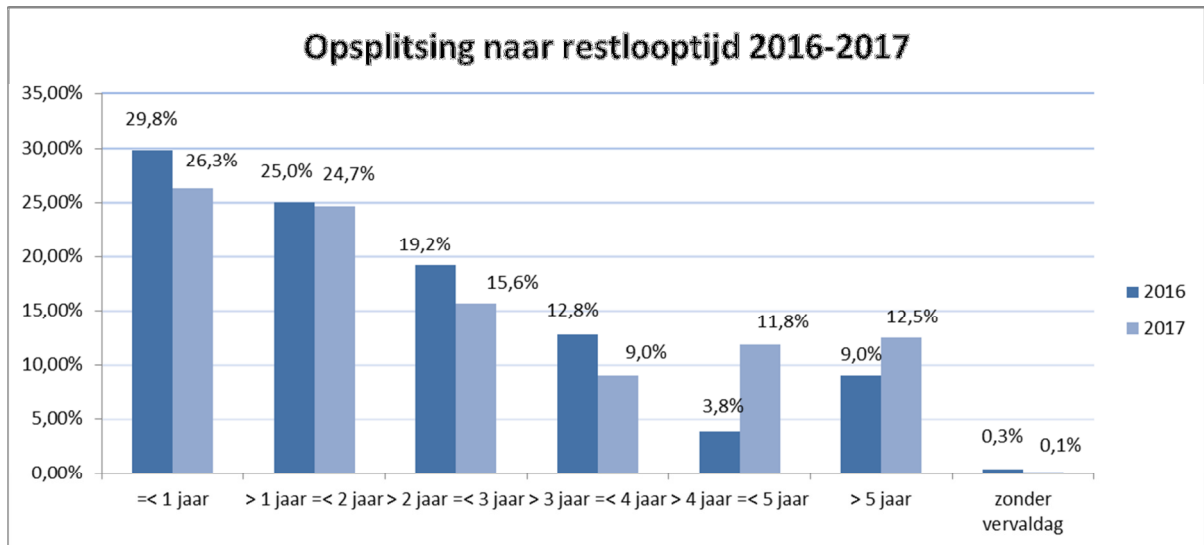
4.2.3 Beleggingsportefeuille

Het kredietrisico van de beleggingsportefeuille wordt bewust erg laag gehouden. Het investeringskader dat jaarlijks ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur bepaalt in welke kwaliteit en in welke proportie belegd kan worden.

De beleggingsportefeuille per 31/12/2017 bedraagt 428 miljoen eur (inclusief verlopen rente) en bevat 92% overheidsobligaties (inclusief overheidsgegarandeerde obligaties) met een minimumrating Aa3 (Moody's ratingklasse), 7% bedrijfsobligaties (inclusief commercial paper) en minder dan 1% financiële obligaties en aandelen.

Er zitten geen overheidsobligaties van Portugal, Italië, Ierland, Griekenland of Spanje in de portefeuille.

De beleggingsportefeuille bevatte zowel in 2017 als in 2016 enkel activa geclassificeerd als beschikbaar voor verkoop (zie ook toelichting 8.4). Overeenkomstig de waarderingsregels uiteengezet in punt 2.3.10.2 van de samenvatting van boekhoudkundige grondslagen en methodologie, wordt indien nodig een waardevermindering geboekt.

Financiële activa beschikbaar voor verkoop die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	2017		2016	
	Boekwaarde	Waardevermindering	Boekwaarde	Waardevermindering
Ondernemingen	1.976	1.766	1.847	1.766

4.3 MARKT-, RENTE- EN WISSELKOERSRISICO

Het **marktrisico** is het risico op marktbevingen waardoor de waarde van een openstaande positie negatief beïnvloed wordt.

Doordat al de activiteiten cliëntgedreven zijn en de groep geen marktactiviteiten voor eigen rekening voert, is het resultaat minder gevoelig voor de evoluties op de financiële markten. Het marktrisico van de groep wordt voornamelijk bepaald door het renterisico en slechts in beperkte mate door wisselkoersrisico.

Renterisico kan gedefinieerd worden als de huidige en toekomstige blootstelling van de winstgevendheid en het eigen vermogen aan ongunstige rentebewegingen.

Bij de rentegapanalyse worden balansproducten en buitenbalansverplichtingen ingedeeld in de verschillende tijdsintervallen volgens rentevervaldag. Op die manier wordt de mismatchstructuur van de groep zichtbaar. De rentegap wordt berekend op basis van de assumpties van inkomensgevoeligheid voor de producten zonder contractuele vervaldag en assumpties van prepayments voor producten met vervaldag.

RENTEGAP	<= 1 maand	> 1 maand <= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar <= 10 jaar	> 10 jaar	onbepaald
31/12/2017							
Activa	908.000	422.000	836.000	2.159.000	693.000	323.000	47.000
Verplichtingen	-203.000	-261.000	-3.201.000	-1.167.000	-23.000	0	-42.000
Derivaten	232.000	409.000	-10.000	-185.000	-325.000	-120.000	0
Gap	937.000	570.000	-2.375.000	807.000	345.000	203.000	5.000
31/12/2016							
Activa	665.000	501.000	1.040.000	1.945.000	561.000	227.000	42.000
Verplichtingen	-207.000	-272.000	-2.847.000	-1.091.000	-65.000	0	-40.000
Derivaten	188.000	269.000	-18.000	-123.000	-275.000	-40.000	0
Gap	646.000	498.000	-1.825.000	731.000	221.000	187.000	2.000

De groep kiest ervoor om het renterisico op een relatief laag niveau te houden:

- Om de mismatch te corrigeren wendt de groep indeckingsinstrumenten aan. Dit gebeurt met een combinatie van renteswaps (waarbij de vlottende renteverplichtingen worden omgezet naar vaste verplichtingen) en opties (die bijvoorbeeld bescherming bieden tegen een stijging van de rente boven bepaalde niveaus). Meer informatie over de indekkingsinstrumenten is opgenomen in toelichting 8.3 (instrumenten die niet voldoen aan de criteria voor *hedge accounting* onder IFRS) en toelichting 8.6 (instrumenten waarvoor *hedge accounting* wordt toegepast).
- De vermogensgevoeligheid is de blootstelling van de economische waarde van de onderneming aan ongunstige rentebewegingen. De inkomensgevoeligheid is de blootstelling van de (rente)inkomsten van de instelling aan diezelfde ongunstige rentebewegingen. De intensiteit ervan komt tot uiting in het verschil in duration van alle activa en passiva (mismatch) waarbij duration staat voor de gewogen gemiddelde looptijd van de uitkeringen (rente en aflossing).

De rentegevoeligheid van het eigen vermogen en van de rente-inkomsten wordt opgevolgd aan de hand van scenario-analyses met wijzigende marktvoorwaarden, die toelaten de impact van stress-scenario's in te schatten. Deze vermogens- en inkomensgevoeligheid wordt berekend met de basis-point-value-methodologie, die de waardeverandering van de portefeuille weergeeft bij een stijging van de rentevoeten over de volledige curve. Voor de rentegevoeligheid van producten zonder vervaldag worden de assumpties zoals deze worden beschreven door de Nationale Bank van België (NBB) weerhouden. Deze worden periodiek getoetst. De assumpties zijn niet gewijzigd ten opzichte van 2016.

Assumpties	inkomens- gevoeligheid	vermogens- gevoeligheid
rente-ongevoelige zichtdeposito's		60 maanden
rentegevoelige deposito's		1 dag
semi-rentegevoelige zichtdeposito's	6 maanden	2 jaar
gereguleerde spaardeposito's	6 maanden	2 jaar
Impact van stijging van de rentecurve met 100 basispunten (1%) op:		
renteresultaat (inkomensgevoeligheid)	-680	-964
reële waarde van het eigen vermogen (vermogensgevoeligheid)	-22.975	-19.446

Het Directiecomité en de Raad van Bestuur leggen het ALM-beleidskader vast. Het ALM-comité, waar het voltallige directiecomité deel van uitmaakt, vergadert op maandelijkse basis. Het ALM-comité zet de lijnen uit voor het rente- en liquiditeitsrisicobeheer op basis van een bespreking van de financieel-economische context, simulaties en rapportering.

Deze renterisicolimieten bleven in de loop van 2017 ruimschoots gerespecteerd. Het renterisico vereist, zoals elk ander risico een eigenvermogensbuffer. Hoewel onder Basel III geen eigenvermogensverplichtingen zijn vastgelegd onder pijler I, bepaalt de groep een eigen vermogenvereiste onder het ICAAP Pijler 2 (zie ook punt 4. Risicobeheer).

Het **wisselkoersrisico** is het risico op verlies op een openstaande positie in deviezen als gevolg van wisselkoersschommelingen. De groep heeft door haar activiteiten en door de aard van haar cliënteel (zowel Bank J. Van Breda & C° als haar divisies ABK en VBCF zijn enkel actief in België) geen eigen materiële muntposities.

4.4 LIQUIDITEITSRISICO

Liquiditeitsrisico is het risico dat men over onvoldoende middelen beschikt of onvoldoende snel en tegen een aanvaardbare prijs middelen kan vrijmaken om aan de directe verplichtingen te voldoen.

De commerciële bankactiviteiten zijn de belangrijkste bron van liquiditeitsrisico. De financieringsbronnen van een bank hebben traditioneel een kortere looptijd dan de gefinancierde activa, waardoor een maturiteitsmismatch ontstaat. Het liquiditeitsbeheer van de groep staat in voor de opvolging van deze mismatch en werkt een financieringsstrategie uit om dit te reduceren binnen de richtlijnen die worden vastgelegd in een liquiditeitsbeheersingskader. Ook op dit domein streeft de groep een bewust laag risicoprofiel na. De groep houdt een sterke en kwaliteitsvolle liquiditeitsbuffer aan om schommelingen in de thesaurie te kunnen opvangen. De buffer bedraagt 784 miljoen euro en bestaat voornamelijk uit cash, geplaatst bij de ECB, en zeer liquide overheidsobligaties.

Het liquiditeitsrisico van de groep wordt permanent bewaakt door een proactief thesauriebeheer, binnen de krijtlijnen van het ALM kader en het investeringskader. Het thesauriecomité vergadert wekelijks. Voor haar liquiditeitsbeheer maakt de bank onder andere gebruik van liquiditeitsgaprapporten, ratio-analyses en volumeprognoses op korte en lange termijn.

Sinds einde 2010 beschikt de bank over een liquiditeitsnoodplan. Dit plan biedt een draaiboek bij situaties waarin de groep onvoldoende beschermd is tegen een langdurig stress-scenario op vlak van liquiditeit. Er worden procedures beschreven waarbinnen bepaald wordt wanneer het noodplan ingeroepen dient te worden en hoe de liquiditeitssituatie genormaliseerd kan worden. Dit noodplan is opgesteld op maat van en rekening houdend met de eigenheid van de groep en bouwt verder op het ALM-kader dat beschrijft welke limieten gehanteerd worden voor het dagelijks liquiditeitsbeheer.

In de onderstaande tabellen wordt de vervaldagstructuur van de financiële verplichtingen weergegeven en de liquiditeitsgap tussen activa en passiva. Voor de liquiditeitsgap is rekening gehouden met de interne assumpties voor de deposito's zonder vervaldag en assumpties voor prepayments voor producten met vervaldag.

Financiële verplichtingen volgens contractuele vervaldagen	<= 1 maand en onbepaald			> 1 maand <= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
	Zicht-rekeninge n cliënteel	Gereglemen-teerde spaar-deposito's	Overige					
niet-derivaten	2.345.580	779.522	230.689	260.260	574.396	631.620	24.284	4.846.350
derivaten	0	0	5	75	126	6.709	2.458	9.372
Totaal op 31/12/2017	2.345.580	779.522	230.694	260.335	574.521	638.329	26.742	4.855.722
niet-derivaten	2.021.172	760.411	211.356	267.241	474.154	635.141	62.477	4.431.952
derivaten	0	0	520	390	722	5.481	8.667	15.780
Totaal op 31/12/2016	2.021.172	760.411	211.876	267.631	474.876	640.622	71.144	4.447.732

LIQUIDITEITS GAP	<= 1 maand	> 1 maand <= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar <= 10 jaar	> 10 jaar	onbepaald
31/12/2017							
Activa	797.000	170.000	632.000	2.123.000	1.140.000	492.000	37.000
Verplichtingen	-218.000	-263.000	-1.913.000	-2.449.000	-23.000	0	-50.000
Derivaten	-1.000	-1.000	-5.000	-9.000	8.000	2.000	0
Gap	578.000	-94.000	-1.286.000	-335.000	1.125.000	494.000	-13.000
31/12/2016							
Activa	531.000	236.000	677.000	2.092.000	1.017.000	392.000	39.000
Verplichtingen	-219.000	-275.000	-1.687.000	-2.245.000	-66.000	0	-55.000
Derivaten	0	-1.000	-4.000	-12.000	3.000	1.000	0
Gap	312.000	-40.000	-1.014.000	-165.000	954.000	393.000	-16.000

De financieringsmix van de groep is zeer stabiel en de belangrijkste financieringsbron zijn de deposito's van de doelgroepklanten, die de bank gebruiken voor hun beleggingen en dagelijkse werking. De groep houdt ook nauwlettend de loan-to-deposit ratio in het oog en hanteert strenge limieten op deze verhouding tussen de kredietportefeuille van klanten en de klantendeposito's. Eind 2017 bedroeg deze ratio 99,5%. De afhankelijkheid van externe institutionele financiering wordt tot een minimum beperkt en bedraagt in 2017 slechts 5,2% van het balanstotaal.

In de Basel III-reglementering en de CRR/CRD IV-richtlijn werden twee nieuwe liquiditeitsratio's geïntroduceerd:

- De LCR (*Liquidity Coverage Ratio*) is een maatstaf voor de liquiditeitspositie onder een acuut stress-scenario gedurende 30 dagen. Hiertoe dienen instellingen over voldoende kwaliteitsvolle liquide middelen te beschikken. De regelgever legt een minimumlimiet op van 100%.
- DE NSFR (*Net Stable Funding Ratio*) zet de beschikbare stabiele financiering af tegenover de vereiste stabiele financiering over een tijdshorizon van 1 jaar. De Basel III-richtlijnen leggen een minimumlimiet op van 100% vanaf 2018. Op dit moment is er echter nog geen Europese implementatie.

Eind 2017 bedroegen deze ratio's respectievelijk 143% (volgens LCR Delegated Act 2015/61) en 121% (volgens Basel III NSFR Standards). Beide ratio's bevinden zich ruim boven de ondergrens van 100% die door de toezichthouder opgelegd wordt, of zal worden in het geval van de NSFR.

4.5 OPERATIONEEL RISICO

Operationeel risico is het risico op verliezen ten gevolge van ontoereikende of falende interne processen, personeel en systemen of van externe gebeurtenissen.

Voor het operationeel risico wordt de appetijt bepaald door het prioriteitenkader dat de appetijt definieert op verschillende domeinen (compliance, financieel, cliënten, beschikbaarheid van systemen, beschikbaarheid van medewerkers, reputatie). Als gespecialiseerde nichespeler geniet Bank J.Van Breda & Co de voordelen van haar relatieve kleinschaligheid, vlakke structuur en korte communicatielijnen. In het kader van het globale risicobeleid van de groep en haar risico-appetijt worden de interne operationele risico's onder andere beheerst via:

- *hoge integriteitstandaarden*: eerlijkheid is zowel voor de organisatie als voor de individuele personeelsleden van fundamenteel belang in de bedrijfscultuur
- *eerstelijnscontrole*: de operationele afdelingen hebben een belangrijke verantwoordelijkheid in het controleren van hun eigen werking en afgeleverde kwaliteit (daarbij bijgestaan en opgevolgd door de afdeling risk management)
- *informatica*: de belangrijkste operationele bedrijfsprocessen zijn geautomatiseerd en voorzien van ingebouwde procescontroles

- *bedrijfscontinuïteitsplan*: de continuïteit van de activiteiten indien zich een ramp zou voordoen, wordt regelmatig getest en geperfectioneerd.

Periodiek maken de operationele afdelingen een risico-evaluatie op voor hun activiteiten.

Voor de berekening van de kapitaalsvereisten voor het operationeel risico werd voor de *basic indicator approach* (BIA) gekozen (zie ook punt 4.6.3.).

4.6 SOLVABILITEITSRISICO

Het solvabiliteitsrisico wordt gedefinieerd als het risico over onvoldoende eigen vermogen te beschikken om op lange termijn aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Onder **pijler I van Basel III** worden de minimum kapitaalsvereisten voor krediet-, markt-, operationeel en wederpartijrisico bepaald. Hierbij wordt het prudentieel eigen vermogen (zie ook punt 3.3) afgezet ten opzichte van de gewogen risicopositie.

4.6.1 Eigenvermogensvereiste kredietrisico

De groep berekent het vereiste eigen vermogen voor het kredietrisico op basis van de standaardbenadering. De eigenvermogensvereiste is gelijk aan 8% van de risicogewogen activa en bedroeg per 31/12/2017 266.256 k eur (zie ook toelichting 4.6.5. Solvabiliteitsratio).

4.6.1.1 Reconciliatie balanstotaal IFRS en Basel III

Vertrekkend van het IFRS balanstotaal wordt de kredietrisicopositie (vóór weging) van de activa bepaald. Het verschil tussen IFRS en Basel voor de groep betreffen onder andere:

- Niet-weging van goodwill en immateriële vaste activa wegens aftrek van het Tier 1 kernkapitaal (bruto, vóór aftrek bijhorende uitgestelde belastingschuld)
- Niet-weging afgeleide instrumenten (zie verder onder 'kredietrisicopositie')

RECONCILIATIE BALANSTOTAAL IFRS - RISICOPOSITIE BASEL III	
BALANSTOTAAL IFRS	5.424.639
Goodwill & Immateriële Vaste Activa die worden afgetrokken van het Eigen Vermogen	-2.930
Afgeleide instrumenten (worden verwerkt onder "Derivaten")	-4.061
Overige	-2.280
RISICOPOSITIE BALANS BASEL III	5.415.368

4.6.1.2 Samenstelling kredietrisicoposities

De totale risicopositie omvat zowel balans- als buitenbalansposten en afgeleide instrumenten. De buitenbalansposten bevatten voornamelijk garanties, borgtochten, kredietverbintenissen en het onbenutte gedeelte van kredietlijnen. Voor deze posten voorziet Basel omrekeningsfactoren (CCF of *credit conversion factors*), in functie van de periode waarbinnen deze posten kunnen worden opgezegd.

De risicopositie (potentiële vervangingskost) van derivaten wordt als volgt bepaald:

- actuele vervangingskost op basis van de marktwaarde van de verrichtingen met een positieve waarde, plus
- het potentieel toekomstig kredietrisico. Dit wordt berekend door de notionele hoofdsom te vermenigvuldigen met een percentage. Dit percentage wordt bepaald op basis van de resterende looptijd, waarbij derivaten met een langere looptijd een hoger percentage krijgen toegewezen.

Uitgesplitst per activaklasse geeft dit onderstaand beeld:

UITSPLITSING PER ACTIVAKLASSE	Balansposten	Buitenbalans	Derivaten	Totaal
Centrale overheden of centrale banken	459.869	0	0	459.869
Regionale of lokale overheden	168.636	0	0	168.636
Publiekrechtelijke lichamen	31.939	0	0	31.939
Multilaterale ontwikkelingsbanken	12.623	0	0	12.623
Internationale organisaties	37.110	0	0	37.110
Kredietinstellingen	2.644	0	11.324	13.968
Ondernemingen	1.393.002	161.788	401	1.555.192
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>854.067</i>	<i>110.386</i>	<i>116</i>	<i>964.569</i>
Particulieren en kleine partijen	2.395.520	316.863	360	2.712.743
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>1.067.712</i>	<i>214.143</i>	<i>360</i>	<i>1.282.215</i>
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	713.047	15.470	27	728.544
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>314.580</i>	<i>13.174</i>	<i>27</i>	<i>327.782</i>
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	42.021	692	0	42.713
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>27.452</i>	<i>681</i>	<i>0</i>	<i>28.134</i>
Posten met een bijzonder hoog risico	498	0	0	498
Gedekte obligaties	0	0	0	0
Blootstellingen met betrekking tot instellingen en ondernemingen met een kredietbeoordeling voor de korte termijn	86.219	0	0	86.219
Instellingen voor collectieve belegging (ICB's)	0	0	0	0
Aandelen	4.442	0	0	4.442
Andere posten	67.797	0	0	67.797
TOTAAL	5.415.368	494.813	12.113	5.922.294

Uitgesplitst per activaklasse en resterende looptijd geeft dit onderstaand beeld:

UITSPLITSING PER ACTIVAKLASSE	> 1 jaar		Totaal	
	<= 1 jaar	<= 5 jaar		
Centrale overheden of centrale banken	356.739	93.141	9.989	459.869
Regionale of lokale overheden	52.107	83.036	33.494	168.636
Publiekrechtelijke lichamen	12.085	17.364	2.491	31.939
Multilaterale ontwikkelingsbanken	0	10.123	2.501	12.623
Internationale organisaties	0	32.607	4.503	37.110
Kredietinstellingen	2.706	1.268	9.993	13.968
Ondernemingen	396.695	259.365	899.132	1.555.192
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>291.463</i>	<i>121.474</i>	<i>551.632</i>	<i>964.569</i>
Particulieren en kleine partijen	391.741	795.819	1.525.183	2.712.743
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>313.948</i>	<i>392.699</i>	<i>575.568</i>	<i>1.282.215</i>
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	90.875	66.314	571.355	728.544
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>77.551</i>	<i>32.999</i>	<i>217.231</i>	<i>327.782</i>
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	15.226	4.620	22.867	42.713
<i>waarvan kleine en middelgrote ondernemingen</i>	<i>11.419</i>	<i>2.602</i>	<i>14.113</i>	<i>28.134</i>
Posten met een bijzonder hoog risico	498	0	0	498
Gedekte obligaties	0	0	0	0
Blootstellingen met betrekking tot instellingen en ondernemingen met een kredietbeoordeling voor de korte termijn	86.219	0	0	86.219
Instellingen voor collectieve belegging (ICB's)	0	0	0	0
Aandelen	1.295	3.147	0	4.442
Andere posten	67.797	0	0	67.797
TOTAAL	1.473.983	1.366.803	3.081.507	5.922.294

4.6.1.3 Gewogen kredietrisicoposities

De standaardbenadering voor de berekening van de kapitaalsvereisten voor het kredietrisico maakt waar mogelijk gebruik van externe ratings om het gewogen risicovolume te bepalen. Daar waar geen externe rating beschikbaar is, voorziet de standaardbenadering in specifieke risicowegingen per risicocategorie.

De groep gebruikt de ratings van de ratingbureaus Moody's, Standard & Poors en Fitch. Daar waar een risicopositie een rating heeft bij de drie ratingbureaus, valt de slechtste rating af. Van de twee overgebleven ratings, wordt vervolgens de slechtste rating in aanmerking genomen. Indien een risicopositie een rating heeft bij twee ratingbureaus, wordt de slechtste rating in aanmerking genomen. Is er slechts één rating beschikbaar, dan wordt deze gebruikt.

RISICOPOSITIE WAARBIJ GEBRUIK WORDT GEMAAKT VAN EXTERNE RATINGS	Risicopositie
Centrale overheden of centrale banken	147.378
Regionale of lokale overheden	168.623
Publiekrechtelijke lichamen	31.906
Multilaterale ontwikkelingsbanken	12.623
Internationale organisaties	37.110
Kredietinstellingen	742
Ondernemingen	29.787
Blootstellingen met betrekking tot instellingen en ondernemingen met een kredietbeoordeling voor de korte termijn	86.219
TOTAAL	514.388

De post ondernemingen betreft de portefeuille bedrijfsobligaties en commercial papers met rating.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de risicoposities waarvoor een externe rating wordt gebruikt, opgedeeld per ratingkwaliteit (*credit quality step* volgens Moody's ratingklassen).

RISICOPOSITIE PER RATING (INGEDEELD IN CREDIT QUALITY STEPS)	Risicopositie
Credit quality step 1 (Aaa/Aa)	419.069
Credit quality step 2 (A)	79.640
Credit quality step 3 (Baa)	15.680
Credit quality step 4 (Ba)	0
Credit quality step 5 (B)	0
Credit quality step 6 (Caa/Ca/C)	0
TOTAAL	514.388

Door middel van waarborgen kan de kredietrisicopositie worden verlaagd. Hieronder volgt een bespreking van de waarborgen die in aanmerking worden genomen.

De volgestorte kredietprotectie is een techniek van kredietrisicomatiging waarbij het kredietrisico dat verbonden is aan de risicopositie van een instelling wordt beperkt dankzij het recht van de instelling. Bij wanbetaling van de tegenpartij of een andere specifieke kredietgebeurtenis in verband met de tegenpartij, kunnen de activa of posten worden geliquideerd, overgenomen of kan daarvan het eigendom verworven of behouden worden met het oog op de verlaging van de risicopositie. Bij de waardering van deze vormen van kredietprotectie wordt de grootst mogelijke voorzichtigheid aan de dag gelegd.

De belangrijkste vormen van volgestorte kredietprotectie zijn de in pand gegeven termijnrekeningen, deposito's (inclusief cash posities in vermogensbeheer) en de levensverzekeringopolissen.

Weergegeven per activaklasse geeft dit onderstaand beeld:

RISICOPOSITIE GEDEKT DOOR KREDIETPROTECTIE: WAARBORGEN PER ACTIVAKLASSE	Niet-volgestorte kredietprotectie	Volgestorte kredietprotectie
Ondernemingen	0	143.467
Particulieren en kleine partijen	0	261.744
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	0	623
TOTAAL	0	405.834

Voor de kredietposities gewaarborgd door een levensverzekering geldt een weging in functie van de rating van de verzekeringsmaatschappij waar de cliënt de polis heeft afgesloten.

WAARBORGEN WAARBIJ GEBRUIK WORDT GEMAAKT VAN EXTERNE RATINGS	Niet-volgestorte kredietprotectie	Volgestorte kredietprotectie
Ondernemingen	0	67.154
Particulieren en kleine partijen	0	149.802
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	0	139
TOTAAL	0	217.095

Enkel de hypothecaire inschrijvingen die aan bepaalde voorwaarden voldoen, komen in aanmerking om het risico van een krediet te verlagen. Niet-zakelijke onroerende panden dienen driejaarlijks te worden geherwaardeerd, zakelijke onroerende panden jaarlijks. Bij het bepalen van de waarde van de waarborg, wordt gebruik gemaakt van haircuts.

RISICOPOSITIE GEDEKT DOOR HYPOTHEKEN OP ONROEREND GOED: WAARBORGEN PER ACTIVAKLASSE	Niet-zakelijk onroerend pand	Zakelijk onroerend pand
Ondernemingen	65.758	82.467
Particulieren en kleine partijen	456.485	123.834
Blootstellingen waarbij sprake is van wanbetaling	10.950	3.532
TOTAAL	533.193	209.833

Volgende waarborgen worden intern wel gebruikt om het gedekte gedeelte van een risicopositie te bepalen, maar worden niet als kredietrisicomatiging beschouwd onder Basel:

- Hypothecaire mandaten: niet toegelaten als kredietrisicomatiging
- Effecten in pand: geen beschikbaarheid van ratings
- Vermogensbeheer in pand (exclusief de cash posities): geen beschikbaarheid van ratings

De belangrijkste rubrieken geven volgens geografische opsplitsing onderstaand beeld vóór en ná risicoweging.

TOTALE RISICOPOSITIE	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	5.521.275	93,23%	3.264.745
Andere EMU landen	358.320	6,05%	57.420
Rest van de wereld	42.698	0,72%	6.034
TOTAAL	5.922.294	100,00%	3.328.198

CENTRALE OVERHEDEN EN CENTRALE BANKEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	370.713	80,61%	1.837
Andere EMU landen	62.234	13,53%	0
Rest van de wereld	26.921	5,85%	0
TOTAAL	459.869	100,00%	1.837

REGIONALE EN LOKALE OVERHEDEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	52.160	30,93%	3
Andere EMU landen	116.476	69,07%	0
Rest van de wereld	0	0,00%	0
TOTAAL	168.636	100,00%	3

PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN, MULTILATERALE ONTWIKKELINGSBANKEN EN INTERNATIONALE ORGANISATIES	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	33	0,04%	33
Andere EMU landen	77.660	95,09%	0
Rest van de wereld	3.979	4,87%	0
TOTAAL	81.672	100,00%	33

KREDIETINSTELLINGEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	3.219	23,04%	840
Andere EMU landen	10.749	76,96%	238
Rest van de wereld	0	0,00%	0
TOTAAL	13.968	100,00%	1.078

ONDERNEMINGEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	1.509.418	97,06%	1.333.294
Andere EMU landen	37.849	2,43%	27.821
Rest van de wereld	7.925	0,51%	3.085
TOTAAL	1.555.192	100,00%	1.364.200

PARTICULIEREN EN KLEINE PARTIJEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	2.705.318	99,73%	1.529.877
Andere EMU landen	5.931	0,22%	3.343
Rest van de wereld	1.493	0,06%	775
TOTAAL	2.712.743	100,00%	1.533.996

GEDEKT DOOR HYPOTHEKEN OP ONROEREND GOED	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	726.648	99,74%	257.223
Andere EMU landen	1.572	0,22%	535
Rest van de wereld	324	0,04%	117
TOTAAL	728.544	100,00%	257.875

BLOOTSTELLINGEN WAARBIJ SPRAKE IS VAN WANBETALING	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	42.707	99,99%	49.681
Andere EMU landen	6	0,01%	6
Rest van de wereld	0	0,00%	0
TOTAAL	42.713	100,00%	49.687

POSTEN MET EEN BIJZONDER HOOG RISICO	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	273	54,89%	410
Andere EMU landen	225	45,11%	337
Rest van de wereld	0	0,00%	0
TOTAAL	498	100,00%	747

BLOOTSTELLINGEN MBT INSTELLINGEN EN ONDERNEMINGEN MET EEN KREDIETBEOORDELING VOOR DE KORTE TERMIJN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	41.694	48,36%	21.350
Andere EMU landen	42.470	49,26%	21.993
Rest van de wereld	2.056	2,38%	2.056
TOTAAL	86.219	100,00%	45.398

AANDELEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	1.295	29,15%	2.400
Andere EMU landen	3.147	70,84%	3.147
Rest van de wereld	0	0,01%	0
TOTAAL	4.442	100,00%	5.548

ANDERE POSTEN	Risicopositie	Aandeel	Risicogewogen positie
België	67.797	100,00%	67.797
Andere EMU landen	0	0,00%	0
Rest van de wereld	0	0,00%	0
TOTAAL	67.797	100,00%	67.797

De kredietrisicopositie van de derivaten bedraagt 12.113 k eur en levert een gewogen risicopositie van 1.122 k eur. Voor meer informatie met betrekking tot deze instrumenten zie ook toelichting 4.3.

KREDIETRISICO DERIVATEN	Risicopositie	Risicogewogen positie
Termijnwisselverrichtingen	851	609
Bekomen opties op rente	0	0
Renteswaps	11.262	513
TOTAAL	12.113	1.122

4.6.2 Eigenvermogensvereiste marktrisico

De groep berekent geen eigen vermogensvereisten voor het marktrisico onder pijler I omdat de netto *forex* positie kleiner is dan 2% van het prudentieel eigen vermogen.

4.6.3 Eigenvermogensvereiste operationeel risico

De groep berekent het vereiste eigen vermogen voor het operationeel risico op basis van de *Basis Indicator Approach* (BIA). De eigen vermogensvereiste is gelijk aan 15% van het rekenkundig gemiddelde van het operationeel resultaat van de laatste drie boekjaren en bedroeg per 31/12/2017 20.495 k eur.

Voor operationele risico's wenst de Groep voldoende kapitaal om de volledige impact van elk individueel risico te dragen en om alle geïdentificeerde operationele risico's te dekken. Bovenop de pijler 1 vereiste, voorzien we een bijkomende kapitaalsvereiste van € 6 mio. Dit is een conservatieve benadering, waarbij de Bank zich via een bijkomende kapitaalsvereiste van wil verzekeren dat ze een voldoende grote buffer heeft om het gelijktijdig voorkomen van alle geïdentificeerde operationele risico's te kunnen dragen.

Gedurende het hele boekjaar voldeed het prudentieel eigen vermogen aan de minimumvereisten op elk van de drie niveaus, zoals geïllustreerd door onderstaande ratio's (situatie per 31/12/2017). Intern werden ook drempelwaarden en limieten gedefinieerd, evenals een actie- en communicatieplan in geval deze drempelwaarden worden overschreden (zie ook toelichting 4. Risicobeheer).

KAPITAALRATIO'S EN KAPITAALNIVEAU	
Tier 1 kernkapitaalratio (3)/(4)	14,17%
Overschot(+)/Tekort(-) aan tier 1 kernkapitaal	346.581
Tier 1 kapitaalratio (2)/(4)	14,17%
Overschot(+)/Tekort(-) aan tier 1 kapitaal	292.810
Totale kapitaalratio (1)/(4)	14,89%
Overschot(+)/Tekort(-) aan totaal kapitaal	247.151

De 'Capital Requirements Directive (CRD) 2013/36/EU' voorziet bijkomend in een beperking op de uitkeringen van het tier 1 kernkapitaal. Dit houdt in dat een kredietinstelling slechts uitkeringen van tier 1 kernkapitaal mag doen indien zij voldoet aan de globale vereiste van een tier 1 kernkapitaalbuffer. Ook mag een uitkering niet leiden tot een ratio die niet langer voldoet aan die vereiste.

Deze globale vereiste van de tier 1 kernkapitaalbuffer behelst de minimale kernkapitaalratio (4,5% in 2017) vermeerderd met de conservatiebuffer van 2,5%, de contracyclische buffer die varieert van 0% tot 2,5% en nog enkele extra buffers voor grote kredietinstellingen en macroprudentiële/systemische risico's die variëren van 0% tot 3% (deze laatste niet voor de groep van toepassing). Naar aanleiding van de SREP-oefening (Supervisory Review and Evaluation Process), legde de Nationale Bank van België een specifieke eigenvermogensvereiste (P2R; Pillar II requirement) op van 1,10%. Er werden geen bijkomende liquiditeitsvereisten gevraagd. Het totaal van deze buffers, exclusief de tier 1 kernkapitaalbuffer, noemt men de combined buffer requirement.

De *conservatiebuffer* is bedoeld om buiten crisistijden voldoende kapitaal op te bouwen die tijdens crisissituaties kan worden aangewend en bedraagt 2,5% (1,25% in 2017 ten gevolge van de overgangsmaatregelen).

De *contracyclische buffer* kan door nationale autoriteiten worden ingesteld indien er zich een excessieve kredietgroei manifesteert die kan leiden tot grote systemische risico's. Deze buffer kan variëren tussen 0% en 2,5%.

De Basel III ratio's berekend volgens de *fully loaded* definitie bedragen 14,18% voor de Tier 1 kernkapitaalratio en 14,90% voor de totale kapitaalratio. Hiermee zitten we ruim boven de wettelijke vereisten.

De groep voldoet aan de globale vereiste (tier 1 kernkapitaal + combined buffer requirement), dewelke voor de groep *fully loaded* 10,87% bedraagt (4,5% CET1 + 1,5% AT1¹ + 1,27% T2² + 2,5% conservatiebuffer + 1,1% P2R) Hierdoor kan de groep ook in 2018 perfect op eigen kracht verder groeien, zelfs bij onvoorziene marktomstandigheden.

¹ De groep heeft geen additionele T1 instrumenten, dus deze buffer (1,5%) moet volledig voldaan worden met CET1 kapitaal

² De groep heeft niet voldoende T2 instrumenten om de T2 buffer (2%) te vullen, de overschot moet volledig voldaan worden met CET1 kapitaal

4.7 HEFBOOMRATIO

Naast de solvabiliteitsratio's op basis van het gewogen risicovolume verdient ook de hefboomratio de nodige aandacht. Deze ratio zet het tier 1 eigen vermogen af tegenover de ongewogen activa. Bij de bepaling van de ongewogen activa wordt ook rekening gehouden met de berekeningswijze van de derivaten, buitenbalansposten en de *regulatory adjustments* onder Basel III. Het Tier 1 kapitaal wordt bepaald, rekening houdend met de overgangsbepalingen.

Met een verhouding eigen vermogen op activa van 8,9% per eind 2017, bedraagt de hefboomratio een veelvoud van de 3% die de toezichthouders tegen 2018 invoeren. Bank J.Van Breda & C° bleef bewust bij een zeer beperkte en dus gezonde hefboomwerking. De daling t.o.v. 2016 is volledig te wijten aan de uitkering van een tussentijds dividend alsook het dividend dat gaat uitgekeerd worden op het resultaat van het boekjaar.

Deze hefboomratio wordt gerapporteerd via de risico-indicatoren, en is eveneens een indicator voor het herstelplan. Op deze wijze wordt deze trimestrieel gemonitord, en wordt de opvolging van de interne drempels en eventuele actieplannen verzekerd.

RECONCILIATIE BALANSTOTAAL IFRS - BASIS HEFBOOMRATIO	
Balanstotaal IFRS	5.424.639
Exclusief vervangingskost derivaten	-4.264
Aftrekposten, filters en overgangsmaatregelen tier 1 kapitaal	-3.461
BALANSTOTAAL exclusief derivaten en tier 1 impacten (1)	5.416.914
Derivaten	
Vervangingskost derivaten	4.264
Potentieel toekomstige risicopositie	7.849
TOTAAL DERIVATEN (2)	12.113
Buitenbalansposities	
Buitenbalansposities notioneel bedrag	494.813
Aanpassingen ten gevolge van toepassing van credit conversion factors	-229.690
TOTAAL BUITENBALANSPOSITIES (3)	265.123
Kapitaal en basis hefboomratio	
Tier 1 kapitaal	507.892
Basis hefboomratio (1) + (2) + (3)	5.694.150
Hefboomratio	
BASEL III HEFBOOMRATIO	8,92%

In onderstaand overzicht worden de gewogen (solvabiliteit) en ongewogen (hefboom) posities vergeleken. De totale gewogen risicoposities bedragen 58% van het balanstotaal

GEWOGEN VERSUS ONGEWOGEN BALANSPOSTEN			
Activaklasse			Verhouding Gewogen Ongewogen
	Ongewogen	Gewogen	
Buitenbalansposities (na toepassing van credit conversion factors)	265.123	176.434	66,55%
Derivaten	12.113	1.122	9,27%
TOTAAL (ON)GEWOGEN RISICOPOSITIE BUITENBALANSPOSTEN EN DERIVATEN	277.236	177.557	64,05%
Risicoposities behandeld als centrale overheden	660.444	1.873	0,28%
Risicoposities op regionale en lokale overheden, op publiekrechtelijke lichamen, op multilaterale ontwikkelingsbanken en op internationale organisaties niet behandeld als centrale overheden	49.733	0	0,00%
Risicoposities op kredietinstellingen	2.644	553	20,91%
Risicoposities op ondernemingen	1.483.710	1.285.487	86,64%
Risicoposities op particulieren en kleine partijen	2.154.396	1.439.541	66,82%
Risicoposities gedekt door hypotheek op onroerend goed	713.047	254.801	35,73%
Risicoposities waarbij sprake is van wanbetaling	41.467	48.897	117,92%
Overige risicoposities	315.138	119.490	37,92%
TOTAAL (ON)GEWOGEN RISICOPOSITIE BALANSPOSTEN	5.420.579	3.150.642	58,12%
TOTAAL (ON)GEWOGEN RISICOPOSITIE	5.697.815	3.328.198	58,41%

5. BELONINGSBELEID

Dit onderdeel geeft toelichting inzake het beloningsbeleid in navolging van art 450 uit de Basel III verordening 575/2013. Zowel inhoudelijke elementen als het besluitvormingsproces van dit beloningsbeleid komen aan bod.

5.1 TOELICHTING BESLUITVORMINGSPROCES

De algemene beginselen van het beloningsbeleid worden uitgezet door de leden van het directiecomité die zich hiervoor laten bijstaan door de verantwoordelijke personeelsbeleid en indien periodiek relevant, ook door een externe partner.

Daarnaast is er een remuneratiecomité dat de Raad van Bestuur bijstaat inzake de verloning van het directiecomité en de identified staff van de bank. Samenstelling op 1/1/2018: Luc Bertrand en Willy Lenaers. Deze laatste zetelt als onafhankelijke bestuurder.

Dit beleid wordt jaarlijks geëvalueerd door de Raad van Bestuur en waar nodig geactualiseerd.

5.2 ALGEMENE PRINCIPES VAN HET LOONBELEID

Het beloningsbeleid van de bank is in overeenstemming met de **duurzame groei** die we beogen en met de **langetermijnbelangen** van onze cliënten. Het beloningsbeleid zorgt ervoor dat niet wordt aangezet tot het nemen van buitensporige risico's.

5.2.1 Medewerkers

Het loon van elk personeelslid binnen onze bank past binnen het verloningsstramien van onze bank. Een sollicitant wiens looneis buiten dit kader valt, wordt niet aangeworven.

Onze bank hanteert 2 systemen:

- De barema's zoals van toepassing voor de banksector (paritair comité 310). In dit geval bepaalt de functie én het aantal jaren ervaring welk barema van toepassing is. Voor iemand die baremiek verlood wordt, kan enkel een functiewijziging aanleiding geven tot de toepassing van een ander barema.
- Een eigen Bank Van Breda-verloningssysteem.

Interne benchmarking

Op basis van 6 welomschreven criteria worden alle functies binnen onze bank onderverdeeld in 6 groepen met elk een functiegewicht

Volgende criteria worden gehanteerd:

- Autonomie
- Complexiteit
- Impact op de organisatie
- Expertise
- Strategische meerwaarde
- Diversiteit in takenpakket/contacten

Aan ieder functiegewicht wordt een loonvork gekoppeld (een minimum en een maximum verloning). Elke medewerker valt qua verloning binnen de grenzen van de groep waartoe zijn/haar functie behoort.

- Binnen de loonvork van de functie zal het loonniveau kunnen evolueren in de mate dat de verantwoordelijkheden, expertise, enz. binnen de job toenemen.
- Daarnaast kan ook een effectieve functiewijziging mogelijk aanleiding geven tot het herbekijken van het huidige loonniveau.

Externe benchmarking

Het gehanteerde stramien wordt regelmatig getoetst op marktconformiteit:

- De sollicitanten zelf geven een inzicht in wat andere bedrijven voor eenzelfde soort functie te bieden hebben en wat hun eigen loonverwachtingen zijn.
 - Jaarlijks worden twee loonenquêtes gekocht en wordt ons loonkader getoetst aan de resultaten uit de markt.
 - Openbare enquêtes (vb. gepubliceerd in Vacature) kunnen eveneens een toetssteen zijn, mits ze voldoende inzicht geven in de manier waarop de resultaten werden bekomen.
- Onze bank heeft als werkgever de ambitie om steeds een correcte en marktconforme verloning te bieden, gebaseerd op een uitgebalanceerd totaalpakket.

5.2.2 Leden van het directiecomité

Het bezoldigingsbeleid van de leden van het Directiecomité is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Een evenwichtig loonbeleid op maat van het “risicoprofiel” van de bank
- Een evenwichtige verdeling tussen vast en variabel zonder enige garantie op variabel
- Een variabele vergoeding gebaseerd op de resultaten van de instelling als geheel in combinatie met een beoordeling van de individuele prestaties, waarbij het remuneratiecomité de discretionaire bevoegdheid heeft om de toekenning van de variabele verloning geheel of gedeeltelijk afhankelijk te maken van deze prestaties
- Een vooropgesteld maximum variabel dat nooit meer dan 50% van de vaste verloning bedraagt
- Malus –en claw backregeling, opgenomen in het bonusplan die het variabel inkomen beschrijft

5.3 TOELICHTING ‘IDENTIFIED STAFF’

Volgende personen werden als ‘identified staff’, i.e. personen die het risicoprofiel van de instelling materieel kunnen beïnvloeden, geïdentificeerd:

- de leden van het directiecomité
- de hoofden van de onafhankelijke controlefuncties
- de verantwoordelijken kredietonderzoek en de verantwoordelijke ALM

5.3.1 De leden van het directiecomité

De verloning van de voorzitter en de leden van het directiecomité, die allen gedelegeerde bestuurders zijn, bestaat uit twee componenten, namelijk een vaste jaarlijkse vergoeding die in twaalf gelijke schijven wordt uitbetaald, en een variabele vergoeding.

Vaste vergoeding

De vaste verloning is voldoende hoog en wordt bepaald op basis van een aantal parameters. Zo wordt rekening gehouden met de verantwoordelijkheden, de uitvoering van de taak en de ervaring die men heeft. De vaste verloning wordt ook vergeleken met de gangbare vergoeding voor dergelijke functies op de markt.

De vaste vergoeding wordt bepaald door het remuneratiecomité.
De premies van de groepsverzekering worden enkel berekend op dit vaste gedeelte en worden ook bepaald door het remuneratiecomité.

Variabele vergoeding

Deze mogelijk te realiseren jaarlijkse vergoeding wordt bepaald op basis van een aantal componenten, die voor alle leden van het directiecomité dezelfde zijn.

Het belangrijkste deel van de variabele vergoeding bestaat uit een promille op een gedeelte van het bedrijfseconomisch resultaat. Om mogelijk risicogedrag te vermijden wordt deze bonus geheel of gedeeltelijk ingehouden indien het limietenkader voor het ALM-beleid niet wordt gerespecteerd en/of wanneer de kredietportefeuille een meer dan normale groei kent. Gezien we geen marktenzaal hebben of posities voor eigen rekening innemen, worden op deze manier de belangrijkste risicocomponenten van de bank in rekening gebracht.

De andere componenten waarop een deel van de variabele vergoeding wordt berekend hebben betrekking op het succes van de cliëntgerichte strategie. Deze parameters zijn reeds jaren gangbaar en zorgen dus voor een consequent en duurzaam beloningsbeleid.

De precieze modaliteiten of parameters van de variabele componenten (vb. maximale groeipercentage van de kredietportefeuille) worden jaarlijks door het remuneratiecomité vastgelegd. De variabele vergoeding varieert doorgaans tussen de 15% en de 25% van het totale jaarinkomen. De totale uitgekeerde bonus wordt alleszins herleid tot 50% van het bedrag van de vaste vergoeding op jaarbasis, mocht de som van alle bonuscomponenten de helft van deze vaste vergoeding op jaarbasis overstijgen.

Tevens kan het remuneratiecomité beslissen om de variabele vergoedingen geheel of gedeeltelijk in te houden indien de positie van de bank aanzienlijk verslechtert.

Optieplan

Net zoals dit voor de personeelsleden het geval is, kunnen directieleden deelnemen aan het optieplan van de Bank, indien dit effectief wordt aangeboden. In geval directieleden deelnemen is het het remuneratiecomité dat beslist hoeveel opties er aan elk betrokken directielid kunnen worden toegekend.

Voor het bepalen van de toekomstige waarde van de aandelen, houdt de waarderingmethode geen rekening met uitzonderlijke resultaten. De berekening van het gecorrigeerde nettoresultaat (dat als basis dient voor de berekening van de waarde van het aandeel) wordt geattesteerd door de bedrijfsrevisor.

Ontslagvergoedingen

De contractueel overeengekomen ontslagvergoedingen, bedragen maximaal 1,5 maal het jaarinkomen van het voorbije kalenderjaar.

5.3.2 De hoofden van de onafhankelijke controlefuncties

Hiermee worden bedoeld: de verantwoordelijken Interne Audit, Risk Management en Compliance.

5.3.3 De verantwoordelijken kredietonderzoek en de verantwoordelijke ALM

Hiermee bedoelen we de verantwoordelijke kredietonderzoek Noordoost en Zuidwest en de verantwoordelijke ALM.

Vaste vergoeding

De medewerkers die deze functies onder 5.3.2 en 5.3.3. bekleden worden verloond volgens de geldende principes van het beloningsbeleid.

Dit wil zeggen, een vaste verloning die voldoende hoog is om retentie van de personen die deze onafhankelijke controlefuncties bekleden te bewerkstelligen. Een verloning die tevens in lijn ligt met het loonniveau van het gewicht van de functie volgens de bekende parameters, zoals hoger beschreven.

Het remuneratiecomité evalueert jaarlijks de verloning van deze personen van de “identified staff”.

Variabele vergoeding

Voor deze functies is er geen jaarlijks variabel gedeelte voorzien.

In uitzonderlijke omstandigheden zou het kunnen dat er toch een bepaalde bonus aan iemand wordt toegekend. Deze bonus mag dan op geen enkele wijze hun onafhankelijkheid in het gedrang brengen, maar zou kunnen betrekking hebben op de afwerking van een moeilijk project of een bijkomende verantwoordelijkheid die tijdelijk werd opgenomen.

Optieplan

Alle personeelsleden die vast in dienst zijn en niet de leeftijd van 60 jaar bereikt hebben, krijgen periodiek de mogelijkheid deel te nemen aan het optieplan dat er binnen de bank bestaat. Op voorstel van het directiecomité bepaalt het in het optieplan vermelde ad hoc comité het aantal opties waarop een bepaalde medewerker kan intekenen, op basis van persoonlijke verdiensten, ervaring en functie die binnen de Bank wordt uitgeoefend.

Ontslagvergoedingen

Voor deze functies worden er geen contractuele ontslagvergoedingen voorzien, de berekeningsbasis gebeurt volgens de wet met betrekking tot de arbeidsovereenkomsten.

5.4 KWANTITATIEVE GEGEVENS INZAKE BEZOLDIGINGEN

In 2017 werd aan de 4 leden van het directiecomité een totale beloning van 1.595 k eur uitbetaald waarvan 263 k eur aan variabele vergoeding. Het variabel vertegenwoordigt dus 16% van de totale jaarvergoeding.

Aan de leden van het directiecomité werden in 2017 60.000 opties toegekend. Meer informatie over dit optieplan, vindt u in de rubriek 10.3.1.

Aan de hoofden van de controlefuncties en de verantwoordelijken kredietonderzoek en de verantwoordelijke ALM, in totaal 7 personen, werd in 2017 een totale bezoldiging van 615 k eur betaald, dit betreft enkel de vaste vergoedingen op jaarbasis. Zij hebben geen variabele vergoeding. Aan deze personen werden in 2017 13.900 opties toegekend.

Er zijn geen personen met een beloning per boekjaar van 1 miljoen EUR of meer.

5.5 SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

In onderstaande tabel wordt de samenstelling en de hoofdfunctie van de betrokkenen toegelicht.

Naam	Hoofdfunctie	Periode in de raad in 2017	Einde huidige mandaat	Leden directie-comité	Niet-uitvoerende bestuurders	Onafhankelijke bestuurders
Jan Suykens	Voorzitter van de Raad CEO van Ackermans & van Haaren	Volledig jaar	28/03/19		*	
Luc Bertrand	Voorzitter van de Raad van Bestuur van Ackermans & van Haaren	Volledig jaar	28/03/19		*	
Piet Dejonghe	Lid van Exco van Ackermans & van Haaren	Volledig jaar	28/03/19		*	
Jacques Delen	Voorzitter Raad van Bestuur van Delen Private Bank	Volledig jaar	28/03/19		*	
Paul De Winter	Voorzitter directiecomité van Delen Private Bank	Volledig jaar	28/03/19		*	
Dirk Wouters	Voorzitter directiecomité Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	28/03/19	*		
Vic Pourbaix	Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	28/03/19	*		
Marc Wijnants	Gedelegeerd bestuurder	Volledig jaar	28/03/19	*		
Véronique Léonard	Gedelegeerd bestuurder	Vanaf 3/7/17	28/03/19	*		
Willy Lenaers	Onafhankelijk bestuurder	Volledig jaar	28/03/19			*
Caroline Ven	Onafhankelijk bestuurder	Volledig jaar	28/03/19			*

5.6 BEZOLDIGINGSBELEID VAN DE NIET-UITVOERENDE EN ONAFHANKELIJKE BESTUURDERS

De bezoldiging van de onafhankelijke bestuurders bestaat uitsluitend uit een door de algemene vergadering vastgestelde vaste vergoeding. Niet-uitvoerende bestuurders ontvangen geen bezoldiging.

5.7 BEZOLDIGINGSBELEID VAN DE UITVOERENDE BESTUURDERS

De vergoeding omvat geen elementen die kunnen aanzetten tot het nastreven van kortetermijndoelstellingen die niet stroken met de bedrijfsstrategie en beantwoordt aan de bepalingen van de Wet van 25 april 2014. Zie ook toelichtingen 5.2.2 en 5.3.1.

5.8 EXTERNE MANDATEN BESTUURDERS

Naam	Extern mandaat	Vennootschap + adres	Activiteit	Beursgenoteerd
Piet Dejonghe	Onafhankelijk bestuurder	Baloise Insurance NV Posthofbrug 16 2600 Antwerpen	Verzekerings- instelling	Neen
Luc Bertrand	Onafhankelijk bestuurder	ING België NV Avenue Marnix 24 1000 Brussel	Krediet- instelling	Neen
Luc Bertrand	Bestuurder	Institut de Pathologie cellulaire Christian de Duve Avenue Hippocrate 75 1200 Brussel	Andere	Neen
Willy Lenaers	Bestuurder	Groep VAB NV Pastoor Coplaan 100 2070 Zwijndrecht	Andere	Neen
Willy Lenaers	Bestuurder	Tribeca AIFM NV Louizalaan 65 1050 Elsene	Andere	Neen
Caroline Ven	Bestuurder	Vlaams Energiebedrijf NV Havenlaan 86C 1000 Brussel	Andere	Neen
Caroline Ven	Bestuurder	Bpost Munt 1000 Brussel	Andere	Neen
Caroline Ven	Gedelegeerd bestuurder	Ticket 2 the future Kaboutermansstraat 87 3000 Leuven	Andere	Neen
Caroline Ven	Bestuurder	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek NV Boeretang 200 2400 Mol	Andere	Neen

6. BEZOLDIGING VAN DE COMMISSARIS

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de groep is opgedragen aan KPMG bedrijfsrevisoren vertegenwoordigd door de heer Peter Coox.

De bezoldiging van de commissaris betreft de vergoeding voor controleopdrachten voor de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen aan ondermeer de Nationale Bank van België.

Bovenop de normale revisorale opdrachten heeft KPMG in 2017 net zoals in 2016 in het kader van het optieplan het gecorrigeerd geconsolideerd nettoresultaat geattesteerd. Bijkomende opdrachten in 2017 betroffen belastingsadvies en adviesverlening bij de implementatie van de EU Payment Services Directive 2 (PSD2).

	2017	2016
Bezoldiging van de commissaris	193	189
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris		
Andere controleopdrachten		
Belastingadviesopdrachten		
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	3	2
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris verbonden is		
Andere controleopdrachten		
Belastingadviesopdrachten	43	
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	9	

7. TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

De met de groep verbonden partijen zijn:

- Joint ventures en geassocieerde ondernemingen (zie toelichting 1.2)
- Leden van de Raad van Bestuur en het directiecomité van de bank evenals dichte familieleden van voornoemde personen of elke vennootschap die gecontroleerd of sterk beïnvloed wordt door één van de hoger vermelde personen.
- Andere verbonden partijen:
 - ° Delen Private Bank
 - ° Finaxis
 - ° Ackermans & van Haaren en haar dochtervennootschappen.

Transacties tussen Bank J.Van Breda & C° en de integraal geconsolideerde dochterondernemingen (zie toelichting 1.1) worden geëlimineerd en zijn niet opgenomen in deze toelichting.

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de transacties met de verbonden partijen. Deze transacties vonden steeds plaats onder voorwaarden gelijkwaardig aan de voorwaarden die gelden bij transacties tussen onafhankelijke partijen (*at arm's length*).

INKOMSTEN EN KOSTEN	2017				
	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	Totaal
I. Financiële en bedrijfsinkomsten					
1. Netto interestinkomsten	-277	15	-7	-11	-281
2. Ontvangen dividenden	209	0	0	0	209
3. Netto vergoedingen en commissies	-48	31.430	0	0	31.381
II. Administratieve kosten					
1. Personeelskosten	0	0	-1.685	0	-1.685
2. Algemene en administratieve kosten	-3.230	-104	0	0	-3.334
Totaal	-3.347	31.341	-1.693	-11	26.290

INKOMSTEN EN KOSTEN	2016				
	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	Totaal
I. Financiële en bedrijfsinkomsten					
1. Netto interestinkomsten	-146	-33	-18	-14	-212
2. Ontvangen dividenden	157	0	0	0	157
3. Netto vergoedingen en commissies	-43	24.600	0	0	24.557
II. Administratieve kosten					
1. Personeelskosten	0	0	-1.771	0	-1.771
2. Algemene en administratieve kosten	-3.421	-121	0	0	-3.542
Totaal	-3.454	24.446	-1.789	-14	19.189

De resultaten van andere verbonden partijen zijn voornamelijk resultaten voortvloeiend uit transacties met Delen Private Bank:

- Betaalde/ontvangen interestvergoedingen op rekeningen van Delen Private Bank bij Bank J.Van Breda & C°.
- Netto vergoedingen en commissies in het kader van vermogensbeheer en verkoop fondsen via Delen Private Bank voor cliënten van Bank J.Van Breda & C° en ABK.

Per 31/12/2017 beschikten de bestuurders over 63.525 openstaande nog uitoefenbare opties in het kader van de optieplannen uitgegeven door Finaxis (3.825 in 2016). Via een statutenwijziging werden de aandelen van Bank J. Van Breda & C° in mei 2017 gesplitst. Het maatschappelijk kapitaal wordt vanaf die datum niet langer door 650.000 aandelen vertegenwoordigd, maar wel door 65.000.000 aandelen zonder nominale waarde. Vandaar geeft 1 optie, toegekend en nog niet uitgeoefend onder de optieplannen 2011-2012 en 2014-2015, recht op de aankoop van 100 aandelen.

De openstaande nog uitoefenbare opties vertegenwoordigen 412.500 aandelen en 0.63% van het kapitaal van Bank J.Van Breda & C°.

ACTIVA	2017				Totaal
	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	2.564	0	0	2.564
III. Financiële activa					
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0	0
2. Voor verkoop beschikbare financiële activa	0	0	0	0	0
3. Leningen en vorderingen (inclusief financiële leasing)	1.734	0	0	0	1.734
4. Derivaten gebruikt ter dekking	0	0	0	0	0
VII. Overige activa	67	3.539	0	0	3.606
Totaal	1.801	6.103	0	0	7.904

ACTIVA	2016				Totaal
	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	373	0	0	373
III. Financiële activa					
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0	0
2. Voor verkoop beschikbare financiële activa	0	0	0	0	0
3. Leningen en vorderingen (inclusief financiële leasing)	2.026	0	0	0	2.026
4. Derivaten gebruikt ter dekking	0	0	0	0	0
VII. Overige activa	73	3.054	0	0	3.126
Totaal	2.099	3.427	0	0	5.526

VERPLICHTINGEN	2017				
	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	Totaal
I. Financiële verplichtingen					
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0	0
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs					
2.1 Deposito's van kredietinstellingen	0	3.847	0	0	3.847
2.2 Deposito's van klanten	3.324	1.125	665	1.087	6.201
2.3 In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen, inclusief obligaties	0	120.115	0	0	120.115
2.4 Achtergestelde verplichtingen	0	0	0	0	0
3. Derivaten gebruikt ter indekking	0	0	0	0	0
IV. Overige verplichtingen	37	6	0	0	44
Totaal	3.362	125.094	665	1.087	130.207

VERPLICHTINGEN	2016				
	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen	Bestuurders	Met bestuurders verbonden entiteiten	Totaal
I. Financiële verplichtingen					
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0	0
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs					
2.1 Deposito's van kredietinstellingen	0	3.099	0	0	3.099
2.2 Deposito's van klanten	1.823	823	655	768	4.069
2.3 In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen, inclusief obligaties	0	32.201	0	0	32.201
2.4 Achtergestelde verplichtingen	0	0	0	0	0
3. Derivaten gebruikt ter indekking	0	0	0	0	0
IV. Overige verplichtingen	6	0	0	0	6
Totaal	1.829	36.122	655	768	39.375

8. TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE BALANS

8.1 GELDMIDDELEN EN TEGOEDEN BIJ CENTRALE BANKEN

	2017	2016
Geldmiddelen	3.718	5.819
Tegoeden bij centrale banken	308.038	34.993
Te ontvangen interesten	0	0
Totaal	311.756	40.812

Alle tegoeden in deze rubriek zijn onmiddellijk opvraagbaar en zijn dus vorderingen met een korte looptijd. Ook in 2017 beschikte de groep over een ruime liquiditeitspositie. De toename van de tegoeden bij centrale banken is een gevolg van een tekort aan beleggingsopportunities veroorzaakt door de negatieve rendementen op overheidsobligaties.

8.2 VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN

	2017	2016
Binnenlandse banken	44.264	36.177
Buitenlandse banken	44.521	37.853
Te ontvangen interesten	78	125
Totaal	88.863	74.156

- Alle vorderingen hebben een resterende looptijd \leq 1 jaar (idem als in 2016).
- De cliëntendeposito's in deviezen worden herbelegd op de interbankenmarkt. Deze beleggingen worden gespreid over meerdere instellingen.
- In deze rubriek zit ook collateral verstrekt aan kredietinstellingen onder de vorm van cash in deposito ten belope van 21.741 k eur (21.039 k eur in 2016), voornamelijk als waarborg voor verplichtingen die voortvloeien uit afgesloten renteswaps (zie ook toelichtingen 8.3 en 8.6).

8.3 FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN

De hieronder vermelde rentevoetinstrumenten werden afgesloten in het kader van het renterisicobeheer (zie toelichting 4.3). Doordat deze instrumenten niet voldoen aan de strikte criteria voor *hedge accounting* onder IFRS zijn deze ondergebracht in de handelsportefeuille. Voor de rentevoetinstrumenten die wel voldoen aan de voorwaarden voor *hedge accounting*: zie toelichting 8.6.

Swaps en caps met positieve reële waarde worden onder Activa weergegeven. Swaps en caps met negatieve reële waarde worden onder Verplichtingen weergegeven. Valuta (FX) instrumenten betreffen forward contracten van de cliënteel en de indekkingen hiervan.

De financiële instrumenten worden uitsluitend afgesloten bij solvabele tegenpartijen. Bovendien werden met deze tegenpartijen *credit support annex* overeenkomsten afgesloten, waarbij de tegenpartij deposito's verstrekt als waarborg voor haar verplichtingen die voortvloeien uit het financiële instrument (zie toelichting 8.2).

Type	2017			
	Boekwaarde		Nominale waarde	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Rentevoetinstrumenten				
Swap	12	0	20.000	0
Valuta-instrumenten				
Termijnwisselverrichtingen	398	126	14.490	8.145
Te ontvangen/te betalen interesten	0	1		
Totaal	410	127	34.490	8.145

Type	2016			
	Boekwaarde		Nominale waarde	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
Rentevoetinstrumenten				
Swap	0	105	0	20.000
Valuta-instrumenten				
Termijnwisselverrichtingen	1.287	1.188	21.130	18.981
Te ontvangen/te betalen interesten	0	0		
Totaal	1.287	1.293	21.130	38.981

Boekwaarde volgens resterende looptijd	2017		2016	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
<= 1 jaar en onbepaald	398	108	1.226	1.100
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	18	61	88
> 5 jaar	12	1	0	105
Totaal	410	127	1.287	1.293

8.4 VOOR VERKOOP BESCHIKBARE FINANCIËLE ACTIVA

Onder deze rubriek is de effectenportefeuille van de groep ondergebracht (zie ook toelichting 4.2.3), die op de balans opgenomen wordt aan reële waarde. Onderstaande tabel geeft de evolutie van de boekwaarde weer tussen het begin en het einde van het boekjaar. Toelichting 8.14 geeft meer informatie over de reële waarde hiërarchie (level 1/2/3 - instrumenten).

	2017			2016		
	Aandelen	Effecten	Totaal	Aandelen	Effecten	Totaal
Beginsaldo	774	581.265	582.039	1.705	593.190	594.896
- Geamortiseerde kostprijs	1.921	570.237	572.158	2.144	578.850	580.994
- Aanpassing aan reële waarde via eigen vermogen	618	6.253	6.872	1.120	7.697	8.817
- Aanpassing aan reële waarde via resultaat	-1.766	0	-1.766	-1.559	0	-1.559
- Te ontvangen interesten	0	4.775	4.775	0	6.644	6.644
1. Aanschaffingen	130	214.941	215.071	40	531.755	531.796
2. Actuarieel rendement	0	-3.294	-3.294	0	-6.234	-6.234
3. Overdrachten (geamortiseerde kostprijs) (-)	0	-356.465	-356.465	-263	-535.190	-535.453
4. Overdrachten (bijzondere waardevermindering) (+)	0	0	0	0	0	0
5. Gerealiseerde (meer)minwaarde op overdracht	0	-1.441	-1.441	0	-835	-835
6. Toename (afname) door wijzigingen in de reële waarde	-331	-2.299	-2.629	-709	-608	-1.317
7. Uit eigen vermogen naar resultatenrekening overgeboekte bijzondere waardeverminderingen (+)	0	0	0	207	0	207
8. Bijzondere waardeverminderingen opgenomen in de resultatenrekening (-)	0	0	0	-207	0	-207
9. Toename (afname) door wisselkoerswijzigingen	0	-3.252	-3.252	0	1.056	1.056
10. Overige toename (afname)	0	-2.315	-2.315	0	-1.868	-1.868
Eindsaldo	573	427.139	427.712	774	581.265	582.039
- Geamortiseerde kostprijs	2.051	422.166	424.217	1.921	570.237	572.158
- Aanpassing aan reële waarde via eigen vermogen	288	2.513	2.801	618	6.253	6.872
- Aanpassing aan reële waarde via resultaat	-1.766	0	-1.766	-1.766	0	-1.766
- Te ontvangen interesten	0	2.460	2.460	0	4.775	4.775

Gezien de bank per 31/12/2017, net als per 31/12/2016, geen repo-ontleningen had, werd er geen overheidspapier uit de voor verkoop beschikbare financiële activa portefeuille (of kortweg: AFS portefeuille) als onderpand overgedragen aan de tegenpartijen.

8.5 LENINGEN EN VORDERINGEN

Voor meer details met betrekking tot het kredietrisico van de rubriek leningen en vorderingen zie ook toelichting 4.2.2.

De leningen en vorderingen zijn als volgt samengesteld:

Volgens soort	2017	2016
Handelsswissels en eigen accepten	0	0
Financiële leasing	192.597	153.209
Investeringskredieten en financieringen	2.173.109	2.092.793
Hypothecaire leningen	1.737.616	1.535.556
Werkingskredieten	382.902	405.881
Overige	36.462	29.839
Te ontvangen interesten	5.993	6.041
Totaal	4.528.679	4.223.318

Volgens resterende looptijd	2017	2016
<= 1 jaar en onbepaald	615.054	603.249
> 1 jaar en <= 5 jaar	1.035.668	917.805
> 5 jaar	2.877.956	2.702.264
Totaal	4.528.679	4.223.318

LEASE OVEREENKOMSTEN

I. LEASINGGEVER – Financiële lease

Uitsplitsing naar resterende looptijd	2017			Totaal
	<= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	
1. Bruto lease-investeringen	10.614	193.242	0	203.856
2. Contante waarde van minimale leasebetalingen	10.417	180.452	0	190.869
3. Onverdiende financieringsbaten				12.987
4. Voorwaardelijke leasebetalingen opgenomen als baten				
5. Ongegarandeerde restwaarden die de leasinggever toekomen				
6. Geaccumuleerde waardevermindering voor oninbare te vorderen minimale leasebetalingen				3.641
7. Debiteuren + te regelen kosten mbt leasing				1.728
Totale contante waarde, debiteuren en te regelen kosten				192.597

Uitsplitsing naar resterende looptijd	2016			Totaal
	<= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar	
1. Bruto lease-investeringen	11.638	150.107	28	161.773
2. Contante waarde van minimale leasebetalingen	11.404	139.752	25	151.181
3. Onverdiende financieringsbaten				10.592
4. Voorwaardelijke leasebetalingen opgenomen als baten				
5. Ongegarandeerde restwaarden die de leasinggever toekomen				
6. Geaccumuleerde waardevermindering voor oninbare te vorderen minimale leasebetalingen				3.760
7. Debiteuren + te regelen kosten mbt leasing				2.028
Totale contante waarde, debiteuren en te regelen kosten				153.209

Bovenvermelde lease-overeenkomsten hebben wagens als voorwerp en worden verstrekt door de divisie Van Breda Car Finance.

II. LEASINGNEMER – Operationele lease

	2017	2016
Operationele lease- en subleasebetalingen opgenomen in de winst- en verliesrekening	2.703	2.665

8.6 DERIVATEN GEBRUIKT TER INDEKKING

Hedge accounting (boekhoudkundige verwerking van indekkingstransacties onder IFRS) kan worden gebruikt voor derivaten die als dusdanig bestemd zijn en voldoen aan strikte criteria. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 2 types indekkingen:

- **Reële waarde indekkingen**
 - De groep kiest voor dit type hedging om het renterisico van een deel van de kredietportefeuille in te dekken. Het doel van deze macro-indekkingsstrategie is een vermindering van het renterisico door de vaste rente die we gedurende de looptijd ontvangen uit kredieten van klanten, met behulp van swaps om te zetten naar een variabele rente die een eventuele stijging van de referentierente (euribor) volgt.
 - Het ingedekte risico is het renterisico dat de fundingkost van de kredieten (kortlopende deposito's van onze klanten) stijgt door een gestegen referentierente (euribor), terwijl de rente-inkomsten uit kredieten met vaste rentevoet gelijk blijven. Uit de aangegane swaps of caps ontvangt de bank op dat moment compenserende hogere kasstromen, terwijl ze de vaste afgesproken rente blijft betalen.
 - De indekkingseffectiviteit wordt periodiek gemeten. De reële waarde wijziging van zowel indekkingsinstrumenten als de ingedekte portefeuille worden via resultaat verwerkt, waardoor eventuele inefficiëntie automatisch opgenomen wordt in de winst- en verliesrekening, zoals te zien is in toelichting 9.6.
- **Kasstroomindekkingen**
 - De groep heeft er begin 2013 voor geopteerd om alle actieve indekkingsrelaties te verbreken, nadat in 2012 al enkele relaties verbroken moesten worden door een daling van de ingedekte portefeuille kortetermijndeposito's.
 - De opgebouwde negatieve herwaarderingsreserve valt over de resterende looptijd van de indekkingsinstrumenten vrij in resultaat. In 2017 bedroeg de kost hiervan -318 k eur (2016: -515 k eur, zie eveneens toelichting 9.6).

Deze indekkingsinstrumenten worden uitsluitend afgesloten bij solvabele tegenpartijen. Bovendien werden met deze tegenpartijen *credit support annex* overeenkomsten afgesloten, waarbij de tegenpartij deposito's verstrekt als waarborg voor haar verplichtingen die voortvloeien uit het financiële instrument.

Sinds 30 juni 2014 worden rentederivaten transacties centraal gecleared bij een *central clearing counterparty* (CCP), wat in lijn is met de aankomende EMIR verplichtingen.

De in onderstaande tabel vermelde indekkingsinstrumenten kaderen in het renterisicobeheer zoals uiteengezet in toelichting 4.3 en voldoen aan de strikte criteria voor *hedge accounting*.

	2017		2016	
	Nominale waarde	Boekwaarde	Nominale waarde	Boekwaarde
Reële waarde dekking	275.000	3.650	60.000	1.420
Te ontvangen interesten		1		0
Totaal activa	275.000	3.650	60.000	1.421
Reële waarde dekking	353.273	8.625	396.636	14.029
Te betalen interesten		620		459
Totaal verplichtingen	353.273	9.245	396.636	14.487

Boekwaarde volgens resterende looptijd	2017		2016	
	Activa	Passiva	Activa	Passiva
<= 1 jaar en onbepaald	0	98	0	126
> 1 jaar en <= 5 jaar	344	6.691	60	5.619
> 5 jaar	3.306	2.457	1.361	8.743
Totaal	3.650	9.245	1.421	14.487

8.7 INVESTERINGEN IN JOINT VENTURES VERWERKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

Voor de opgave van de betrokken ondernemingen, hun activiteit en het belangenpercentage zie toelichting 1.2.

	2017	2016
Beginsaldo	1.070	1.017
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	358	210
Impact dividenden uitgekeerd door deelnemingen	-209	-157
Eindsaldo	1.220	1.070

8.8 OVERIGE ACTIVA

De te ontvangen inkomsten betreffen voornamelijk vergoedingen en commissies zoals vermeld in toelichting 9.3.

	2017	2016
Vooruitbetaalde lasten	232	340
Te ontvangen inkomsten (andere dan interesten van financiële activa)	7.346	6.394
Overige	818	622
Totaal	8.396	7.356

8.9 DEPOSITO'S VAN KREDIETINSTELLINGEN

Volgens soort	2017	2016
Zichtrekeningen	9.866	9.115
Deposito's met vaste looptijd	17.309	15.291
Overige deposito's	243	0
Te betalen interesten	40	15
Totaal	27.458	24.422

De externe institutionele financiering (interbancair + effecten geplaatst bij institutionelen) betreft slechts 5,2% van het balanstotaal.

Volgens resterende looptijd	2017	2016
<= 1 jaar en onbepaald	27.458	24.422
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	0
> 5 jaar	0	0
Totaal	27.458	24.422

8.10 DEPOSITO'S VAN KLANTEN

Volgens soort	2017	2016
Zichtdeposito's	2.345.161	2.020.471
Deposito's met vaste looptijd	1.311.918	1.326.074
Speciale deposito's	44.915	48.145
Gereguleerde deposito's	778.623	758.971
Overige deposito's	15.864	12.611
Te betalen interesten	9.031	13.818
Totaal	4.505.512	4.180.089

Volgens resterende looptijd	2017	2016
<= 1 jaar en onbepaald	3.898.310	3.533.129
> 1 jaar en <= 5 jaar	583.379	591.940
> 5 jaar	23.824	55.020
Totaal	4.505.512	4.180.089

Als gevolg van de lage rente situeert de groei zich volledig bij de deposito's <= 1 jaar.

8.11 IN SCHULDBEWIJZEN BELICHAAMDE VERPLICHTINGEN

Volgens soort	2017	2016
Schuldcertificaten	253.114	161.690
Kasbons	0	3
Te betalen interesten	0	0
Totaal	253.114	161.693

Volgens resterende looptijd	2017	2016
<= 1 jaar en onbepaald	253.114	161.693
> 1 jaar en <= 5 jaar	0	0
> 5 jaar	0	0
Totaal	253.114	161.693

8.12 ACHTERGESTELDE VERPLICHTINGEN

Achtergestelde niet-converteerbare verplichtingen volgens vervaldag	2017	2016
<= 1 jaar	11.315	6.995
> 1 jaar en <= 2 jaar	14.689	11.014
> 2 jaar en <= 3 jaar	24.301	14.361
> 3 jaar en <= 4 jaar	285	23.611
> 4 jaar en <= 5 jaar	8.082	276
> 5 jaar en <= 6 jaar	443	7.817
> 6 jaar en <= 7 jaar	0	426
> 7 jaar en <= 8 jaar	0	0
> 8 jaar en <= 9 jaar	0	0
> 9 jaar en <= 10 jaar	0	0
> 10 jaar	0	0
Te betalen interesten	1.150	1.247
Totaal	60.265	65.748

8.13 OVERIGE VERPLICHTINGEN

	2017	2016
Personeelsbeloningen	8.551	8.144
Sociale lasten	621	632
Te betalen lasten (andere dan uit rentebaten ivm financiële verplichtingen)	2.978	3.178
Inkomsten ontvangen in voorschotten	1.662	1.199
Kapitaalsubsidies	1.043	706
Overige schulden	5.065	5.560
Totaal	19.920	19.418

De te betalen lasten betreft voornamelijk een vergoeding voor toekomstige inkomsten die de bank kan realiseren als gevolg van eerder door de agenten geleverde inspanningen..

De afname van de overige schulden is een gevolg van de gedeeltelijke terugname van de verplichting voor de uitsluiting van inactieve vennoten van ABK (zie ook toelichting 10.1).

8.14 REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Onder reële waarde (*fair value*) wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen, die onafhankelijk zijn. De reële waarde is niet het bedrag dat zou ontvangen worden bij een gedwongen transactie of een onvrijwillige liquidatie.

In de onderstaande tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en verplichtingen.

	Toelich-ting	Reële waarde	2017		2016		Verschil
			Boek-waarde	Verschil	Reële waarde	Boek-waarde	
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	8.1	311.756	311.756	0	40.812	40.812	0
II. Vorderingen op kredietinstellingen	8.2	88.880	88.863	17	74.186	74.156	30
III. Financiële activa							
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	8.3	410	410	0	1.287	1.287	0
2. Voor verkoop beschikbare financiële activa	8.4	427.712	427.712	0	582.039	582.039	0
3. Leningen en vorderingen	8.5	4.865.879	4.532.631	333.248	4.575.864	4.234.787	341.077
4. Derivaten gebruikt ter dekking	8.6	3.650	3.650	0	1.421	1.421	0
Totaal Financiële activa		5.698.288	5.365.023	333.265	5.275.609	4.934.502	341.107
Overige niet-financiële activa		59.616	59.616	0	57.738	57.738	0
Totaal activa		5.757.904	5.424.639	333.265	5.333.347	4.992.240	341.107
I. Financiële verplichtingen							
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	8.3	127	127	0	1.293	1.293	0
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs							
2.1 Deposito's van kredietinstellingen	8.9	27.485	27.458	27	24.443	24.422	22
2.2 Deposito's van cliënten	8.10	4.527.913	4.505.512	22.400	4.213.854	4.180.089	33.765
2.3 In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen, inclusief obligaties	8.11	253.324	253.114	211	161.820	161.693	126
2.4 Achtergestelde verplichtingen	8.12	65.825	60.265	5.560	73.947	65.748	8.200
3. Derivaten gebruikt ter dekking	8.6	9.245	9.245	0	14.487	14.487	0
Totaal Financiële verplichtingen		4.883.920	4.855.722	28.198	4.489.845	4.447.732	42.113
Overige niet-financiële verplichtingen		30.079	30.079	0	26.114	26.114	0
Totaal verplichtingen		4.913.999	4.885.801	28.198	4.515.959	4.473.845	42.113

De reële waarden dienen volgens de waarderingshiërarchie van IFRS 13 te worden ingedeeld in drie levels (niveaus), afhankelijk van het type van input dat gebruikt wordt voor de waardering van financiële instrumenten:

- Parameters voor **level 1-instrumenten** zijn onaangepaste genoteerde prijzen in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen. Er wordt geen waarderingstechniek (model) gebruikt.

In level 1 vinden we alle voor verkoop beschikbare effecten met een publieke notering in een actieve markt.

- Parameters voor **level 2-instrumenten** zijn genoteerde prijzen voor soortgelijke activa en verplichtingen in actieve markten of gegevens die gebaseerd zijn op of ondersteund worden door waarneembare marktgegevens. Er wordt gebruik gemaakt van een waarderingstechniek (model) op basis van waarneembare parameters, zoals ondermeer:
 - de actuele waarde van toekomstige kasstromen (*discounted cashflow model*)
 - de vergelijking met de huidige of recente reële waarde van een ander soortgelijk instrument
 - de prijsbepaling door derden, op voorwaarde dat de prijs in de lijn ligt van alternatieve observeerbare parameters.

In level 2 vinden we volgende financiële activa en verplichtingen:

- Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken: omdat deze activa een zeer korte looptijd hebben, wordt de reële waarde gelijk gesteld aan de boekwaarde.
 - Enkele effecten beschikbaar voor verkoop waarvoor geen publieke notering beschikbaar is.
 - Vorderingen op kredietinstellingen, leningen en vorderingen (aan cliënten) en financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs: de reële waarde van bovenstaande financiële instrumenten wordt bepaald als de actuele waarde van toekomstige kasstromen op basis van de geldende swaprente en onderstaande veronderstellingen:
 - Er wordt bij herprijzing rekening gehouden met de commerciële marges
 - Er wordt rekening gehouden met een percentage vervroegde aflossingen
 - Er wordt geen rekening gehouden met een percentage kredietverliezen
 - Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden en ter indekking: ook voor deze instrumenten wordt de reële waarde bepaald als de actuele waarde van de toekomstige kasstromen op basis van de geldende swaprente.
- Parameters voor **level 3-instrumenten** zijn niet-waarneembare gegevens voor het bepalen van de reële waarde van een actief of verplichting. In dit geval wordt steeds gebruik gemaakt van een waarderingstechniek (model) met niet-waarneembare parameters. De groep beschikt niet over financiële instrumenten die op basis van level 3 parameters worden gewaardeerd.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de reële waarde hiërarchie van de financiële activa en verplichtingen.

	2017			
	Level 1	Level 2	Te ontvangen/te betalen interesten	Totaal
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	311.756	0	311.756
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	88.803	78	88.880
III. Financiële activa				
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	410	0	410
2. Voor verkoop beschikbare financiële activa	424.754	498	2.460	427.712
3. Leningen en vorderingen	0	4.859.886	5.993	4.865.879
4. Derivaten gebruikt ter dekking	0	3.650	1	3.650
Totaal	424.754	5.265.002	8.532	5.698.288

I. Financiële verplichtingen				
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	126	1	127
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs	0	4.864.327	10.221	4.874.548
3. Derivaten gebruikt ter dekking	0	8.625	620	9.245
Totaal	0	4.873.078	10.842	4.883.920

	2016			
	Level 1	Level 2	Te ontvangen/te betalen interesten	Totaal
I. Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	40.812	0	40.812
II. Vorderingen op kredietinstellingen	0	74.060	125	74.186
III. Financiële activa				
1. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	1.287	0	1.287
2. Voor verkoop beschikbare financiële activa	576.564	700	4.775	582.039
3. Leningen en vorderingen	0	4.569.823	6.041	4.575.864
4. Derivaten gebruikt ter dekking	0	1.420	0	1.421
Totaal	576.564	4.688.102	10.942	5.275.609

I. Financiële verplichtingen				
1. Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	1.292	0	1.293
2. Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs	0	4.458.985	15.080	4.474.065
3. Derivaten gebruikt ter dekking	0	14.029	459	14.487
Totaal	0	4.474.306	15.539	4.489.845

Er vonden in 2017 geen verschuivingen plaats tussen level 1 en level 2.

9. TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

9.1 NETTO INTERESTINKOMSTEN

De interestbaten en -lasten zijn als volgt toegewezen aan de diverse activaposten en verplichtingen:

	2017	2016
1. Interestbaten		
1.1 Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	4
1.2 Vorderingen op kredietinstellingen	415	427
1.3 Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	160
1.4 Financiële activa beschikbaar voor verkoop	1.869	4.149
1.5 Leningen en vorderingen (inclusief financiële leasing)	102.626	108.813
1.6 Derivaten gebruikt ter indekking	30	15
1.7 Interestbaten uit verplichtingen met negatieve rente	29	2
Totaal interestbaten	104.970	113.571
2. Interestlasten		
2.1 Deposito's van centrale banken	0	0
2.2 Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	-87
2.3 Financiële verplichtingen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs		
Deposito's van kredietinstellingen	-97	-94
Deposito's van klanten	-15.904	-23.973
In schuldbewijzen belichaamde verplichtingen	-51	-164
Achtergestelde verplichtingen	-2.555	-2.665
2.4 Derivaten gebruikt ter indekking	-6.115	-4.953
2.5 Interestlasten uit activa met negatieve rente	-1.148	-608
Totaal interestlasten	-25.869	-32.543
Netto interestenbaten	79.100	81.027

9.2 DIVIDENDEN

	2017	2016
Dividenden uit		
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	2.637	1.940
Totaal	2.637	1.940

9.3 NETTO VERGOEDINGEN EN COMMISSIES

De netto vergoedingen en commissies worden als volgt verdeeld:

	2017	2016
Inkomsten commissies	57.813	49.285
Commissies inzake verkoop verzekeringsbeleggingen, beleggingsfondsen, vermogensbeheer en beurstransacties	54.326	45.958
Overige	3.487	3.327
Uitgaven commissies	-2.176	-1.274
Netto commissies	55.637	48.011

9.4 WINSTEN EN VERLIEZEN OP FINANCIËLE ACTIVA BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP

Onderstaande tabel geeft de gerealiseerde (via resultatenrekening) en de niet-gerealiseerde (via eigen vermogen) winsten en verliezen weer van de effectenportefeuille.

Voor meer details omtrent de samenstelling van de effectenportefeuille zie ook toelichting 4.2.3; de evolutie van de boekwaarde van de financiële activa beschikbaar voor verkoop over het boekjaar wordt getoond in toelichting 8.4.

Gerealiseerde resultaat	2017	2016
Gerealiseerde winsten op financiële activa beschikbaar voor verkoop	1.583	835
Gerealiseerde verliezen op financiële activa beschikbaar voor verkoop	-142	0
Totaal gerealiseerd	1.441	835

Niet-gerealiseerd resultaat	2017	2016
Wijziging in de reële waarde van de activa beschikbaar voor verkoop via eigen vermogen	-2.629	-1.317
Wijziging in de reële waarde van de activa beschikbaar voor verkoop via resultatenrekening (desinvestering)	-1.441	-835
Wijziging in de reële waarde van de activa beschikbaar voor verkoop via resultatenrekening (waardevermindering)	0	207
Totaal niet-gerealiseerd	-4.071	-1.946

9.5 WINSTEN EN VERLIEZEN OP FINANCIËLE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN AANGEHOUDEN VOOR HANDELSDOELEINDEN

- De hierondervermelde rentevoetinstrumenten werden afgesloten in het kader van het renterisicobeheer (zie toelichting 4.3). Doordat deze instrumenten niet voldoen aan de strikte criteria voor *hedge accounting* onder IFRS zijn deze ondergebracht in de handelsportefeuille. Voor de rentevoetinstrumenten die wel voldoen aan de voorwaarden voor *hedge accounting*: zie toelichting 9.6.
- De resultaten betreffen de reële waarde wijzigingen van de instrumenten. De rentebaten en -lasten zijn opgenomen onder de rubriek netto interestinkomsten (zie toelichting 9.1).

	2017	2016
Eigen vermogensinstrumenten en verwante derivaten (exclusief interesten)	0	0
Rentevoetinstrumenten en verwante derivaten (exclusief interesten)	-218	-517
Totaal	-218	-517

9.6 WINSTEN EN VERLIEZEN UIT DERIVATEN GEBRUIKT TER INDEKKING

- De hierondervermelde rentevoetinstrumenten werden afgesloten in het kader van het renterisicobeheer (zie toelichting 4.3). Onderstaande tabel geeft de gerealiseerde (via resultatenrekening) en de niet-gerealiseerde (via eigen vermogen) winsten en verliezen weer van de indekkingsinstrumenten en de ingedekte portefeuille.
- De rentebaten en -lasten van de rentevoetinstrumenten zijn opgenomen onder de rubriek netto interestinkomsten (zie toelichting 9.1).
- De gerealiseerde resultaten betreffen:
 - de reële waarde wijzigingen van de indekkingsinstrumenten en ingedekte positie
 - de gespreide inresultaatname van het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de ingedekte positie bij aanvang
 - de gespreide inresultaatname van de *frozen* reserve na stopzetting van de kasstroomindekkingen (zie ook toelichting 3.1 rubriek herwaarderingsreserves kasstroomindekkingen).

Gerealiseerd resultaat	2017		2016	
	Winst	Verlies	Winst	Verlies
I. Indekking van het renterisico van een portefeuille				
1. Reële waarde indekking van renterisico				
1.1 Reële waarde wijzigingen van de ingedekte positie	0	-7.879	2.890	0
1.2 Reële waarde wijzigingen van de indekkingsderivaten	7.968	0	0	-2.991
1.3 Gespreide inresultaatname van reële waarde ingedekte positie bij aanvang	362	0	484	0
2. Kasstroomindekking van renterisico				
2.1 Reële waarde wijzigingen van het indekkingsinstrument - ineffectief gedeelte en tijdswaarde	0	0	0	0
2.2 Gespreide inresultaatname van intrinsieke waarde van caps bij aanvang	0	0	0	0
II. Stopzetting kasstroomindekking	0	-318	0	-515
Totaal gerealiseerd	8.330	-8.197	3.373	-3.506

- De niet-gerealiseerde resultaten betreffen de gespreide inresultaatname van de *frozen* reserve na stopzetting van de kasstroomindekkingen (zie hoger)

Niet-gerealiseerd resultaat	2017	2016
Reële waarde wijzigingen van de kasstroomindekking - effectief gedeelte	0	0
Winst (+)/verlies (-) op kasstroomindekking overgedragen uit het EV naar de resultatenrekening	318	515
Totaal niet-gerealiseerd	318	515

Aansluiting met de balansrubriek "Wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities bij indekking van het renterisico van een portefeuille"	2017	2016
Beginsaldo	11.469	8.096
Reële waarde wijzigingen van de ingedekte positie	-7.879	2.890
Gespreide inresultaatname van reële waarde ingedekte positie bij aanvang	362	484
Eindsaldo	3.952	11.469

9.7 WINSTEN EN VERLIEZEN OP DE REALISATIE VAN ANDERE ACTIVA

	2017	2016
Winsten	1	0
Verliezen	0	0
Nettowinst (-verlies)	1	0

9.8 OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN EN -KOSTEN

	2017	2016
Overige bedrijfsopbrengsten	1.535	1.560
Recuperaties van achterstallige interesten en kosten op dubieuze debiteuren die in de voorgaande boekjaren volledig waren afgeschreven	1.467	1.412
Overige	68	149
Overige bedrijfskosten	-27	-63
Totaal	1.507	1.497

9.9 PERSONEELSKOSTEN

	2017	2016
Lonen en salarissen	-28.417	-26.381
Sociale lasten	-7.410	-6.812
Vergoedingen na uitdiensttreding	-2.167	-2.020
<i>Vaste bijdrage plannen</i>	-1.761	-1.659
<i>Te bereiken doel plannen</i>	-406	-361
Kost voor op aandelen gebaseerde vergoedingen (optieplannen)	-1.420	-86
Overige	-4.060	-3.778
Totaal	-43.473	-39.077
Aantal personeelsleden op balansdatum	471	471

- Voor meer informatie inzake vergoedingen na uitdiensttreding zie ook toelichting 10.3.2.
- Voor de verplichting in het kader van de op aandelen gebaseerde vergoedingen (optieplan) wordt een provisie aangelegd binnen het eigen vermogen. Conform IFRS 2 wordt de verplichting jaarlijks geherwaardeerd. De verhoging van de provisie betekent voor de groep een kost, die wordt opgenomen in de personeelskosten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening van de groep. De kostprijs van het optieplan wordt zo gespreid over de periode waarin de prestaties van de optiehouders worden geleverd (zie ook toelichting 10.3.1).

9.10 ALGEMENE EN ADMINISTRatieve KOSTEN EN BANKENHEFFINGEN

Algemene en administratieve kosten	2017	2016
Erelonen en kosten toezichthouder	-1.956	-1.435
Informatica	-7.231	-7.635
Marketingkosten	-1.560	-1.468
Banksysteem en administratie	-3.984	-4.162
Onderhoud en herstellingen	-2.377	-2.048
Huisvesting	-1.191	-1.102
Vorming en autokosten	-3.803	-3.616
Overige kosten personeelsbeleid	-551	-576
Overige	-2.320	-1.864
Totaal	-24.973	-23.906

De algemene en administratieve kosten kennen een stijging met 1,1M eur, deels door hogere erelonen als gevolg van een consultancy opdracht, deels hogere kosten met betrekking tot dossiers dubieuze debiteuren.

	2017	2016
Bankenheffingen	-8.407	-8.152
Totaal	-8.407	-8.152

De bankenheffingen zijn toegenomen met 3%.

De cost / income-ratio bedraagt 59% (idem als in 2016).

9.11 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Mutaties in materiële vaste activa 2017	Activa in					Totaal
	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa	aanbouw en vooruitbetalingen	
Beginsaldo, 1 januari 2017	36.835	126	289	1.947	857	40.054
Aanschaffingswaarde	53.973	1.101	1.273	4.458	857	61.661
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	-17.137	-976	-984	-2.511	0	-21.608
Investerings	1.260	2	11	402	2.618	4.293
Verwervingen door middel van bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	0	0	0	-7	0	-7
Afschrijvingen (-)	-2.144	-114	-7	-497	0	-2.763
Uitgeboekte afschrijvingen	0	0	0	1	0	1
Overboekingen van (+)/naar (-) andere posten	0	0	0	0	0	0
Overige toename (+)/afname(-)	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2017	35.951	14	293	1.845	3.474	41.578
Aanschaffingswaarde	55.233	1.103	1.284	4.853	3.474	65.948
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	-19.282	-1.089	-991	-3.007	0	-24.369

Mutaties in materiële vaste activa 2016	Activa in					Totaal
	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Overige materiële vaste activa	aanbouw en vooruitbetalingen	
Beginsaldo, 1 januari 2016	34.219	279	339	2.122	1.465	38.424
Aanschaffingswaarde	49.114	1.096	1.252	4.466	1.465	57.393
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	-14.895	-817	-913	-2.344	0	-18.968
Investeringen	2.849	5	21	358	1.401	4.635
Verwervingen door middel van bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	0	0	0	-366	0	-366
Afschrijvingen (-)	-2.243	-158	-71	-533	0	-3.005
Uitgeboekte afschrijvingen	0	0	0	366	0	366
Overboekingen van (+)/naar (-) andere posten	2.010	0	0	0	-2.010	0
Overige toename (+)/afname(-)	0	0	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2016	36.835	126	289	1.947	857	40.054
Aanschaffingswaarde	53.973	1.101	1.273	4.458	857	61.661
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	-17.137	-976	-984	-2.511	0	-21.608

9.12 GOODWILL EN IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

In 2016 heeft Bank J.Van Breda & C° een portefeuille aanvullende pensioenverzekeringen bij de Belgische verzekeringsmaatschappijen Baloise Insurance en Ergo Insurance overgenomen uit het Optima faillissement.

Als vermogensbegeleider voor ondernemers en vrije beroepen heeft Bank J.Van Breda & C° een doorgedreven expertise in aanvullende pensioenopbouw. De bank is bijgevolg uitermate goed geplaatst om de cliënten verder te helpen.

Door de overname van deze verzekeringsportefeuille kreeg Bank J.Van Breda & C° toegang tot een bijkomend cliënteel binnen haar doelgroep van ondernemers en vrije beroepen. Het ging om een portefeuille met ca. 6.600 contracten, samen goed voor ca. 140 miljoen euro opgebouwde reserves.

De overgenomen portefeuille voldeed aan de voorwaarden om opgenomen te worden als een immaterieel actief (zie ook toelichting 2.3.8), in onderstaande tabel weergegeven in de kolom Overige immateriële activa. De kostprijs van het actief werd betrouwbaar bepaald. De toekomstige economische voordelen (cross selling) werden verwacht gerealiseerd te worden over een periode van 5 jaar. Bij herevaluatie in 2017 is deze periode nog steeds relevant.

Mutaties in immateriële vaste activa, 2017				
	Goodwill	Computer- software	Overige immateriël e activa	Totaal
Beginsaldo, 1 januari 2017	0	4.712	467	5.179
Aanschaffingswaarde	2.856	17.088	500	20.444
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-12.376	-33	-12.409
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856
Investeringen	0	238	0	238
Verwervingen door middel van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	0	-296	0	-296
Afschrijvingen (-)	0	-2.386	-100	-2.486
Uitgeboekte afschrijvingen (overdrachten en buitengebruikstellingen)	0	296	0	296
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen (-)/teruggenomen (+) in de resultatenrekening	0	0	0	0
Overige toename (+)/afname (-)	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2017	0	2.564	367	2.930
Aanschaffingswaarde	2.856	17.029	500	20.385
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-14.465	-133	-14.598
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856
Mutaties in immateriële vaste activa, 2016				
	Goodwill	Computer- software	Overige immateriël e activa	Totaal
Beginsaldo, 1 januari 2016	0	7.081	0	7.081
Aanschaffingswaarde	2.856	16.909	0	19.766
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-9.828	0	-9.828
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856
Investeringen	0	179	500	679
Verwervingen door middel van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	0	0	0	0
Afschrijvingen (-)	0	-2.548	-33	-2.581
Uitgeboekte afschrijvingen (overdrachten en buitengebruikstellingen)	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen opgenomen (-)/teruggenomen (+) in de resultatenrekening	0	0	0	0
Overige toename (+)/afname (-)	0	0	0	0
Eindsaldo, 31 december 2016	0	4.712	467	5.179
Aanschaffingswaarde	2.856	17.088	500	20.444
Geaccumuleerde afschrijvingen (-)	0	-12.376	-33	-12.409
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen (-)	-2.856	0	0	-2.856

9.13 VOORZIENINGEN

Mutaties in voorzieningen	Voorzieningen voor gerechtelijke procedures en belastingsgeschillen				Overige voorzieningen	Totaal
	Voorzieningen voor contractuele verplichtingen	Voorzieningen voor brugpensioenen				
Beginsaldo, 1 januari 2017	3.026	245	2.782	351	6.403	
Additionele voorzieningen	0	0	539	12	551	
Toename van bestaande voorzieningen	864	120	202	0	1.186	
Bedrag aan gebruikte voorzieningen (-)	0	0	-207	0	-207	
Terugname van niet-gebruikte voorzieningen (-)	0	0	-33	-34	-67	
Impact wijziging discontovoet	0	0	6	0	6	
Eindsaldo, 31 december 2017	3.889	365	3.289	330	7.873	

De voorzieningen voor gerechtelijke procedures en belastingsgeschillen betreft voornamelijk een voorziening die werd aangelegd in het kader van een verschil in visie met betrekking tot de fiscale verwerking van een aantal transacties.

9.14 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

- De waardeverminderingen op **leningen en vorderingen** betreffen:
 - Waardeverminderingen op kredieten die terecht gekomen zijn in de hoogste risicocategorie in de kredietportefeuille. Op deze kredieten wordt een waardevermindering geboekt van minimaal 20% van het ongedekt uitstaand krediet. Voor de bepaling van het ongedekt gedeelte verwijzen we naar de grondslagen voor financiële verslaggeving (zie 2.3.10.1).
 - Waardeverminderingen op vorderingen die werden overgedragen naar de afdeling betwiste zaken omdat ze dubieus geworden zijn. Er gelden criteria voor verplichte overdracht wanneer bepaalde gebeurtenissen zich voordoen bij onze cliënten, kredietnemers of waarborgen. Op deze vorderingen wordt een waardevermindering geboekt gelijk aan het ongedekt uitstaand krediet. Voor de bepaling van het ongedekt gedeelte verwijzen we naar de grondslagen voor financiële verslaggeving (zie 2.3.10.1).

	2017			
	Toevoegingen	Terugnemingen	Overige	Totaal
Leningen en vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (inclusief financiële leasing)	-5.556	3.805	91	-1.660
Voor verkoop beschikbare financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde in het eigen vermogen	0	0	0	0
Goodwill	0	0	0	0
Totaal	-5.556	3.805	91	-1.660

	2016			
	Toevoegingen	Terugnemingen	Overige	Totaal
Leningen en vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (inclusief financiële leasing)	-3.750	3.054	107	-588
Voor verkoop beschikbare financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde in het eigen vermogen	-207	0	0	-207
Goodwill	0	0	0	0
Totaal	-3.957	3.054	107	-795

Mutaties van specifieke waardeverminderingen voor op individuele basis beoordeelde financiële activa	2017	2016
Openingsbalans	33.126	47.098
Verwervingen door middel van bedrijfscombinaties	0	0
Bedragen die opzij gezet zijn met het oog op vermoedelijke verliezen	5.556	3.957
Bedragen die teruggeboekt zijn met het oog op vermoedelijke verliezen (-)	-3.805	-3.054
Uitboeking waardeverminderingen op verkoop beschikbare financiële activa	0	0
Uitboeking waardeverminderingen op leningen en vorderingen	-2.719	-3.369
Andere aanpassingen	-27	-11.506
Eindbalans	32.131	33.126
Terugwinningen op afgeboekte vorderingen, rechtstreeks opgenomen in de winst- en verliesrekening	1.467	1.412
Kosten van uitwinning rechtstreeks opgenomen in de winst- en verliesrekening	849	492

Voor meer details betreffende de samenstelling van de financiële activa die waardeverminderingen hebben ondergaan zie ook de toelichtingen 4.2.2 en 4.2.3.

9.15 WINSTBELASTINGEN

I. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen opgenomen in de balans	2017		2016				Mutaties			
	Vorderingen	Verplichtingen	Netto	Vorderingen	Verplichtingen	Netto	Via P&L	Via EV	Overige	Totaal
Financiële activa en verplichtingen										
- Financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden en derivaten gebruikt ter indekking	299	0	299	0	423	423	0	-123	0	-124
- Voor verkoop beschikbare activa	-713	0	-713	-433	-1.672	-2.105	-1	1.393	0	1.392
- Leningen en vorderingen (inclusief financiële leasing)	-140	0	-140	-250	0	-250	110	0	0	110
Materiële vaste activa	826	0	826	-6	1.106	1.100	-274	0	0	-274
Goodwill en andere immateriële activa	38	0	38	0	67	67	-29	0	0	-29
Voorzieningen	132	0	132	175	43	218	-87	0	0	-87
Overige verplichtingen	294	0	294	168	-250	-82	-29	42	363	376
Fiscaal verrekenbare tegoeden	0	0	0	1.169	0	1.169	-1.169	0	0	-1.169
Fiscale verliezen	0	0	0	1.802	0	1.802	-1.802	0	0	-1.802
Totaal	735	0	735	2.624	-283	2.341	-3.281	1.311	363	-1.606

De uitgestelde belastingvorderingen voor fiscaal verrekenbare tegoeden en fiscale verliezen (2016: resp. 1.169 k eur en 1.802 k eur) ontstonden als gevolg van de uittreding van ABK uit de wet van het beroepskrediet en waren afhankelijk van in de toekomst te realiseren belastbare winst. In 2017 konden de overgedragen fiscale verliezen en overgedragen notionele intrestaftrek volledig verrekend worden. Ook het sinds 2013 niet langer erkende belastingtegoed van 1.498 k eur kon worden aangewend. De positieve impact daarvan is terug te vinden in tabel IV hieronder (Impact van aangewende overdraagbare notionele interestaftrek).

II. Actuele en uitgestelde belastinglasten en -baten		2017	2016
1. Actuele belastingen, netto			
Belastingen op het resultaat van het boekjaar		-15.203	-13.490
Aanpassingen aan belastingen van voorgaande perioden		-2	5
Totaal		-15.205	-13.485
2. Uitgestelde belastingen, netto			
Herkomst en terugboeking van tijdelijke verschillen		91	-80
Wijzigingen in belastingtarieven of nieuwe belastingen		-402	0
Toevoeging (+)/gebruik (-) van fiscaal overdraagbare verliezen en tegoeden		-2.971	-3.851
Totaal		-3.281	-3.932
Totaal actuele en uitgestelde belastinglasten en -baten		-18.486	-17.417

III. Belastingen op niet-gerealiseerde winst	2017			2016		
	Bruto	Belastingen	Netto	Bruto	Belastingen	Netto
Voor verkoop beschikbare financiële activa	-4.071	1.393	-2.678	-1.946	499	-1.446
Kasstroomindexkingen	318	-123	195	515	-175	340
Actuariële winsten en verliezen op toegezegdpensioenregelingen	-42	42	0	184	-63	122
Totaal belastingen op niet-gerealiseerde winst	-3.795	1.311	-2.484	-1.247	262	-985

IV. Aansluiting tussen toepasselijk en effectief belastingtarief	2017	2016
Winst (+)/verlies(-) vóór belasting	57.640	55.232
Winst van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatie (-)	-358	-210
	57.282	55.021
Toepasselijk belastingtarief (%)	33,99%	33,99%
Belastingen op basis van het toepasselijk belastingtarief	-19.470	-18.702
Impact van niet-belastbare inkomsten	0	6
Impact van niet-aftekbare kosten	-1.284	-808
Impact van wijzigingen in de belastingtarieven	-402	0
Impact van over- (+)/ onder- (-) schattingen voorgaande perioden	3	19
Impact dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde participaties (DBI)	774	295
Impact van aangewende overdraagbare notionele interestaftrek	1.498	0
Impact van notionele interestaftrek	404	1.776
Overige toename (+)/ afname (-)	-8	-4
Belasting op basis van het effectief belastingtarief	-18.486	-17.417
Winst (+)/verlies(-) vóór belasting	57.640	55.232
Winst van geassocieerde ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatie (-)	-358	-210
	57.282	55.021
Effectief belastingtarief (%)	32,27%	31,65%

De stijging van het effectief belastingtarief is een gevolg van de daling van het tarief van de vennootschapsbelasting vanaf 2018 en de daaruit volgende aanpassing van de uitgestelde belastingen. De impact van de verlaagde tarieven op deze uitgestelde belastingposities moet boekhoudkundig getoond worden zodra de wijziging vaststaat.

10. ANDERE TOELICHTINGEN

10.1 UITSLUITING INACTIEVE VENNOTEN ABK

Doordat ABK uit het statuut van het Beroepskrediet is getreden in 2012, kunnen vennoten die uittreden, worden vergoed tegen boekwaarde in plaats van de veel lagere nominale waarde.

ABK heeft van de statutaire mogelijkheid gebruik gemaakt om inactieve vennoten uit te sluiten. Conform de statuten hebben deze minderheidsaandeelhouders bij uitsluiting recht op een scheidingsaandeel dat gelijk is aan de eigenvermogenswaarde van het aandeel berekend aan de hand van de enkelvoudige balans van de vennootschap van het boekjaar waarin de vennoot is uitgetreden of de uitsluiting werd beslist.

De Algemene Vergadering van 2014 heeft de uitsluiting van de inactieve vennoten goedgekeurd. Na betaling van de roerende voorheffing bedroeg de verplichting 13 miljoen eur. De statuten van ABK voorzien dat het recht op een scheidingsaandeel verjaart 5 jaar na uitsluiting of na overlijden. Op basis van de statistieken omtrent de levensverwachting in België, rekening houdend met een verjaringstermijn van 5 jaar na overlijden (en wat betreft 2019 5 jaar na uitsluiting) en een correctie van 5% (conform diezelfde statistieken) voor uitgesloten vennoten die langer dan gemiddeld leven, werd per 31/12/2017 1.154 k eur (1.429 k eur in 2016) teruggenomen van de verplichting (zie ook toelichting 8.13).

10.2 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De buitenbalansverplichtingen van de groep bestaan hoofdzakelijk uit het toegekende niet-opgenomen deel van de kredietlijnen. Voorts worden er ook bankwaarborgen, borgstellings- en documentaire kredieten verstrekt aan de cliënteel.

De rechten betreffen enerzijds bekomen kredietlijnen en anderzijds de financiële en zakelijke zekerheden (voornamelijk borgstellingen, hypotheek, termijnrekeningen, deposito's en effecten in pand).

De onderstaande tabel geeft een overzicht:

	2017	2016
	Onderliggende waarde	Onderliggende waarde
Gestelde kredietengagements	420.947	337.934
Gestelde financiële zekerheden	73.879	91.900
Gestelde zakelijke zekerheden	57.970	58.657
Totaal verplichtingen	552.795	488.490
Bekomen kredietengagements	50.820	51.870
Bekomen financiële zekerheden	330.701	345.448
Bekomen zakelijke zekerheden	1.766.406	1.734.645
Totaal rechten	2.147.927	2.131.963

De vermelde buitenbalansverplichtingen worden mee in aanmerking genomen bij de beoordeling van het kredietrisico (zie 4.2.2). In de onderstaande tabellen presenteren we het gedeelte waardeverminderingen aangelegd voor buitenbalansverplichtingen in default apart.

	2017	
	Onderliggende waarde	Waardeverminderingen
Gestelde kredietengagements	170	0
Gestelde financiële zekerheden	535	12
Gestelde zakelijke zekerheden	0	0
Totaal verplichtingen	705	12
<i>Waarvan: gehernegocieerde buitenbalansposities</i>	6	0

	2016	
	Onderliggende waarde	Waardeverminderingen
Gestelde kredietengagements	91	0
Gestelde financiële zekerheden	814	34
Gestelde zakelijke zekerheden	0	0
Totaal verplichtingen	905	34
<i>Waarvan: gehernegocieerde buitenbalansposities</i>	40	0

10.3 PERSONEELSELONINGEN EN -VERGOEDINGEN

10.3.1 Op aandelen gebaseerde vergoedingen

Als gevolg van een besluit van de Raad van Bestuur van Finaxis NV zijn er sinds 2000 verschillende aandelenoptieplannen ingevoerd, voorbehouden aan bepaalde medewerkers en bestuurders van de groep Bank J.Van Breda & C°. Overeenkomstig dit besluit beschikt een comité over de bevoegdheid om volgens de voorwaarden van deze plannen een bepaald aantal opties toe te kennen aan geselecteerde deelnemers. De aandelenoptieplannen hebben als doel de betrokkenheid van medewerkers en bestuurders bij de groep en haar geconsolideerde resultaten te bevorderen.

De uitoefenperiode start na het verstrijken van het derde kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het aanbod op opties plaatsvond (of dus 4 jaar na toekenning). De opties zijn in deze uitoefenperiode jaarlijks enkel uitoefenbaar in de maand april.

De optieplannen zijn *cash settled* op het niveau van de moedermaatschappij Finaxis. Het aandeel Bank J.Van Breda & C° is niet beursgenoteerd. Voor de bepaling van de reële waarde van een aandeel wordt gebruik gemaakt van een eenvoudig en transparant waarderingsmodel (een factor x het geconsolideerde netto-resultaat gecorrigeerd voor uitzonderlijke elementen).

Voor de verplichting van moedermaatschappij Finaxis aan de optiehouders wordt binnen de groep Bank J.Van Breda & C° een provisie aangelegd via het eigen vermogen (zie de rubriek Op aandelen gebaseerde vergoedingen in het overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen). De aanpassing van de provisie betekent voor de groep een kost, die wordt opgenomen in de personeelskosten van de geconsolideerde winst- en verliesrekening (zie toelichting 9.9). De kostprijs van het optieplan wordt zo gespreid over de periode waarin de prestaties van de optiehouders worden geleverd.

Conform IFRS 2 wordt de verplichting jaarlijks geherwaardeerd, gebaseerd op volgende parameters:

- de verwachte waarde die de opties in de toekomst zullen hebben, op basis van inschatting van de evolutie van de nettowinst over de volgende jaren;
- het verwachte uitoefengedrag en retentie, gebaseerd op het uitoefengedrag van optiehouders en de personeelsretentie van de voorbije periode.

Via een statutenwijziging werden de aandelen van Bank J. Van Breda & C° in mei 2017 gesplitst. Het maatschappelijk kapitaal wordt vanaf die datum niet meer door 650.000 aandelen vertegenwoordigd, maar wel door 65.000.000 aandelen. Daarom werden in onderstaande tabellen, omwille van vergelijkbaarheid, de oorspronkelijke aantallen met betrekking tot de optieplannen 2011-2012, 2014-2015 en 2016 vermenigvuldigd met 100.

Op 31/12/2017 zijn er 4 lopende aandelenoptieplannen. Het maximum aantal toe te kennen opties werd bepaald op 1.800.000 voor optieplan 2011-2012, 1.900.000 voor optieplan 2014-2015, 108.000 voor optieplan 2016 en 425.000 voor optieplan 2017.

	Datum toekenning	Aantal toegekende opties	Aantal uitgeoefende opties	Aantal verbeurd verklaarde opties	Saldo uitstaande opties	Uitoefenperiode	Provisie per 31/12/2017
Optieplan 2007 - 2009	1/04/2007	494.600	-422.300	-72.300	0	2011-2015	
	1/04/2008	571.500	-489.900	-81.600	0	2012-2016	
	1/04/2009	523.800	-484.200	-39.600	0	2013-2017	
Optieplan 2011 - 2012	1/04/2011	587.800	-429.200	-28.700	129.900	2015-2019	414
	1/04/2012	578.200	-345.000	-33.100	200.100	2016-2020	833
Optieplan 2014 - 2015	1/04/2014	567.700	0	-40.000	527.700	2018-2022	1.977
	1/04/2015	597.900	0	-27.300	570.600	2019-2023	1.440
Optieplan 2016	1/04/2016	96.000	0	-12.000	84.000	2020-2024	154
Optieplan 2017	1/04/2017	381.720	0	-300	381.420	2021-2025	414
Totaal		4.399.220	-2.170.600	-334.900	1.893.720		5.233

2017					
	Uitstaande opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Waarde van het aandeel	Range uitoefenprijs	Gewogen resterende gemiddelde looptijd (in jaren)
Uitstaand bij aanvang periode	1.616.800	7,50			
Toegekend in periode	381.720				
Verbeurd verklaarde opties	-28.200	7,93			
Uitgeoefende opties	-76.600	5,05	8,71		
Vervallen opties	0				
Uitstaand op einde periode	1.893.720	7,83			
Uitoefenbaar op einde periode	330.000	6,00		5,92 - 6,06	1,86

2016					
	Uitstaande opties	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Waarde van het aandeel	Range uitoefenprijs	Gewogen resterende gemiddelde looptijd (in jaren)
Uitstaand bij aanvang periode	2.296.800	6,87			
Toegekend in periode	96.000				
Verbeurd verklaarde opties	-38.100	8,23			
Uitgeoefende opties	-737.900	5,74	9,34		
Vervallen opties	0				
Uitstaand op einde periode	1.616.800	7,50			
Uitoefenbaar op einde periode	406.600	5,82		4,76 - 6,06	2,49

10.3.2 Pensioenplannen

De groep heeft voor haar werknemers zowel pensioenplannen van het type te bereiken doel als van het type vaste bijdragen afgesloten. De plannen zijn onderschreven bij verzekeraars in het kader van tak 21 (levensverzekeringen met tariefgarantie).

De Belgische wetgeving vereist dat een werkgever op de vaste bijdrageplannen een minimumrendement van 3,25% garandeert op zijn eigen bijdragen aan de plannen (er zijn geen werknemersbijdragen bij deze plannen) en dit voor alle stortingen tot en met 31/12/2015 en tot aan de pensioenleeftijd. Vanaf 1 januari 2016 is de wet van 18 december 2015 in voege getreden die stelt dat de WAP (wet aanvullend pensioen) -rendementsgarantie in hoofde van de werkgever een "variabele" rentevoet zal zijn, gekoppeld aan het rendement op de obligatiemarkt die jaarlijks per 1 januari zal worden vastgesteld op basis van een formule vastgesteld in de WAP. Voor 2016, 2017 en 2018 bedraagt deze rendementsgarantie 1,75%.

De garantie die de werkgever in het kader van de WAP verstrekt is een secundaire garantie. Enkel in het geval dat het door de verzekeraar gegarandeerde rendement op fondsbeleggingen lager is dan het wettelijk gegarandeerde rendement moet de werkgever het tekort bijpassen.

Vanaf 2016 worden die vaste bijdrageplannen die voorzien in een hogere werkgeversbijdrage als een bepaalde anciënniteit bereikt wordt, boekhoudkundig verwerkt als te bereiken doel plannen overeenkomstig IAS 19. Bij dit type vaste bijdrageplannen is de kans op eventuele tekorten immers het grootst. De eerste opname van deze plannen leidde in 2016 tot een toename van zowel de brutopensioenverplichting als van de fondsbeleggingen (rubrieken Andere toename (+) / afname (-) in onderstaande tabel).

Voor alle te bereiken doel plannen wordt overeenkomstig IAS 19 een actuariële berekening uitgevoerd volgens de Projected Unit Credit methode. Vanaf 2016 worden de fondsbeleggingen gewaardeerd als de verdisconteerde waarde van de reserves, rekening houdend met de tariefgaranties van de verzekeraars. Deze wijziging verklaart mede de aanzienlijke stijging in 2016 van de reële waarde van de fondsbeleggingen (actuariële winst – correctie naar werkelijk rendement).

De nettoverplichting maakt deel uit van de rubriek Personeelsbeloningen binnen de Overige verplichtingen op de balans (toelichting 8.13). Aan het dienstjaar toegerekende pensioen- en rentekosten worden – verminderd met het verwacht rendement op de fondsbeleggingen - opgenomen bij de personeelskosten in de winst- en verliesrekening (toelichting 9.9). Actuariële winsten en verliezen worden verwerkt als niet-gerealiseerde resultaten in het eigen vermogen (zie de rubriek Actuariële winsten en verliezen op de te bereiken doel plannen in het overzicht van het totaalresultaat en in het overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen).

I. TE BEREIKEN DOEL PENSIOENPLANNEN	2017	2016
1. Bedragen opgenomen in de balans		
Nettoverplichtingen (+)/vorderingen (-) uit hoofde van gefinancierde te bereiken doel plannen	995	828
Contante waarde van volledig of gedeeltelijk gefinancierde brutoverplichtingen	7.752	7.674
Reële waarde van fondsbeleggingen (-)	-6.758	-6.845
Nettoverplichtingen (+)/vorderingen (-) uit hoofde van te bereiken doel plannen, zoals opgenomen op de balans	995	828
Verplichtingen	995	828
Activa (-)	0	0

Bewegingen in de nettoverplichtingen (+)/vorderingen (-) uit hoofde van te bereiken doel plannen, zoals opgenomen op de balans		
Verplichtingen uit hoofde van te bereiken doel plannen, beginsaldo	828	912
Toename door bedrijfscombinatie		
Betaalde bijdragen (-)	-282	-260
Opgenomen lasten (detail in rubriek 2.)	406	361
Actuariële winsten (-) verwerkt in niet-gerealiseerde resultaten	42	-492
Andere toename/afname (-)	0	308
Verplichtingen uit hoofde van te bereiken doel plannen, eindsaldo	995	828
2. Nettolasten opgenomen in de resultatenrekening (zie rubriek Personeelskosten, toelichting 9.9)		
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	396	336
Rentekosten	109	150
Verwacht rendement op fondsbeleggingen (-)	-99	-126
3a. Bewegingen in de contante waarde van de brutoverplichting		
Contante waarde van de brutoverplichting, beginsaldo	7.674	3.288
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	396	336
Rentekosten	109	150
Uitbetaalde vergoedingen (-)	-345	-140
Actuariële winsten (-) en verliezen (+)	-81	643
- door wijzigingen in financiële assumpties	-208	756
- door wijzigingen in demografische assumpties	0	0
- door ervaringsaanpassingen	127	-113
Winsten (-) en verliezen (+) bij afwikkeling	0	0
Andere toename (+) / afname (-)	0	3.395
Contante waarde van de brutoverplichting, eindsaldo	7.752	7.674
3b. Bewegingen in de reële waarde van fondsbeleggingen		
Reële waarde van fondsbeleggingen, beginsaldo	-6.845	-2.376
Verwacht rendement op fondsbeleggingen (-)	-99	-126
Actuariële winsten (-) en verliezen (+)	123	-1.136
- correctie naar werkelijk rendement	123	-1.136
- overige correcties	0	0
Door de werkgever gestorte premies	-282	-260
Uitbetaalde vergoedingen (+)	345	140
Andere toename (-) / afname (+)	0	-3.087
Reële waarde van fondsbeleggingen, eindsaldo	-6.758	-6.845
4. Voornaamste actuariële veronderstellingen		
Disconteringsvoet	1,60%- 1,80% (*)	1,45%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	1,60%- 1,80% (*)	1,45%
Verwacht percentage van loonsverhogingen	2,80%	2,80%

Inflatie	2,00%	2,00%
Sterftetafels	MR/FR	MR/FR

(*) 1,60% voor groep plannen met laagste, 1,80% voor groep plannen met hoogste duration

5. Sensitiviteitsanalyse: impact op de contante waarde van de brutoverplichting

Disconteringsvoet		
- stijging met 25 basispunten	-2,91%	-3,02%
- daling met 25 basispunten	3,04%	3,16%
Verwacht percentage van loonsverhogingen		
- stijging met 25 basispunten	0,60%	0,60%
- daling met 25 basispunten	-0,57%	-0,57%

6. Overige informatie

Verwachte werkgeversbijdragen in volgend boekjaar	296	282
Duration van de brutoverplichting (in jaren)	14,9	17,1

II. PENSIOENPLANNEN MET VASTE BIJDRAGEN	2017	2016
Totaal kosten opgenomen in de resultatenrekening (zie rubriek Personeelskosten, toelichting 9.9)	-1.761	-1.659

Voor vaste bijdrageplannen worden de door de groep gestorte premies als lasten in resultaat genomen. Jaarlijks bekijkt de groep voor deze plannen of de gecumuleerde (mathematische) reserves in lijn liggen met de wettelijk gewaarborgde minimumreserves, zoals hierboven omschreven.

Op basis van de recentste informatie van de verzekeraars Axa en AG bedragen de gewaarborgde minimumreserves 22,5 mio en zijn de opgebouwde reserves met 24,5 mio eur ruim voldoende. Er wordt in 2017 geen bijkomende verplichting opgenomen voor enkele kleine individuele tekorten.

11. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen (positieve of negatieve) voorgedaan tussen 31/12/2017, de balansdatum en 21/2/2018, datum van goedkeuring tot publicatie van de jaarrekening door de Raad van Bestuur.

Bank J.Van Breda & C° is een gespecialiseerde adviesbank die zich uitsluitend richt tot ondernemers en vrije beroepen. Wij helpen u bij de systematische opbouw en de bescherming van uw vermogen.

Bij ons kan u rekenen op een persoonlijke, proactieve begeleiding. Zowel privé als professioneel. Uw leven lang.

Het geklasseerde, voormalige goederenstation Antwerpen-Zuid werd volledig gerestaureerd en is nu de zetel van Bank J.Van Breda & C° .

Vragen?

Neem contact op met:

Katrien.Haegeman@bankvanbreda.be
Verantwoordelijke interne en externe rapportering

Luk.Lammens@bankvanbreda.be
Communicatieverantwoordelijke

☎ 03 217 53 33
elke bankwerkdag van 9 tot 17u

✉ Bank J.Van Breda & C°
Ledeganckkaai 7
2000 Antwerpen

🌐 www.bankvanbreda.be/contact

Enkel voor ondernemers en vrije beroepen
www.bankvanbreda.be

 Bank
J.VanBreda&C°